

“LATVIJAS GĀZE” KONCERNA KONSOLIDĒTAIS UN AKCIJU SABIEDRĪBAS “LATVIJAS GĀZE” GADA PĀRSKATS PAR 2019. GADU

Sagatavots saskaņā ar Eiropas Savienībā apstiprināto
Starptautisko finanšu pārskatu standartu prasībām

SATURS

VĒSTULE AKCIONĀRIEM	3
AS “LATVIJAS GĀZE” PADOME	4
AS “LATVIJAS GĀZE” VALDE	4
“LATVIJAS GĀZE” KONCERNS ĪSUMĀ	6
STRATĒGIJA UN MĒRĶI.....	6
“LATVIJAS GĀZE” KONCERNA FOKUSS.....	7
“LATVIJAS GĀZE” AKCIJAS UN AKCIONĀRI	8
“LATVIJAS GĀZE” KONCERNA FAKTI UN SKAITĻI	10
VADĪBAS ZIŅOJUMS.....	12
PAZIŅOJUMS PAR VALDES ATBILDĪBU.....	22
FINANŠU PĀRSKATI.....	23
KORPORATĪVĀ INFORMĀCIJA.....	23
PEĻŅAS VAI ZAUDĒJUMU APRĒĶINS	24
APVIENOTO IENĀKUMU PĀRSKATS.....	24
BILANCE.....	25
KONCERNA PĀRSKATS PAR IZMAIŅĀM PAŠU KAPITĀLĀ	27
SABIEDRĪBAS PĀRSKATS PAR IZMAIŅĀM PAŠU KAPITĀLĀ.....	28
NAUDAS PLŪSMAS PĀRSKATS	29
PIELIKUMI.....	30
NEATKARĪGA REVIDENTA ZIŅOJUMS.....	65
KONSOLIDĒTAIS NEFINANŠU ZIŅOJUMS	72
VALDES PAZIŅOJUMS.....	73
IEVADS.....	74
CILVĒKTIESĪBAS	75
DARBINIEKI	78
VIDE	81
ATBILSTĪBA.....	90

VĒSTULE AKCIONĀRIEM

Godātie akcionāri!

2019. gadā Latvijas Gāze koncerns saskarās ar izaicinājumiem bagātu tirgus vidi. Siltie laikapstākļi Eiropā un Āzijā radīja ievērojamu dabasgāzes pieprasījuma kritumu visā pasaulē. Vienlaikus pasaules sašķidrinātās dabasgāzes (SDG) ražošanas jaudu pieaugums palielināja dabasgāzes piedāvājumu globālajā tirgū. Šo notikumu iespaidā dabasgāzes cenas Eiropā, tostarp Baltijas reģionā, kritās nepieredzētā ātrumā. Zems dabasgāzes pieprasījums, augsts krātuvju piepildījums ziemas sezonas beigās un cenu korekciju pieprasījumi no klientiem strauja cenu krituma apstākļos būtiski ietekmēja Koncerna rezultātus gada pirmajos sešos mēnešos.

2019. gada otrajā pusē tirgus situācija stabilizējās, cenām zemāko punktu sasniedzot jūlijā. Tomēr, saglabājās cenu nestabilitāte ar izteiktām svārstībām atsevišķu tirdzniecības dienu ietvaros. Neskatoties uz to, gan pārdošanas un tirdzniecības, gan sadales segmentam izdevās ievērojami uzlabot Koncerna finanšu rezultātus. Stingra izmaksu disciplīna, darbinieku prasmes un atjautība, kā arī mūsu kā komandas gatavība aktīvi pieņemt tirgus izaicinājumus ļāva gada otrajā pusē atgūt zaudēto un noslēgt finanšu gadu pozitīvi.

Sarežģītajos tirgus apstākļos mēs turpinājām ieviest jauno norēķinu sistēmu un klientu portālu, kas uzlabos mūsu klientu apkalpošanas efektivitāti un

rezultatīviti. Esam apņēmušies turpmākajos mēnešos un gados pilnveidot esošos produktus un pakalpojumus un izstrādāt jaunus.

Neraugoties uz izaicinājumiem pārskata periodā, Koncerna finansiālais stāvoklis ir labs – 2019. gadā gūta pozitīva neto peļņa un sasniegta stabila bilance un likviditātes pozīcija. Tāpat 2019. gadā pārdošanas un tirdzniecības segments izpildīja apņemšanos gada griezumā samazināt darbības izmaksas par 15%, uzlabojot segmenta konkurētspēju tirgū.

2020. gadā mēs turpināsim pilnveidot klientu apkalpošanu un īstenot stingru darbības izmaksu kontroli. Vēl plānojam paplašināt pārdošanu un tirdzniecību Baltijas reģionā un aktīvi izmantot jaunās iespējas, kas radušās līdz ar Balticconnector gāzesvada starp Igauniju un Somiju nodošanu ekspluatācijā un Somijas gāzes tirgus atvēršanu. Gan pārdošanas un tirdzniecības, gan sadales segments analizēs iespējas attīstīt jaunas uzņēmējdarbības jomas. Kā Koncerns ar spējīgiem un motivētiem darbiniekiem spēcīgā komandā esam apņēmības pilni turpināt būt uzticamākais dabasgāzes piegādātājs Latvijā un paplašināt darbību Baltijas reģionā.

Mēs pateicamies saviem akcionāriem, klientiem un sadarbības partneriem par uzticību un atbalstu 2019. gadā un ceram radīt ilgtspējīgas vērtības kopā ar Jums un Jūsu labā 2020. gadā.

Ar cieņu,

Aigars Kalvītis

AS “LATVIJAS GĀZE” PADOME

(Pilnvaru termiņš no 2019. gada 9. oktobra līdz 2022. gada 8. oktobrim)

Kirils Selezņovs

(Кирилл Селезнев), 1974

Padomes priekšsēdētājs

No 2003. gada - Gāzes un šķidro
ogļūdeņražu tirdzniecības un apstrādes
departamenta vadītājs, vadības komitejas
loceklis, PAS Gazprom

Juris Savickis, 1946

Padomes priekšsēdētāja vietnieks

No 1996. gada SIA “ITERA Latvija”,
prezidents

Olivers Gīze (Oliver Giese), 1967

Padomes priekšsēdētāja vietnieks

No 2016. gada vecākais viceprezidents
infrastrukturās pārvaldības jautājumos Uniper
SE (iepriekš E.ON Global Commodities SE),
Diseldorfa, Vācija

Matias Kolenbahs

(Matthias Kohlenbach), 1969

Padomes loceklis

No 2016. gada - Juridiskais departaments,
Uniper SE, Vācija; atbildība par
starptautiskajiem projektiem

Deivids Stīvens Harisons

(David Stephen Harrison), 1970

Padomes loceklis

No 2010. gada, valdes loceklis Marguerite
Adviser S.A. (Luksemburga)

Nikolass Merigo Kuks

(Nicolàs Merigó Cook), 1963

Padomes loceklis

No 2010. gada galvenais izpilddirektors,
Marguerite Adviser S.A. (Luksemburga)

Hanss Pēters Florens

(Hans-Peter Floren), 1961

Padomes loceklis

No 2014. gada īpašnieks un galvenais
izpilddirektors, FLORENGY AG (Esene, Vācija)

Oļegs Ivanovs

(Олег Иванов), 1974

Padomes loceklis

No 2014. gada Gāzes biznesa plānošanas,
efektivitātes vadības un attīstības
departamenta direktors, PAS "НК
"Роснефть"

Vitālijs Hatjkovs (Виталий Хатьков),
1969

Padomes loceklis

No 2015. gada cenu veidošanas un
ekonomiskās analīzes departamenta vadītājs,
PAS Gazprom

Jelena Mihailova

(Елена Михайлова), 1977

Padomes locekle

No 2012. gada valdes locekle, Aktīvu
pārvaldības un korporatīvo attiecību
departamenta vadītāja, PAS Gazprom

Sergejs Kuzņecis

(Сергей Кузнец), 1970

Padomes loceklis

No 2015. gada valdes loceklis un
departamenta vadītājs PAS Gazprom

Padomes loceklis ar pilnvaru termiņu līdz 2019. gada 8. oktobrim: Igors Fjodorovs

AS “LATVIJAS GĀZE” VALDE

(Pilnvaru termiņš no 2018. gada 16. augusta līdz 2021. gada 15. augustam)

Aigars Kalvītis, 1966
Valdes priekšsēdētājs

Latvijas Lauksaimniecības universitāte,
Maģistra grāds ekonomikā

Sebastian Grēblinghofs, 1979
Valdes priekšsēdētāja vietnieks
(pilnvaru termiņš līdz 2022. gada 31.
augustam)

Māstrihtas Universitāte / Nīderlande
Maģistra grāds ekonomikā

Deniss Jemeljanovs, 1979
Valdes priekšsēdētāja vietnieks

Gubkina Krievijas Valsts naftas un gāzes
universitātes Ekonomikas un vadības
fakultāte, Ekonomists – vadītājs, Ekonomika
un naftas un gāzes uzņēmumu vadība

Elita Dreimane, 1968
Valdes locekle

Latvijas Universitāte
Juridiskā fakultāte, sociālo zinātņu
maģistra grāds tiesību zinātnē

“LATVIJAS GĀZE” KONCERNS ĪSUMĀ

Latvijas Gāze koncerns ir apņēmības pilns nodrošināt drošu un stabilu dabasgāzes piegādi klientiem un nostiprināt līderpozīcijas Latvijas un Baltijas enerģijas tirgū. Latvijas Gāze koncerns sastāv no diviem segmentiem:

Dabasgāzes pārdošanas un tirdzniecības segments nodarbojas ar dabasgāzes iepirkšanu, tirdzniecību un pārdošanu. Šo uzņēmējdarbību, kas ietver dabasgāzes vairumtirdzniecību un pārdošanu rūpnieciskajiem un komerciālajiem klientiem, kā arī mājāsaimniecībām, veic AS “Latvijas Gāze” (turpmāk - “Sabiedrība”).

Dabasgāzes sadales segments sniedz dabasgāzes sadales pakalpojumus Latvijā. AS “Gasos” ir piešķirta ekskluzīva licence dabasgāzes sadalei Latvijas teritorijā. Licence ir spēkā līdz 2037. gada 6. decembrim. AS “Gasos” ir īpašnieks un operators visiem sadales aktīviem, kas nepieciešami, lai sniegtu attiecīgos pakalpojumus aptuveni 400 tūkstošiem klientu.

AS “Gasos” pilnībā atbilst Enerģētikas likuma prasībām, kas paredz pilnu juridisku, strukturālu un operacionālu sadales funkciju nodalīšanu no pārdošanas un tirdzniecības. AS “Gasos” Valde un Padome ir pilnīgi neatkarīgas no AS “Latvijas Gāze” pārdošanas un tirdzniecības uzņēmējdarbības.

Latvijas Gāze koncerna struktūra 2019. gada 31. decembrī

	Darbības valsts	Darbības veids	Līdzdalības daļa
AS “Latvijas Gāze”	Latvija, Lietuva un Igaunija	Dabasgāzes pārdošana un tirdzniecība	
AS “Gasos”	Latvija	Dabasgāzes sadale	100%

STRATĒGIJA UN MĒRĶI

MŪSU MĒRĶIS

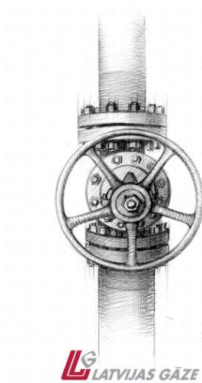
Stiprināt Latvijas Gāzes koncerna līderpozīcijas Latvijas un Baltijas enerģijas tirgū, kļūstot par klientu pirmo izvēli starp dabasgāzes piegādātājiem un nodrošinot stabilāko dabasgāzes apgādi visam reģionam.

MŪSU MISIJA

Dot piensumu Baltijas reģiona ekonomikai, nodrošinot uzticamu, drošu un elastīgu dabasgāzes piegādi mājāsaimniecībām un uzņēmumiem par konkurētspējīgām cenām.

MŪSU VĪZIJA

Uzlabot cilvēku dzīvi, piegādājot dabasgāzi dažādiem mērķiem dažādos segmentos un veicināt dabasgāzes izvirzīšanos par nozīmīgu enerģijas avotu sabiedrības labumam.

“LATVIJAS GĀZE” KONCERNA FOKUSS

Latvijas Gāze koncerns, ko veido dabasgāzes pārdošanas un tirdzniecības segments un dabasgāzes sadales segments, koncentrējas uz mērķi stiprināt līderpozīcijas Latvijas un Baltijas enerģijas tirgū un nodrošināt drošas un stabilas piegādes ar:

1. Cenu konkurētspēju

Mēs pastāvīgi strādājam pie tā, lai uzlabotu savus dabasgāzes iepirkšanas nosacījumus un izmaksu efektivitāti attiecībā uz produktu un pakalpojumu sniegšanu. Mūsu mērķis ir piedāvāt konkurētspējīgas dabasgāzes cenas un nodrošināt pieejamus sadales tarifus visiem klientiem.

2. Produkta kvalitāti

Dabasgāze ir nemainīgi augstas kvalitātes produkts ar zemāko videi kaitīgu izmešu saturu, salīdzinot ar citiem fosilā kurināmā veidiem. Mūsu mērķis ir panākt augsti efektīvu apkures sistēmu un koģenerācijas plašāku izmantošanu, tādējādi radot mazāku kaitējumu videi un ietaupot mūsu klientu līdzekļus.

3. Pakalpojumu kvalitāti

Latvijas Gāzes koncerns nemītīgi strādā, lai uzlabotu sniegto pakalpojumu kvalitāti un pieejamību klientiem. Regulāri tiek veikti uzlabojumi uzņēmējdarbības un pārdošanas procesā ar mērķi padarīt produktu un pakalpojumu sniegšanu ātrāku un vienkāršāku.

4. Efektīvu pārvaldību

Latvijas Gāzes koncerns tiek pārvaldīts saskaņā ar labas korporatīvās pārvaldības principiem, nodrošinot visu akcionāru vienlīdzību, profesionālu uzraudzību un caurspīdīgumu. Koncerna attīstība un finanšu vadība norit saskaņā ar attiecīgu risku vadības politiku. Būtiska loma mūsu uzņēmējdarbībā

ir IT sistēmām, kas palīdz efektīvi pārvaldīt gan sadales infrastruktūru, gan dabasgāzes pārdošanas un tirdzniecības uzņēmējdarbību.

5. Profesionālu personālu

Latvijas Gāzes Koncernā strādā liels kolektīvs ar dažādu nozaru speciālistiem. Ņemot vērā gāzapgādes drošības prioritāti, mēs veltām lielu uzmanību tehnisko speciālistu kvalifikācijai un darba drošībai. Gan pārdošanas un tirdzniecības segments, gan sadales segments nodrošina saviem darbiniekiem mūsdienīgus darba apstākļus un strādā saskaņā ar skaidri noteiktu personāla politiku, lai nodrošinātu efektīvu darbu un personāla piesaisti.

6. Gāzapgādes drošību

Gāzes sadales segmentā Latvijas Gāzes koncerns tiecas nodrošināt gan infrastruktūras fizisko drošību, gan sadales jaudu, kas nepieciešama, lai apmierinātu dabasgāzes pieprasījumu Latvijā. Komerciālajā aspektā Latvijas Gāzes koncerns koncentrējas uz uzticamu, drošu un elastīgu gāzes piegāžu nodrošināšanu par konkurētspējīgām cenām.

7. Ilgtspējīgām investīcijām

Investīcijas gāzapgādes drošībā ir cieši saistītas ar efektivitātes uzlabošanu un vides faktoriem. Sadales segments ievēro augstus standartus attiecībā uz dabasgāzes sadales tīklu, tādējādi samazinot avāriju un metāna noplūdes risku.

8. Tīkla attīstību un klientu piesaisti

Latvijas Gāzes koncerna sadales segments plāno turpināt attīstīt sadales tīklu un piesaistīt jaunus klientus, īstenojot jaunus gazifikācijas projektus apdzīvotās vietās un analizējot “off-grid” risinājumu ieviešanas iespējas.

“LATVIJAS GĀZE” AKCIJAS UN AKCIONĀRI

AKCIJAS UN AKCIONĀRI

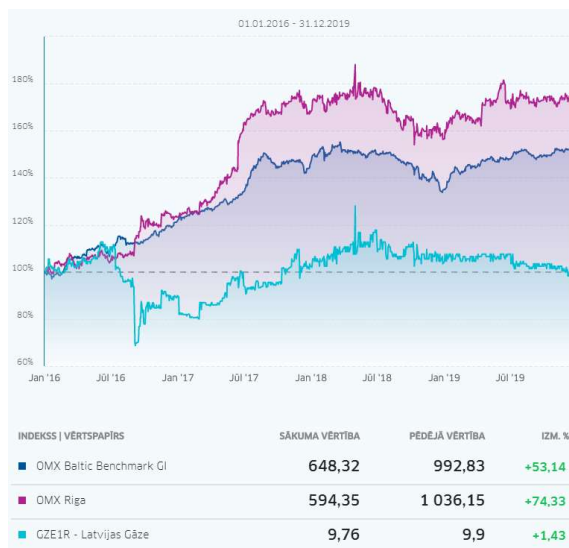
Kopš 1999. gada 15. februāra AS “Latvijas Gāze” akcijas tiek kotētas Nasdaq Riga biržā, un tās akciju tirdzniecības kods no 2004. gada 1. augusta ir GZE1R. Kopējais vērtspapīru skaits nav mainījies kopš 1999. gada. Kopējas AS “Latvijas Gāze” akcionāru skaits 2019. gada 31. decembrī bija 6 252.

SABIEDRĪBAS AKCIJAS CENA, OMX RIGA GI UN OMX BALTIC GI INDEKSU IZMAIŅAS (01.01.2016. – 31.12.2019.)

ISIN	LV0000100899
Biržas kods	GZE1R
Saraksts	Otrais saraksts
Nominālvērtība	1.40 EUR
Kopējais vērtspapīru skaits	39 900 000

Vērtspapīru skaits	
publiskā apgrozībā	25 328 520
Likviditātes nodrošinātāji	Nav

Avots: Nasdaq Riga

Avots: Nasdaq Baltic

2019. gada decembrī AS “Latvijas Gāze” turpināja ieņemt pirmo vietu pēc tirgus kapitalizācijas starp Nasdaq Baltic otrajā sarakstā kotētajiem uzņēmumiem.

2019. gada beigās AS “Latvijas Gāze” tirgus kapitalizācijas vērtība sasniedza 395 miljonus EUR, kas ir par 2% mazāk nekā attiecīgā 2018. gada perioda beigās. 2019. gadā Sabiedrības akcijas cena kritās par 3%.

AS “Latvijas Gāze” akcijas ir iekļautas četros Baltijas valstu industrijas indeksos, kas ietver sabiedrisko pakalpojumu sniedzējus - B7000GI, B7000PI, B7500GI, B7500PI, kā arī ģeogrāfiskajos indeksos - OMXBGI, OMXBPI, OMXRGI.

OMX RIGA (OMXR.) – visu akciju vietējais indekss. Tā grozu veido “Nasdaq Riga” biržas Oficiālā un Otrā saraksta akcijas. Indekss atspoguļo pašreizējo stāvokli un izmaiņas “Nasdaq Riga” biržā.

OMX BALTIC (OMXB.) – visu akciju Baltijas līmeņa indekss. Tā grozu veido Baltijas biržu Oficiālā un Otrā saraksta akcijas. Indekss atspoguļo pašreizējo stāvokli un izmaiņas Baltijas tirgū kopumā.

AKCIJAS CENAS UN APGROZĪJUMA IZMAIŅAS (01.01.2016.-31.12.2019.)

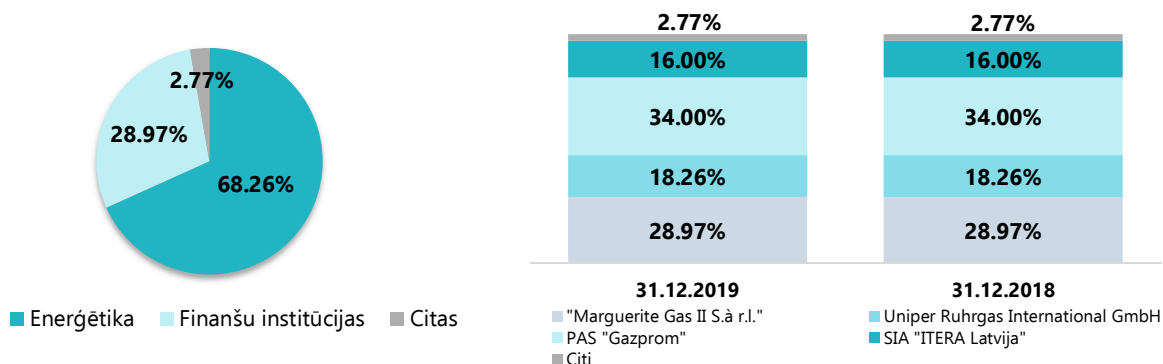

Avots: Nasdaq Baltic

INFORMĀCIJA PAR AKCIJU TIRDZNIECĪBU (2017 – 2019)

	2019	2018	2017
Akcijas cena (EUR):			
Pirmā	10.20	10.00	8.78
Augstākā	10.60	13.00	11.10
Zemākā	9.60	9.90	7.76
Vidējā	10.16	10.60	9.08
Pēdējā	9.90	10.10	10.00
Izmaiņas (starp pirmo un pēdējo cenu)	-2.94%	1.00%	13.90%
Darījumu skaits	968	801	1 596
Tirgoto akciju skaits	85 768	66 262	171 711
Apgrozījums (milj. EUR)	0.87	0.70	1.55
Kapitalizācija (milj. EUR)	395	403	399

AKCIONĀRU SASTĀVS UZ 31.12.2019

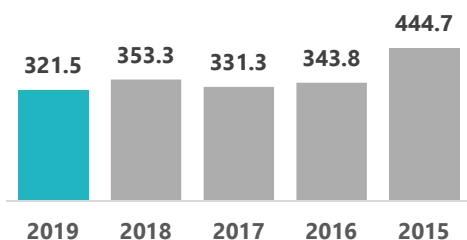
AS "LATVIJAS GĀZE" PĀRVALDES STRUKTŪRĀM PIEDEROŠAS AKCIJAS

Finanšu pārskatu parakstīšanas dienā		
Valde		Akciju skaits
Valdes priekšsēdētājs	Aigars Kalvītis	Nav
Valdes priekšsēdētāja vietnieks	Deniss Jemeljanovs	Nav
Valdes priekšsēdētāja vietnieks	Sebastians Grēblinghofs	Nav
Valdes locekle	Elita Dreimane	Nav
Padome		
Padomes priekšsēdētājs	Kirils Seļežņovs	Nav
Padomes priekšsēdētāja vietnieks	Juris Savickis	Nav
Padomes priekšsēdētāja vietnieks	Olivers Gīze	Nav
Padomes loceklis	Deivids Stīvens Harisons	Nav
Padomes loceklis	Vitālijs Hatjkovs	Nav
Padomes loceklis	Oļegs Ivanovs	Nav
Padomes loceklis	Nikolass Merigo Kuks	Nav
Padomes loceklis	Matias Kolenbahs	Nav
Padomes loceklis	Hanss Pēters Florens	Nav
Padomes locekle	Jeļena Mihailova	Nav
Padomes loceklis	Sergejs Kuzņecs	Nav

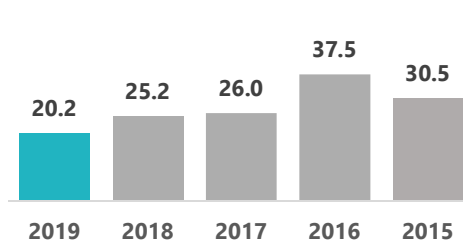
“LATVIJAS GĀZE” KONCERNA FAKTI UN SKAITĻI

FINANŠU RĀDĪTĀJI

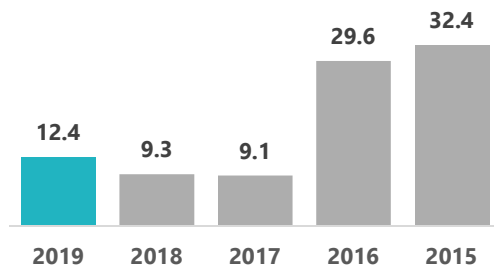
Bruto apgrozījums*
(milj. EUR)

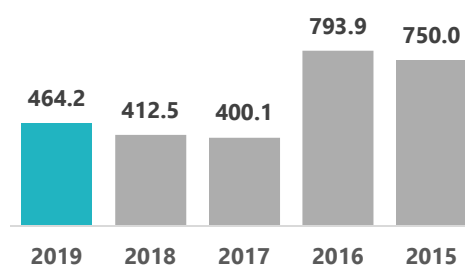
Peļņa
(milj. EUR)

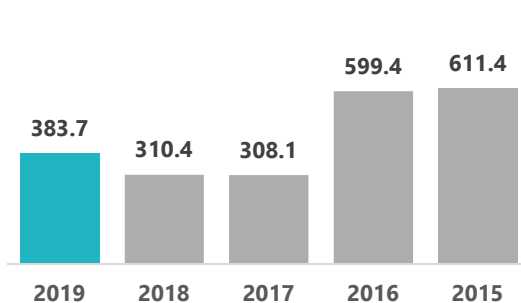
Investīcijas
(milj. EUR)

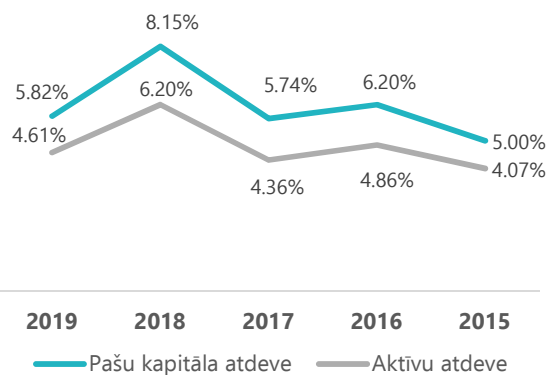
Aktīvi
(milj. EUR)

Pašu kapitāls
(milj. EUR)

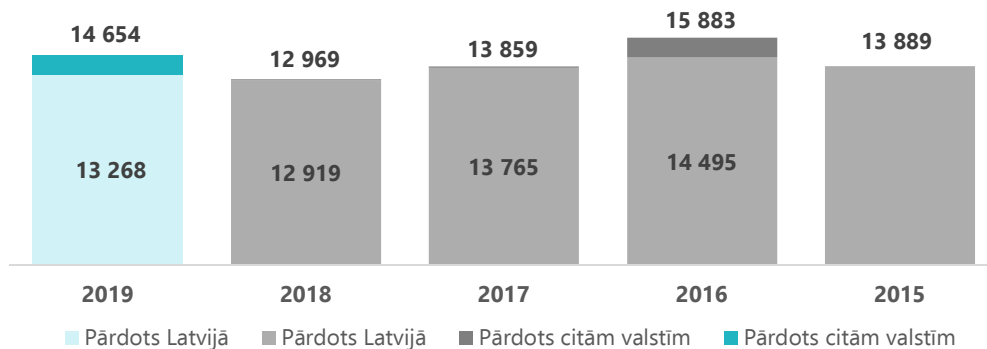
Galvenie finanšu rādītāji

*Ieņēmumi no līgumiem ar klientiem (ar akcīzes nodokli)

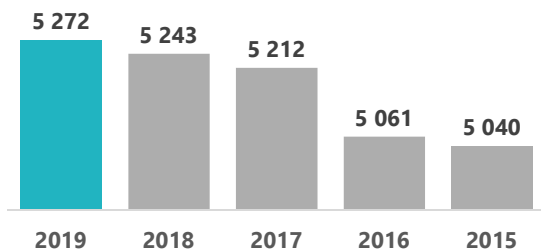
DABASGĀZES APJOMI

Pārdotā dabasgāze (GWh)

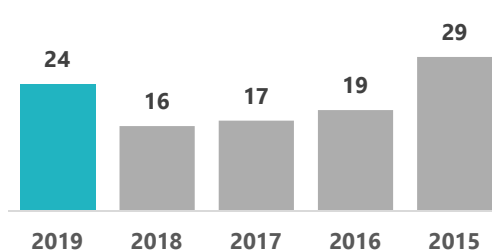

SADALES APJOMI

Sadales gāzesvadi
Latvijas Gāze koncerna īpašumā (km)

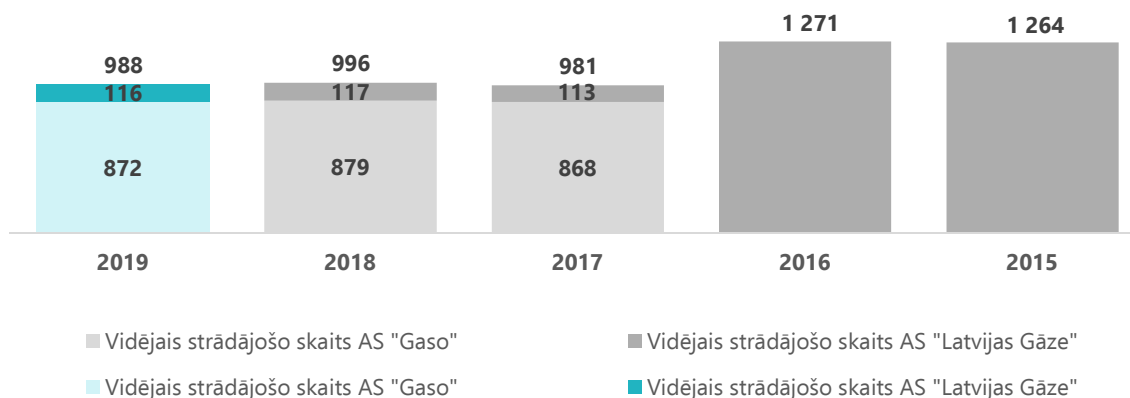

Sadales gāzesvadu būvniecība (km)

DARBINIEKI

Vidējais strādājošo skaits Latvijas Gāze grupā

VADĪBAS ZIŅOJUMS

2019. gadā AS “Latvijas Gāze” saskārās ar izaicinājumiem bagātu tirgus un darbības vidi. Pēc siltas ziemas un negaidīti strauja tirgus cenu krituma gada pirmajos mēnešos Koncerna pirmā pusgada rezultāti bija ievērojami zemāki nekā attiecīgajā iepriekšējā gada periodā. Pārdošanas un tirdzniecības bizness (t. i., Sabiedrība) cieta zaudējumus 4.3 miljonu EUR apmērā. Toties gada otrajā pusē darbības vide stabilizējās.

Lai gan GASPOOL front month indeksa cena, kas ir viena no galvenajām salīdzināmajām cenām Baltijas reģionā, laika posmā no janvāra līdz jūnija beigām kritās par vairāk nekā 40%, zemāko punktu tā sasniedza jūlijā. Tiesa, cenām arvien bija raksturīga izteikta īstermiņa nestabilitāte, dienas ietvaros reizēm mainoties par vairāk nekā vienu eiro uz MWh. Pieprasījuma pusē ievērojamais sadedzinātās gāzes apjoms elektroenerģijas ražošanas segmentā, lielo klientu apjomīgie gāzes iepirkumi iesūknēšanai krātuvē trešajā ceturksnī, kā arī sezonāli augstāks dabasgāzes patēriņš oktobrī, novembrī un decembrī veicināja Koncerna rezultātu uzlabošanos gada otrajā pusē.

Līdz ar tirgus vides stabilizēšanos un papildu centieniem kompensēt drūmo pirmā pusgada sniegumu, Koncerna sadales, kā arī pārdošanas un tirdzniecības segmentam izdevās uzlabot finanšu rādītājus un sasniegt pozitīvu visa gada rezultātu.

2019. gada pirmajā pusē zemāks kopējais gāzes patēriņš Latvijā rezultējās mazākā gāzes sadales sistēmas noslodzē un negatīvi ietekmēja sadales segmenta neto apgrozījumu, tomēr otrajā pusgadā situācija uzlabojās. Kopumā 2019. gadā AS “Gaso” savā sadales tīklā transportēja 14 153 GWh gāzes, kas ir par 5% mazāk nekā 2018. gadā. Pārdošanas un tirdzniecības segmentam, neraugoties uz sarežģīto tirgus vidi, izdevās pārdot par 13% gāzes vairāk nekā gadu iepriekš.

Pateicoties būtiskiem piegādes apjomiem Igaunijas dabasgāzes tirgū un ievērojami augstākam gāzes pieprasījumam elektroenerģijas ražošanas

segmentā vasaras mēnešos, AS “Latvijas Gāze” kopumā pārdeva 14 654 GWh dabasgāzes aptuveni 400 tūkstošiem klientu.

“ Pārdošanas un tirdzniecības segments palielināja pārdošanas apjomus par 13% salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu.

Koncerna neto apgrozījums 2019. gadā sasniedza 314.3 miljonus EUR un bija par 9% zemāks nekā gadu iepriekš. EBITDA (peļņa pirms ienākuma nodokļa, procentiem, nolietojuma un amortizācijas) sasniedza 35.6 miljonus EUR, kas bija par 5% mazāk nekā salīdzinājumā ar 2018. gadu. Koncerna neto peļņa 2019. gada beigās bija 20.2 miljoni EUR pretstatā 25.2 miljoniem EUR 2018. gada beigās.

Lai gan kopumā 2019. gada sniegums vērtējams pozitīvi, vairāku nelabvēlīgu faktoru kombinācija kavēja Koncerna pārdošanas un tirdzniecības segmentam sasniegt vēl labākus finanšu rezultātus.

Pirmkārt, neskatoties uz būtiskiem pārdošanas apjomiem uz Igauniju 2019. gada pirmajā ceturksnī, neierasti silto ziemas mēnešu dēļ pārdošanas un tirdzniecības segmentam ziemas sezonas beigās bija palicis Inčukalna pazemes gāzes krātuvē (IPGK) krietni vairāk dabasgāzes nekā plānots. Strauji krītošo tirgus cenu dēļ 2018. gada trešajā ceturksnī IPGK iesūknētās gāzes izmaksas kļuva par arvien lielāku finansiālu slogu, un kādā brīdī no IPGK piegādātās gāzes pārdošanas peļņa kļuva negatīva. Pārdošanas un tirdzniecības segmenta riska ierobežošanas pasākumiem izdevās novērst vēl lielākus zaudējumus no šī neplānotā pavērsiena.

Otrkārt, pastāvīgā tirgus cenu krituma dēļ vairāki AS “Latvijas Gāze” klienti, kas bija noslēguši līgumus ar fiksētām cenām, pieprasīja cenu korekciju vai izbeidza līgumus. Maksāt par līguma pārtraukšanu un slēgt jaunu līgumu šiem klientiem šķita izdevīgāk nekā turpināt ar esošajiem nosacījumiem. Tomēr klientu samaksātās soda naudas nebija pietiekamas, lai segtu AS “Latvijas Gāze” patiesos zaudējumus,

kas izrietēja no līgumu pārtraukšanas, tādējādi radot ievērojamus zaudējumus.

Kamēr atvasināto finanšu instrumentu zaudējumi no vērtības pielīdzināšanas tirgum būtiski ietekmēja finanšu rezultātus gada pirmajos deviņos mēnešos, fiziskās piegādes sākot ar novembri, kā tika paredzēts, ceturtajā ceturksnī pilnībā kompensēja ar šiem instrumentiem saistīto negatīvo iespaidu. Saskaņā ar SFPS (starptautisko finanšu pārskatu standartu) grāmatvedības noteikumiem, Koncerns atzīst nerealizēto peļņu vai zaudējumus no atvasinātajiem finanšu instrumentiem patiesajā vērtībā peļņas un zaudējumu aprēķinā.

Jāpiebilst, ka zemākas krātuves rezervācijas izmaksas otrajā pusgadā attiecīgi samazināja salīdzinoši augstākas izmaksas, no agrākām nekā

plānots, krātuves rezervācijām pirmajos sešos gada mēnešos.

Kopumā Latvijas Gāze koncerns saglabā mērķi sasniegt iespējami labākos finanšu rezultātus un radīt ilgtspējīgu vērtību visām iesaistītajām pusēm. Šajā kontekstā pārdošanas un tirdzniecības segments saglabās stingro pieeju izmaksu disciplinā savā pamatdarbībā. 2019. gadā Sabiedrība sekmīgi īstenoja 2018. gadā aizsākto izmaksu ietaupīšanas programmu, kā rezultātā izdevās samazināt saimnieciskās darbības izmaksas par 15% salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu. Pēc pārdošanas un tirdzniecības segmenta jaunās norēķinu sistēmas un klientu portāla pirmā moduļa palaišanas darbībā AS “Latvijas Gāze” ir sākusi ieviest otro moduli. Jaunā norēķinu sistēma, kā arī klientu portāls veicinās pamata biznesa procesa izmaksu samazināšanu un klientu apkalpošanas kvalitātes uzlabošanu.

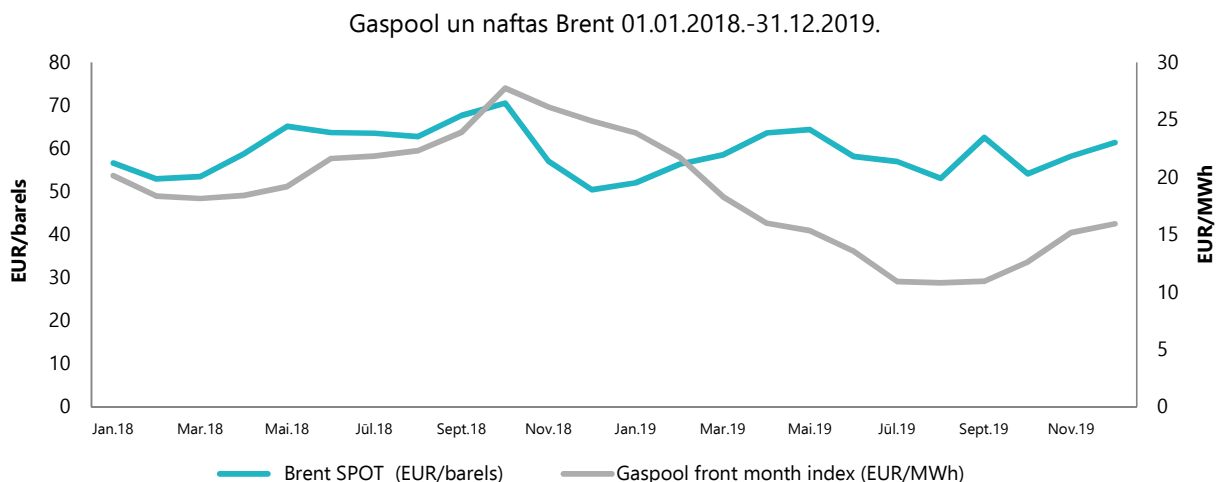
Koncerna galvenie rādītāji	2019	2018	2017
Pārdotā dabasgāze, GWh	14 654	12 969	13 859
Darbinieku skaits, vidēji	988	996	981
Sadales līniju garums, km	5 272	5 243	5 212

Koncerna galvenie finanšu rādītāji	2019	2018	2017
	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Neto apgrozījums	314 349	344 902	316 789
EBITDA	35 627	37 427	36 484
EBITDA, %	11.33	10.85	11.52
EBIT	22 857	25 882	24 483
EBIT, %	7.27	7.50	7.73
Neto peļņa	20 190	25 185	26 048
Neto rentabilitāte, %	6.42	7.30	8.22
Peļņa uz akciju, EUR	0.51	0.63	0.65
P/E	19.41	16.03	15.38
Apgrozāmā kapitāla koeficients	4.16	3.22	4.10

Alternatīvie snieguma rādītāji (ASR)	Aprēķina formulas
EBITDA (<i>Peļņa pirms ienākuma nodokļa, procentiem, nolietojuma un amortizācijas</i>)	EBITDA = Pārskata gada peļņa + Uzņēmumu ienākuma nodoklis + Finanšu izdevumi - Finanšu ieņēmumi + Nolietojums, amortizācija un pamatlīdzekļu, nemateriālo aktīvu un tiesību lietot aktīvus vērtības samazinājums
EBITDA, % (<i>jeb EBITDA marža</i>)	$EBITDA, \% = \frac{EBITDA}{Ieņēmumi\ no\ līgumiem\ ar\ klientiem} \times 100\%$
EBIT (<i>Peļņa pirms ienākuma nodokļa un procentiem</i>)	EBIT = Pārskata gada peļņa + Uzņēmumu ienākuma nodoklis + Finanšu izdevumi - Finanšu ieņēmumi
EBIT, % (<i>jeb EBIT marža</i>)	$EBIT, \% = \frac{EBIT}{Ieņēmumi\ no\ līgumiem\ ar\ klientiem} \times 100\%$
Neto rentabilitāte (<i>jeb Komerčiālā rentabilitāte</i>) Rādītājs atspoguļo cik uzņēmums nopelna no katra no klientiem saņemtā EUR	Neto rentabilitāte, % = $\frac{Pārskata\ gada\ peļņa}{Ieņēmumi\ no\ līgumiem\ ar\ klientiem} \times 100\%$
P/E koeficients (<i>Attiecība starp uzņēmuma akcijas cenu un peļņu uz vienu akciju</i>)	$P/E = \frac{Vienas\ akcijas\ cena\ 31.12.2019}{Pārskata\ gada\ peļņa\ uz\ vienu\ akciju}$
Pašu kapitāla atdeve (ROE) (<i>Uzņēmuma iegūtas peļņas lieluma attiecība uz uzņēmuma pašu kapitāla avotiem – akcionāriem</i>) Rādītājs atspoguļo, cik efektīvi uzņēmums izmanto pašu kapitālu	Pašu kapitāla atdeve, % = $\frac{Pārskata\ gada\ peļņa}{Vidējā\ pašu\ kapitāla\ vērtība * gada\ laikā} \times 100\%$
Aktīvu atdeve (ROA) (<i>Uzņēmuma iegūtās peļņas lieluma attiecība uz izmantotajiem uzņēmuma aktīviem</i>) Rādītājs atspoguļo, cik efektīvi uzņēmums gūst peļņu no savu aktīvu izmantošanas	Aktīvu atdeve, % = $\frac{Pārskata\ gada\ peļņa}{Vidējā\ aktīvu\ vērtība ** gada\ laikā} \times 100\%$
Apgrozāmā kapitāla koeficients Rādītājs mēra uzņēmuma spēju samaksāt īstermiņa saistības, kuru termiņš iestājas viena gada laikā.	Apgrozāmā kapitāla koeficients = $\frac{Īstermiņa\ aktīvi}{Īstermiņa\ saistības}$

*Vidējā pašu kapitāla vērtība tiek aprēķināta saskaitot pašu kapitāla vērtību finanšu perioda sākumā un finanšu perioda beigās un iegūto summu dalot ar 2
**Vidējā aktīvu vērtība tiek aprēķināta saskaitot aktīvu vērtību finanšu perioda sākumā un finanšu perioda beigās un iegūto summu dalot ar 2

Iepriekš aprakstītos alternatīvos snieguma rādītājus Koncerna vadība izmanto, vērtējot Koncerna sniegumu konkrētajā finanšu periodā, kā arī pieņemot lēmumus un piešķirot resursus.

KOPĒJĀ TIRGUS UN NOZARES VIDE

Neierasti augstā vidējā gaisa temperatūra Ziemeļrietumu Eiropā un ievērojami zemāks pieprasījums pēc sašķidrīnātās dabasgāzes (SDG) Āzijā noveda pie strauja dabasgāzes cenu krituma pasaules tirgos 2019. gada pirmajos mēnešos. Līdz ar augstu krātuvju piepildījuma līmeni un izdevīgas SDG parādīšanos Ziemeļeiropas tirgos cenu kritums lielākajās Eiropas gāzes biržās, salīdzinot ar 2018. gada rudens beigām, sasniedza vairāk nekā 50%. Vienlaikus dabasgāzes cenu kotācijās 2019./2020. gada ziemas sezonai bija krietni augstākas nekā 2019. gada vasaras mēnešiem, kas veicināja agru krātuvju iesūknēšanas sezonas sākumu visā Eiropā. Kaut zemākais punkts tika sasniegts jūlijā, cenu absolūtais līmenis saglabājās salīdzinoši zems atlikušo gadu. Sakarā ar liela SDG apjoma pieejamību pasaules tirgos par konkurētspējīgu cenu pieauga arī Klaipēdas SDG terminālim plānoto SDG piegāžu skaits. Papildu SDG piegādes vēl vairāk stiprināja reģiona konkurences dinamiku un īstermiņa apgādes drošību.

Pasaulē turpinājās politiskas diskusijas par pasākumiem pret klimata pārmaiņām un pāreju uz bezoglekļa ekonomiku. Lai gan Baltijas reģiona valstu valdības tiecas līdz 2030. gadam vēl vairāk samazināt fosilo kurināmo īpatsvaru enerģijas bilancē, dabasgāze arvien ieņems nozīmīgu lomu, papildinot no neregulāriem atjaunīgajiem avotiem iegūto elektroenerģiju. Tiesa, atjaunojamo resursu un energoefektivitātes atbalsta pasākumi, apvienojumā ar uz pasaules ekonomikas dekarbonizāciju vērstiem starptautiskajiem politikas pasākumiem, ietekmē dabasgāzes pieprasījumu arī Baltijas reģionā. Sevišķi centrālapkures segmentā dabasgāze pēdējos gados sastop arvien sīvāku konkurenci, pieaugot tādu biodegvielu kā šķelda un granulas tirgus daļai. Augstāks pieprasījums elektroenerģijas ražošanas segmentā, pateicoties jaunām Baltijas un Ziemeļvalstu starpsavienojuma jaudām, varētu daļēji kompensēt pieprasījuma lejupslīdi

centrālapkures nozarē. Tomēr atšķirībā no siltuma ražošanas, elektroenerģijas ražošanā dabasgāzes patēriņš ir mazāk paredzams, novedot pie nestabilāka īstermiņa pieprasījuma modeļa.

Papildus konkurencei starp dažādiem kurināmā veidiem centrālapkures segmentā, 2019. gadā pastiprinājās konkurence starp dažādiem gāzes tirgotājiem Latvijas un Baltijas dabasgāzes tirgū. Februārī pirmie tirgotāji sāka konkurēt ar AS “Latvijas Gāze” iepriekš pilnībā regulētajā Latvijas mājāsaimniecību segmentā. Neskaitot to, pārrobežu konkurence Baltijas reģionā kļuva sīvāka, novedot pie pieaugoša spiediena uz pārdošanas normu.

Attiecībā uz normatīvo vidi un Inčukalna pazemes gāzes krātuves (IPGK) izmantošanu, situācija 2019. gadā saglabājās izaicinoša.

2019. gada 1. janvārī stājās spēkā jaunie sadales tarifi, kas sastāv no fiksētas maksas un mainīgās daļas, kas atkarīga no faktiskā patēriņa. Aprīlī Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija (SPRK) pieņēma jaunus gāzes tīkla pieslēguma noteikumus, kas ļauj klientiem ierīkot tiešu pieslēgumu AS “Conexus Baltic Grid” īpašumā un pārziņā esošajai augstspiediena pārvades sistēmai. Iepriekš visi gāzes lietotāji Latvijā varēja pieslēgties tikai AS “Gasol” īpašumā un pārziņā esošajam sadales tīklam.

Neskatoties uz veselīgu vasaras-ziemas cenu starpību, kas iezīmējās aprīļa vidū, AS “Conexus Baltic Grid” (CBG), tāpat kā gadu iepriekš, martā rīkoja glabāšanas saistību izsolī, lai nodrošinātu pietiekamu gāzes daudzumu IPGK līdz 2019./2020. gada ziemas sezonas beigām. Bez šāda minimālā gāzes daudzuma IPGK, CBG nevar garantēt pārvades sistēmas integritāti un nepārtrauktu piegādi no krātuves aukstuma periodos. Kopumā CBG izsolīja saistības 2 845 GWh apjomā. AS “Latvijas Gāze” sekmīgi piedalījās izsolē un uzņēmās saistības glabāt IPGK noteiktu dabasgāzes daudzumu līdz 2020. gada februāra

beigām. Par šo apņemšanos Sabiedrība saņem attiecīgu finansiālu atbildību.

Ievērojama nesekmīguma saglabājas gan AS “Latvijas Gāze”, gan citiem tirgus dalībniekiem par IPGK izmantošanu 2020. gadā. Līdz 31. decembrim nebija pieejama informācija par piemērojamo

jaudas rezervēšanas režīmu. Ilgstošas nesekmīguma gadījumā dabasgāzes tirgotājiem radīsies ievērojamas grūtības ar ekonomisku piegāžu strukturēšanu nākamajai ziemas sezonai.

NOZĪMĪGĀKĀS AKTIVITĀTES PĀRSKATA PERIODĀ

- **2019. gada 1. janvārī** stājās spēkā jaunie sadales tīkla tarifi.

- **Janvārī** Somijas, Igaunijas un Latvijas pārvades operatori vienojās ar 2020. gada 1. janvārī ieviest vienotu tirgus zonu ar vienotiem tarifiem pārvades sistēmu ieejas punktos Varskā, Kornetos, Imatrā un Ķemenos.

- **Februārī** parādījās pirmie AS “Latvijas Gāze” konkurenti iepriekš pilnībā regulētajā Latvijas mājāsaimniecību segmentā, aktīvi piedāvājot dabasgāzi mājāsaimniecību klientiem.

- **Martā** Conexus Baltic Grid (CBG) rīkoja “Izoli par aktīvās dabasgāzes daudzuma uzglabāšanu un pieejamības nodrošināšanu 2019.-2020. gadā”. Kopumā tika izsolītas saistības 2 845 GWh apjomā. AS “Latvijas Gāze” sekmīgi piedalījās izsolē un uzņēmās saistības glabāt Inčukalna pazemes gāzes krātuvē (IPGK) noteiktu dabasgāzes daudzumu līdz 2020. gada februāra beigām par attiecīgu finansiālu atbildību.

- **Aprīlī** AS “Latvijas Gāze” sekmīgi palaida darbībā jaunās norēķinu sistēmas un klientu portāla pirmo moduli.

- **18. aprīlī** Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija (SPRK) pieņēma jaunus gāzes sistēmas pieslēguma noteikumus, kas ļauj klientiem ierīkot tiešu pieslēgumu AS “Conexus Baltic Grid” īpašumā un pārziņā esošajai augstspiediena pārvades sistēmai. Līdz tam visi gāzes lietotāji Latvijā varēja pieslēgties tikai AS “Gasol” īpašumā un pārziņā esošajam vietējam gāzes sadales tīklam.

- **Maijā** AS “Conexus Baltic Grid” saskaņā ar spēkā esošo tarifu metodiku paziņoja par tarifa

pazemināšanu viena gada grupētās jaudas produktam no 3.52 EUR/MWh uz 1.13 EUR/MWh.

- **19. jūnijā** AS “Latvijas Gāze” rīkoja ikgadējo akcionāru sapulci.

- **Vasaras mēnešu laikā**, neraugoties uz konkurences saasināšanos, AS “Latvijas Gāzei” izdevās noslēgt vairākus apjomīgus pārdošanas darījumus.

- **Ar 2019. gada 15. jūliju** AS “Conexus Baltic Grid” ierobežoja tehniski pieejamo iesūkņēšanas jaudu Inčukalna pazemes gāzes krātuvē (IPGK). Līdz iesūkņēšanas sezonas beigām maksimālā diennakts iesūkņēšanas jauda bija 104 GWh.

- **Tāpat kā iepriekšējos gados, augustā, septembrī un oktobrī** AS “Latvijas Gāze” iesūkņēja ievērojamus dabasgāzes apjomus IPGK, lai garantētu savu klientu apgādes drošību ziemas sezonā.

- **2019. gada 11. septembrī** notikušajā pasākumā “Vide rītdienai!” AS “Latvijas Gāze” paziņoja par ieceri veicināt dabasgāzes izmantošanu transportlīdzekļu darbināšanai.

- **Oktobrī** AS “Latvijas Gāze” administratīvās funkcijas tika pārceltas uz jaunu biroja ēku Rīgā, Aristida Briāna ielā 6.

- **Oktobrī, novembrī un decembrī** AS “Latvijas Gāze” noslēdza vairākus līgumus ar Somijas klientiem par dabasgāzes piegādēm, sākot ar 2020. gada 1. janvārī.

- **2019. gada 11. decembrī** oficiāli tika nodots ekspluatācijā Somijas un Igaunijas gāzes savienojums Balticconnector. Komerciālu darbību gāzesvads uzsāka 2020. gada 1. janvārī.

SEGMENTU DARBĪBAS REZULTĀTI

Sadales segments: AS “Gasol” pārziņā esošais sadales segments ir lielākais Latvijas Gāze koncernā pēc aktīvu vērtības, kura 2019. gada beigās sastādīja 328.6 miljonus EUR jeb 71% no Koncerna kopējās aktīvu vērtības. Pārskata periodā sadales segments sasniedza neto apgrozījumu 50.5 miljonu EUR apmērā (1% kritums salīdzinājumā ar 2018. gadu) un EBITDA 22.0 miljonu EUR apmērā. Segmenta 2019. gada peļņa pirms nodokļiem bija 9.8 miljoni EUR.

Pārdošanas un tirdzniecības segments:

AS “Latvijas Gāze” pārziņā esošā pārdošanas un tirdzniecības segmenta aktīvu vērtība uz 2019. gada 31. decembri sastādīja 135.7 miljonu EUR, ko lielākoties veido dabasgāzes krājumi un skaidras naudas rezerves. 2019. gadā segments uzrādīja neto apgrozījumu 263.8 miljoni EUR, kas ir par 10% mazāk salīdzinājumā ar 2018. gadu.

ILGTERMIŅA GĀZES PIEGĀDES

Lai nodrošinātu Latvijas un reģionālā gāzes tirgus ilgtermiņa stabilitāti, AS “Latvijas Gāze” pozicionē sevi kā vienu no Baltijas reģiona līderiem, kura portfeli veido ilgtermiņa dabasgāzes piegādes, kā arī rezervētas glabāšanas un pārvades jaudas.

Gandrīz visu savu dabasgāzi AS “Latvijas Gāze” iepērk uz ilgtermiņa līguma ar PAS “Gazprom” pamata. Līgums ietver take-or-pay noteikumu, kas liek AS “Latvijas Gāze” ik gadu iepirkt noteiktu dabasgāzes apjomu vai maksāt par neizņemto

INVESTĪCIJAS

AS “Latvijas Gāze” investīcijas 2019. gadā bija vērstas uz pamata biznesa un klientu apkalpošanas procesu efektivizāciju. Šajā kontekstā Sabiedrība turpināja veikt virkni investīciju efektīvākai kvalitatīvu produktu un pakalpojumu sniegšanai klientiem. Kopumā 2019. gadā AS “Latvijas Gāze” investīciju projektiem atvēlēja aptuveni 4.5 miljonus EUR. No šīs summas vairāk nekā 1.6 miljonus EUR Sabiedrība ieguldīja

Pārdošanas un tirdzniecības segments izšķir četrus klientu segmentus: vairumtirdzniecības klienti, korporatīvie klienti, mazie un vidējie klienti, un mājsaimniecību klienti. Tabulā parādīta no katras klientu grupas gūto ieņēmumu procentuālā daļa.

Klientu grupas	% no kopējā apgrozījuma
Vairumtirdzniecības klienti	57
Korporatīvie klienti	23
Mazie un vidējie klienti	7
Mājsaimniecību klienti	13
KOPĀ	100

2019. gadā segmenta EBITDA sasniedza 13.6 miljonus EUR, bet peļņa pirms nodokļiem – 12.6 miljonus EUR.

apjomu. Šāda veida līgumos dabasgāzes cena parasti piesaistīta konkurējošu energoresursu (piemēram, naftas un naftas produktu) un/vai tirgus atsauces cenām (t.i., cenām tādās biržās kā TTF vai NBP) atbilstoši tirgus apstākļiem. Katra no līguma pusēm regulāros intervālos (parasti reizi divos gados) var rosināt līguma nosacījumu pārskatīšanu. Gadījumā, ja nav panākta vienošanās pēc noteiktā laika perioda, puses var vērsties neitrālā arbitrāžas padomē, kas pieņems saistošu lēmumu.

jaunas norēķinu sistēmas un klientu portāla ieviešanā. Gan jaunās norēķinu sistēmas, gan klientu portāla ieviešana sākās jau 2018. gadā. 2019. gada aprīlī AS “Latvijas Gāze” sekmīgi palaida darbībā sistēmas un jaunā klientu portāla pirmo moduli. Darbs turpināsies 2020. gadā, un sagaidāms, ka līdz 2020. gada beigām sistēma darbosies ar visiem klientu segmentiem. Papildus, Sabiedrība ieguldīja ap 297 tūkstošiem EUR citos

ar IT saistītos projektos un iekārtās. Esošā IT aprīkojuma modernizācijai un Sabiedrības pārdošanas procesu digitalizācijai nākotnē būs galvenā loma klientu apkalpošanā ar labākajiem produktiem un pakalpojumiem, par viskonkurētspējīgāko cenu arī nākotnē.

Līdztekus investīcijām IT sistēmās un infrastruktūrā AS “Latvijas Gāze” par aptuveni 1.8 miljoniem EUR iegādājās jaunu biroja ēku Rīgā, Aristīda Briāna ielā 6. Oktobrī Sabiedrības administrācija no nomātajām biroja telpām Vagonu ielā 20 pārcēlās

FINANŠU RISKU VADĪBA

AS “Latvijas Gāze” ir pakļauta kredīta, likviditātes un tirgus riskiem.

Tāpat kā iepriekšējos periodos, AS “Latvijas Gāze” saskārās ar augstu klientu koncentrācijas risku, dažiem klientiem sastādot būtisku daļu no kopējā realizācijas apjoma. Lai mazinātu **kredītsaistību neizpildes risku**, lielākajiem klientiem tiek piemērotas individuālas kredītriska pārvaldības politikas, kas ietver tādas prakses kā kredītlimitu izvērtēšana, detalizēta finanšu rādītāju uzraudzība un bieži norēķini, lai nepieļautu parāda uzkrāšanos. Darījumos ar mazākiem klientiem Latvijas Gāze koncerns īsteno detalizētas politikas un procesus, kas nodrošina pastāvīgu ienākošo klientu maksājumu uzraudzību un, rodoties kredītproblēmām, iedarbina attiecīgu komunikāciju un papildpasākumus.

Koncerna **likviditātes risks** galvenokārt izriet no dabasgāzes uzņēmējdarbības izteiktās sezonālības. Rūpējoties par piegādes drošību ziemas mēnešos, Sabiedrība iesūknēšanas sezonā, kas sākas vasaras sākumā, parasti iesūknē ievērojamus gāzes apjomus Inčukalna pazemes gāzes krātuvē (IPGK). Kamēr Sabiedrībai jānodrošina naudas līdzekļu pieejamība, lai finansētu dabasgāzes iesūknēšanu krātuvē vasaras mēnešos, klienti lielākoties patērē un apmaksā dabasgāzi tikai ziemas periodā. Lai aktīvi uzraudzītu un pārvaldītu likviditātes risku, Sabiedrība pastāvīgi pilnveido iekšējos naudas līdzekļu plānošanas rīkus un instrumentus. Ņemot vērā sistemātiskas un stingras naudas līdzekļu

uz jauno ēku. Šobrīd AS “Latvijas Gāze” nav nekādu plānu iegādāties papildus nekustamo īpašumu tuvākajā laikā.

Papildus jaunām investīcijām IT sistēmu un infrastruktūras modernizācijā Sabiedrības 2020. gada budžets paredz līdzekļus tālākai klientu apkalpošanas pilnveidošanai. Papildus tam, AS “Latvijas Gāze” plāno veikt selektīvas investīcijas jaunu uzņēmējdarbības virzienu izpētē un attīstībā.

pārvaldības nozīmi nestabilā tirgū ar lielu konkurenci, Sabiedrība ir ieviesusi īpašu naudas līdzekļu plānošanas un uzraudzības funkciju.

2019. gada 31. martā beidzās esošais overdrafta līgums ar OP Corporate Bank plc Latvijas filiāli, tādēļ AS “Latvijas Gāze” jau 2018. gada rudenī uzsāka iepirkuma procedūru, lai piesaistītu pietiekamu finansējumu dabasgāzes iegādei nākamajās divās dabasgāzes iesūknēšanas sezonās. 2018. gada decembra beigās Sabiedrība parakstīja jaunu līgumu ar OP Corporate Bank plc Latvijas filiāli par atjaunojamu kredītu ar iespēju aizņemties līdz 50 miljoniem EUR. Līgums attiecas uz periodu no 2019. gada 1. jūnija līdz 2021. gada 31. maijam. Noslēgtais darījums stiprina Sabiedrības kopējo likviditāti un ļauj īstenot padziļinātāku portfeļa optimizācijas stratēģiju.

Dabasgāzes pārdošanas un tirdzniecības segments patlaban ir pakļauts vairāk **tirgus riskiem** nekā pirms Latvijas dabasgāzes tirgus atvēršanas konkurencei. Jaunas riska pozīcijas ir radījuši klientu pieprasītā cenu struktūru dažādošana. Lai aktīvi pārvaldītu un mazinātu šos riskus, Sabiedrība ir ieviesusi atsevišķu risku pārvaldības funkciju. Tā arīrdzina turpina uzraudzīt un pilnveidot savas riska pārvaldības politikas un stratēģijas. Kaut priekšroka tiek dota iekšējai tirgus risku mazināšanai, piemēram, vienojoties par piegādes līguma noteikumiem un strādājot ar pārdošanas portfeli, Sabiedrība aktīvi izmanto riska ierobežošanas instrumentus.

NĀKOTNES PERSPEKTĪVA

AS “Latvijas Gāze” paredz, ka patlaban novērotās tirgus tendences 2020. gadā turpināsies. Konkurence Latvijas mērogā, kā arī pārrobežu konkurence visticamāk palielināsies un izdarīs pastāvīgu spiedienu uz pārdošanas uzcelojumiem. Mājsaimniecību segmentā ienāks jauni spēlētāji, cenšoties iegūt tirgus daļu. Sevišķi spēcīgu konkurenci Sabiedrība sagaida cīņā par korporatīvajiem klientiem, kā arī mazajiem & vidējiem klientiem. Sabiedrība prognozē, ka 2020. gadā gan pasaules tirgos, gan Baltijas reģionā arvien būs pieejams daudz SDG par ļoti izdevīgu cenu. Tajā pašā laikā starp Igauniju un Somiju izveidotā Balticconnector nodošana ekspluatācijā un vienas tirgus zonas izveide starp Latviju, Igauniju un Somiju ar 2020. gada 1. janvāri pavēra jaunas iespējas gan gāzes tirgotājiem, gan klientiem.

Neskatoties uz to, kopējā tirgus vide turpmāk saglabāsies izaicinoša. Ņemot vērā būvniecības stadijā esošo Polijas-Lietuvas gāzes starpsavienojumu GIPL un plānošanas stadijā esošo Skultes SDG termināli Latvijā, konkurence piedāvājuma pusē visticamāk turpinās pieaugt, kamēr kopējais dabasgāzes pieprasījums Latvijā drīzāk stagnēs. Vidējā termiņā tālāku dabasgāzes patēriņa krišanos veicinās Lietuvas un Latvijas valdību nesen publiskotās enerģētikas stratēģijas, kas paredz vēl vairāk mazināt fosilo kurināmo izmantošanu. Papildus tam, ilgākā termiņā starptautiskie klimata pārmaiņu politikas pasākumi liks pakāpeniski atteikties no fosilajiem kurināmajiem vispār. Tādējādi arvien vairāk dalībnieku cīnīsies par tirgus daļu rūkošā tirgū. Vienlaikus turpmāk var pieaugt atbilstības un normatīvie riski. No piedāvājuma puses, konkurētspējīgu iepirkuma nosacījumu

nodrošināšana esošajā ilgtermiņa piegādes līgumā ar PAS Gazporm un piegāžu elastības palielināšana paliks kā galvenā atslēga, lai nodrošinātu Latvijas Gāze koncerna vadošo pozīciju Latvijas dabasgāzes tirgū un veicinātu turpmāku paplašināšanos kaimiņu tirgos. No pieprasījuma puses, Sabiedrība turpinās attīstīties un audzēt savu klientu bāzi, pilnveidojot spēju efektīvi un rezultatīvi apkalpot klientus. Ar 2020. gada 1. janvāri AS “Latvijas Gāze” piegādā dabasgāzi jauniegūtiem klientiem Somijā.

AS “Latvijas Gāze” turpinās konsekventi investēt klientu apkalpošanas procesu modernizācijā un digitalizācijā, kā arī jaunu produktu un pakalpojumu izstrādē. Tāpat, lai palielinātu efektivitāti norēķinu procesos, pārdošanas un tirdzniecības segments turpinās ieviest jauno norēķinu sistēmu un klientu portālu mājsaimniecību klientiem.

Visbeidzot, Sabiedrība plāno pētīt papildus tirgus un ir izveidojusi iekšēju projekta grupu, lai analizētu iespējas izvērst uzņēmējdarbību jaunos segmentos. Analīzē sevišķs uzsvars likts uz SDG un ar gāzi darbināmām tehnoloģijām Baltijas reģionā.

Neskatoties uz augstāk minētajiem izaicinājumiem, AS “Latvijas Gāze” pēdējo gadu laikā ir pierādījusi savu spēju veiksmīgi pielāgoties mainīgajiem tirgus apstākļiem tikmēr nodrošinot vērtību akcionāriem.

Latvijas Gāze koncerns turpinās balstīties uz savu spēcīgo reputāciju Latvijas tirgū un ir apņēmības pilns saglabāt savu pozīciju kā visuzticamākais dabasgāzes piegādātājs Latvijā un paplašināt savu darbību Baltijas reģionā.

IETEIKTĀ SABIEDRĪBAS PEĻNAS SADALE

	2019
	EUR
Sabiedrības pārskata gada peļņa	19 700 247
Ieteiktā peļņas sadale:	
Dividendes akcionāriem (89%)	17 556 000
Dividendes par vienu akciju (EUR/1 akcija)	0.44
Ieskaitīt rezervēs	2 144 247

DARĪJUMI AR SAISTĪTAJĀM PUSĒM

AS “Latvijas Gāze” ir līgumslēdzēja puse ilgtermiņa dabasgāzes pirkšanas un pārdošanas līgumā (“Līgums”) ar PAS “Gazprom”. Saskaņā ar Līgumu Sabiedrībai ir pienākums iepirkt noteiktu gada apjomu pēc take-or-pay noteikumiem.

Ja AS “Latvijas Gāze” neizņem noteikto minimālo apjomu, tai var rasties finansiālas un juridiskas saistības. PAS “Gazprom” pieder 34% AS “Latvijas Gāze” akciju.

NOTIKUMI PĒC PĀRSKATA PERIODA BEIGĀM

2020. gada 14. martā Latvijas Republikas Ministru kabinets izdeva rīkojumu “Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu” Latvijā koronavīrusa pandēmijas dēļ. Ņemot to vērā, Latvijas Gāzes Koncerns ir veicis vairākus piesardzības pasākumus, lai aizsargātu savu klientu un darbinieku veselību un labklājību. Papildus stingriem iekšējās kārtības noteikumiem, iekļaujot ceļojumus un biznesa tikšanās, AS “Latvijas Gāze”, kā arī AS “Gasco” ir slēgusi savus klientu centrus apmeklētājiem līdz turpmākam paziņojumam. Līdz klientu centru atvēršanai, pakalpojumi klientiem būs pieejami tikai pa tālruni un elektroniskās saziņas formās. Neskatoties uz to, Latvijas Gāzes Koncerns saviem klientiem nodrošina darbības nepārtrauktību, kā arī nepārtrauktu dabasgāzes piegādi. Tomēr, atkarībā no krīzes ilguma, Koncerna vadība nevar pilnībā izslēgt turpmākus ierobežojumus Koncerna darbībā.

Tā kā situācija attiecībā uz koronavīrusu strauji attīstās, šobrīd ir ļoti grūti precīzi novērtēt tā ietekmi uz reģionālo un Eiropas ekonomiku. Marta beigās Latvijas Banka publiski paziņoja, ka sagaida, ka Latvijas IKP 2020. gadā samazināsies par 6.5%. Lai arī Koncerns vēl nevar precīzi noteikt IKP krituma ietekmi uz dabasgāzes patēriņu, ir iespējams, ka arī kopējais gāzes pieprasījums Latvijā būs mazāks, nekā sākotnēji plānots. Zemāks kopējais gāzes

pieprasījums Latvijā, kā arī Baltijas reģionā, vēlāk varētu izraisīt Koncerna pārdošanas apjomu samazināšanos. Tajā pašā laikā AS “Latvijas Gāze” sagaida, ka zemo cenu dabasgāzes plašā pieejamība Eiropā, tostarp Baltijas reģionā, vismaz īstermiņā vēl vairāk pastiprinās konkurenci un radīs papildu spiedienu uz pārdošanas rentabilitāti.

Koncerns pieļauj, ka palielināsies debitoru parādi, kas saistīti ar kavētiem maksājumiem no klientiem, kuri cieš no likviditātes problēmām, kā arī palielināsies tādu klientu skaits, kuri bankrotē. Tomēr pagaidām nav iespējams ticami noteikt Koncerna klientu potenciālo likviditātes problēmu precīzu apmēru. Lai samazinātu riskus, kas rodas no klientu potenciālajām likviditātes problēmām, Koncerns pārskatīs un, ja nepieciešams, korigēs savu kredītpolitiku un veiks papildu pasākumus, lai nodrošinātu savu likviditāti. Turklāt Koncerns ņems vērā vīrusa ietekmi uz makroekonomiskajām prognozēm, aprēķinot klientu paredzamos kredīta zaudējumus 2020. gadā.

Turklāt jāpiemin, ka 2019. gadā atzīto aktīvu pārvērtēšana balstījās uz piesardzības principu. Tā rezultātā Latvijas Gāzes Koncerns uzskata, ka pat būtiskas ekonomiskās lejupslīdes gadījumā aktīvu vērtība būs tuvu to tirgus vērtībai. Koncerna vadība cieši uzrauga situāciju un vajadzības gadījumā veiks

papildus darbības, lai aizsargātu darbinieku veselību un drošību, kā arī Koncerna ekonomisko integritāti. Neskatoties uz krīzi, Koncerna finansiālais stāvoklis joprojām ir stabils, ņemot vērā bilances rādītājus un likviditātes stāvokli pārskata datumā.

Izņemot augstāk minēto, no 2019. gada 31. decembra līdz šo finanšu pārskatu parakstīšanai nav bijuši notikumi, kas varētu ietekmēt Koncerna un Sabiedrības finanšu stāvokli vai finanšu rezultātus bilances datumā.

PAZIŅOJUMS PAR VALDES ATBILDĪBU

Akciju sabiedrības “Latvijas Gāze” Valde ir atbildīga par šo Latvijas Gāzes koncerna konsolidēto un akciju sabiedrības “Latvijas Gāze” finanšu pārskatu par 2019. gadu (turpmāk - Finanšu pārskati), kas sastāv no Sabiedrības un Sabiedrības un tās meitas sabiedrības (turpmāk – Koncerna) finanšu pārskatiem, sagatavošanu.

Finanšu pārskati par 2019. gadu, ir sagatavoti atbilstoši Eiropas Savienībā apstiprinātajiem starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem.

Pamatojoties uz kapitālsabiedrības Valdes rīcībā esošo informāciju, Finanšu pārskati sniedz patiesu un skaidru priekšstatu par kapitālsabiedrības un Koncerna aktīviem, pasīviem, finansiālo stāvokli, peļņu vai zaudējumiem un naudas plūsmām.

Finanšu pārskatus 2020. gada 1. aprīlī apstiprināja AS “Latvijas Gāze” Valde, un tos Valdes vārdā paraksta:

Aigars Kalvītis
Valdes priekšsēdētājs

Sebastians Grēblinghofs
Valdes priekšsēdētāja
vietnieks

Elīta Dreimane
Valdes locekle

FINANŠU PĀRSKATI

Sagatavoti saskaņā ar Eiropas Savienības apstiprināto Starptautisko finanšu pārskatu standartu prasībām

KORPORATĪVĀ INFORMĀCIJA

Uzņēmums	Latvijas Gāze, akciju sabiedrība
LEI kods	097900BGMO0000055872
Reģistrācijas numurs, datums un vieta	Vienotais reģistrācijas numurs 40003000642 Rīga, Latvija, 1991. gada 25. marts, pārreģistrēta Uzņēmumu reģistrā 2004. gada 20. decembrī
Adrese	A.Briāna 6, Rīga, Latvija, LV – 1001 (no 2019. gada 2. oktobra) Vagonu iela 20, Rīga, Latvija, LV-1009 (līdz 2019. gada 1. oktobrim)
Korporatīvās pārvaldības ziņojums un Nefinanšu paziņojums	www.lg.lv
Lielākie akcionāri	PAS Gazprom (34.0%) Marguerite Gas II.S.a.r.l. (28.97%) Uniper Ruhrgas International GmbH (18.26%) ITERA Latvija SIA (16.0%)
Finanšu periods	2019. gada 1. janvāris - 2019. gada 31. decembris
Revidenta un atbildīgā zvērinātā revidenta vārds un adrese	PricewaterhouseCoopers, SIA Kr.Valdemāra iela 21-21 Rīgā, LV-1010, Latvija Atbildīgā zvērinātā revidente Terēze Labzova - Ceicāne Sertifikāts Nr.184

PEĻNAS VAI ZAUDĒJUMU APRĒĶINS

	Pielikums	Koncerns 2019	Koncerns 2018	Sabiedrība 2019	Sabiedrība 2018
		EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Ieņēmumi (ieskaitot akcīzes nodokli)		321 494	353 305	273 163	306 204
Tai skaitā akcīzes nodoklis		(7 145)	(8 403)	(7 168)	(8 426)
Ieņēmumi no līgumiem ar klientiem	2	314 349	344 902	265 995	297 778
Pārējie ieņēmumi	3	3 513	5 992	1 793	4 945
Materiālu izmaksas	4	(247 263)	(278 553)	(245 588)	(276 835)
Personāla izmaksas	5	(25 852)	(25 377)	(5 033)	(5 356)
Nolietojums, amortizācija un pamatlīdzekļu, nemateriālo aktīvu un tiesību lietot aktīvus vērtības samazinājums	6	(12 770)	(11 545)	(785)	(384)
Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas	7	(9 120)	(9 537)	(4 216)	(5 484)
No meitassabiedrības saņemtās dividendes		-	-	9 975	8 977
Bruto peļņa		22 857	25 882	22 141	23 641
Finanšu ieņēmumi		-	40	-	40
Finanšu izdevumi		(399)	(737)	(173)	(488)
Peļņa pirms nodokļiem		22 458	25 185	21 968	23 193
Uzņēmumu ienākuma nodoklis		(2 268)	-	(2 268)	-
Pārskata perioda peļņa		20 190	25 185	19 700	23 193

		EUR	EUR	EUR	EUR
Peļņa uz vienu akciju (pamata un koriģēta)	15	0.506	0.631	0.494	0.581

APVIENOTO IENĀKUMU PĀRSKATS

		Koncerns 2019	Koncerns 2018	Sabiedrība 2019	Sabiedrība 2018
		EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Pārskata perioda peļņa		20 190	25 185	19 700	23 193
Pārējie apvienotie ienākumi – posteņi, kas turpmākos periodos netiks pārnesti uz peļņas vai zaudējumu aprēķinu					
Pamatlīdzekļu pārvērtēšana	9	74 540	-	-	-
Izmaiņas pamatlīdzekļu pārvērtēšanas rezervē		164	68	-	-
Pēcnodarbinātības pabalstu pārvērtēšana	18	407	190	34	87
Kopā pārējie apvienotie ieņēmumi		75 111	258	34	87
Pavisam pārskata perioda apvienotie ienākumi		95 301	25 443	19 734	23 280

Finanšu pārskatus 2020. gada 1. aprīli apstiprināja AS “Latvijas Gāze” Valde, un tos Valdes vārdā paraksta:

Aigars Kalvītis
Valdes priekšsēdētājs

Sebastians Grēblinghofs
Valdes priekšsēdētāja
vietnieks

Elita Dreimane
Valdes locekle

BILANCE

	Pielikums	Koncerns 31.12.2019	Koncerns 31.12.2018	Sabiedrība 31.12.2019	Sabiedrība 31.12.2018
		EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
AKTĪVS					
Ilgtermiņa ieguldījumi					
Nemateriālie aktīvi	8	8 137	6 644	4 799	3 341
Pamatlīdzekļi	9	312 650	238 465	2 729	848
Tiesības lietot aktīvus		384	-	384	-
Līdzdalība	10	-	-	194 534	194 534
Pārējie debitori	12	32	26	6	6
Ilgtermiņa ieguldījumi kopā:		321 203	245 135	202 452	198 729
Apgrozāmie līdzekļi					
Krājumi	11	50 105	103 963	48 872	102 442
Avansa maksājumi par krājumiem		5 829	5 036	5 828	5 025
Debitori	12	26 955	36 175	23 813	34 964
Uzņēmumu ienākuma nodokļa pārmaxsa		-	63	-	63
Pārējie apgrozāmie līdzekļi	14	11 151	5 827	10 758	5 451
Nauda un tās ekvivalenti		48 995	16 280	38 487	4 845
Apgrozāmie līdzekļi kopā:		143 035	167 344	127 758	152 790
AKTĪVU KOPSUMMA		464 238	412 479	330 210	351 519

Finanšu pārskatus 2020. gada 1. aprīlī apstiprināja AS “Latvijas Gāze” Valde, un tos Valdes vārdā paraksta:

Aigars Kalvītis
Valdes priekšsēdētājs

Sebastians Grēblinghofs
Valdes priekšsēdētāja
vietnieks

Elita Dreimane
Valdes locekle

BILANCE (turpinājums)

	Pielikums	Koncerns 31.12.2019	Koncerns 31.12.2018	Sabiedrība 31.12.2019	Sabiedrība 31.12.2018
		EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
PAŠU KAPITĀLS UN SAISTĪBAS					
Pašu kapitāls					
Akciju kapitāls	15	55 860	55 860	55 860	55 860
Akciju emisijas uzcelojums		20 376	20 376	20 376	20 376
Rezerves		195 597	127 079	204 494	204 460
Nesadalītā peļņa		111 878	107 040	23 447	25 692
Pašu kapitāls kopā:		383 711	310 355	304 177	306 388
Saistības					
Ilgtermiņa saistības					
Aizņēmumi	16	25 667	29 167	-	-
Nomas saistības		292	-	292	-
Nākamo periodu ieņēmumi	17	18 434	18 658	-	-
Uzkrājumi pēcnodarbinātības pabalstu saistībām	18	1 757	2 264	57	125
Ilgtermiņa saistības kopā:		46 150	50 089	349	125
Īstermiņa saistības					
Parādi piegādātājiem un darbuzņēmējiem	19	5 489	5 581	8 249	9 928
Aizņēmumi	16	3 500	11 886	-	8 386
Nomas saistības		93	-	93	-
Nākamo periodu ieņēmumi	17	1 138	1 019	92	-
Pārējās saistības	20	24 157	33 549	17 250	26 692
Īstermiņa saistības kopā:		34 377	52 035	25 684	45 006
Saistības kopā:		80 527	102 124	26 033	45 131
PAŠU KAPITĀLA UN SAISTĪBU KOPSUMMA		464 238	412 479	330 210	351 519

Finanšu pārskatus 2020. gada 1. aprīli apstiprināja AS “Latvijas Gāze” Valde, un tos Valdes vārdā paraksta:

Aigars Kalvītis
Valdes priekšsēdētājs

Sebastians Grēblinghofs
Valdes priekšsēdētāja
vietnieks

Elita Dreimane
Valdes locekle

KONCERNA PĀRSKATS PAR IZMAIŅĀM PAŠU KAPITĀLĀ

	Akciju kapitāls	Akciju emisijas uzcenojums	Pārvērtēšanas rezerve	Pēcnodarbinātības pabalstu pārvērtēšanas rezerve	Nesadalītā peļņa	Kopā
	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
2017. gada 31. decembrī	55 860	20 376	132 193	(87)	99 712	308 054
Darījumi ar akcionāriem						
Dividendes (sk. 15. pielikumu)	-	-	-	-	(23 142)	(23 142)
Darījumi ar akcionāriem kopā:	-	-	-	-	(23 142)	(23 142)
Pārvērtēšanas rezerves nolietojums un pamatlīdzekļu norakstīšana	-	-	(5 285)	-	5 285	-
Apvienotie ienākumi						
Pārskata gada peļņa	-	-	-	-	25 185	25 185
Citi apvienotie ienākumi	-	-	68	190	-	258
Apvienotie ienākumi kopā:	-	-	68	190	25 185	25 443
2018. gada 31. decembrī	55 860	20 376	126 976	103	107 040	310 355
Darījumi ar akcionāriem						
Dividendes (sk. 15. pielikumu)	-	-	-	-	(21 945)	(21 945)
Darījumi ar akcionāriem kopā:	-	-	-	-	(21 945)	(21 945)
Pārvērtēšanas rezerves nolietojums un pamatlīdzekļu norakstīšana	-	-	(6 593)	-	6 593	-
Apvienotie ienākumi						
Pārskata gada peļņa	-	-	-	-	20 190	20 190
Citi apvienotie ienākumi	-	-	74 704	407	-	75 111
Apvienotie ienākumi kopā:	-	-	74 704	407	20 190	95 301
2019. gada 31. decembrī	55 860	20 376	195 087	510	111 878	383 711

Finanšu pārskatus 2020. gada 1. aprīlī apstiprināja AS “Latvijas Gāze” Valde, un tos Valdes vārdā paraksta:

Aigars Kalvītis
Valdes priekšsēdētājs

Sebastians Grēblinghofs
Valdes priekšsēdētāja
vietnieks

Elita Dreimane
Valdes locekle

SABIEDRĪBAS PĀRSKATS PAR IZMAIŅĀM PAŠU KAPITĀLĀ

	Akciju kapitāls	Akciju emisijas uzcenojums	Pēcnodarbinātības pabalstu pārvērtēšanas rezerve	Reorganizācijas rezerves	Nesadalītā peļņa	Kopā
	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
2017. gada 31. decembrī	55 860	20 376	(172)	204 545	25 641	306 250
Darījumi ar akcionāriem						
Dividendes (sk. 15. pielikumu)	-	-	-	-	(23 142)	(23 142)
Darījumi ar akcionāriem kopā:	-	-	-	-	(23 142)	(23 142)
Citi apvienotie ienākumi						
Pārskata gada peļņa	-	-	-	-	23 193	23 193
Citi apvienotie ienākumi	-	-	87	-	-	87
Apvienotie ienākumi kopā:	-	-	87	-	23 193	23 280
2018. gada 31. decembrī	55 860	20 376	(85)	204 545	25 692	306 388
Darījumi ar akcionāriem						
Dividendes (sk. 15. pielikumu)	-	-	-	-	(21 945)	(21 945)
Darījumi ar akcionāriem kopā:	-	-	-	-	(21 945)	(21 945)
Citi apvienotie ienākumi						
Pārskata gada peļņa	-	-	-	-	19 700	19 700
Citi apvienotie ienākumi	-	-	34	-	-	34
Apvienotie ienākumi kopā:	-	-	34	-	19 700	19 734
2019. gada 31. decembrī	55 860	20 376	(51)	204 545	23 447	304 177

Finanšu pārskatus 2020. gada 1. aprīlī apstiprināja AS “Latvijas Gāze” Valde, un tos Valdes vārdā paraksta:

Aigars Kalvītis
Valdes priekšsēdētājs

Sebastians Grēblinghofs
Valdes priekšsēdētāja
vietnieks

Elita Dreimane
Valdes locekle

NAUDAS PLŪSMAS PĀRSKATS

	Pielikums	Koncerns 2019	Koncerns 2018	Sabiedrība 2019	Sabiedrība 2018
		EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Naudas plūsma no saimnieciskās darbības					
Peļņa pirms uzņēmumu ienākuma nodokļa		22 458	25 185	21 968	23 193
<i>Korekcijas:</i>					
- pamatlīdzekļu un tiesību lietot aktīvus nolietojums	6	10 870	10 140	315	246
- nemateriālo aktīvu amortizācija	6	1 917	1 421	470	138
- izmaiņas uzkrājumos		(101)	(67)	(34)	(67)
- ienākumi no līdzdalības		-	-	(9 975)	(8 977)
- zaudējumi / (peļņa) no ilgtermiņa aktīvu izslēgšanas		312	235	3	(10)
- procentu izdevumi		398	389	172	140
<i>Izmaiņas saimnieciskās darbības aktīvos un saistībās:</i>					
- debitoros		3 903	77	5 857	(64)
- krājumos		53 857	(23 071)	53 570	(22 834)
- avansa maksājumus par krājumiem		(793)	(743)	(803)	(733)
- kreditoros		(10 915)	4 312	(10 637)	4 703
Atmaksātais / (samaksātais) uzņēmumu ienākuma nodoklis		(2 205)	3 733	(2 205)	4 012
Neto naudas plūsma no saimnieciskās darbības		79 701	21 611	58 701	(253)
Naudas plūsma no ieguldījumu darbības					
Pamatlīdzekļu iegāde	9	(9 513)	(6 219)	(2 177)	(173)
Nemateriālo aktīvu iegāde	8	(3 304)	(3 166)	(2 328)	(1 578)
Pamatlīdzekļu pārdošanas rezultātā gūtie ienākumi		83	76	9	29
Reorganizācijā pārskaitītā nauda		-	-	-	(5 458)
Saņemtās dividendes	21	-	-	9 975	8 977
Neto naudas plūsma no ieguldījumu darbības		(12 734)	(9 309)	5 479	1 797
Naudas plūsma no finanšu darbības					
Izmantotais overdrafts	16	-	5 025	-	5 025
Samaksātais overdrafts		(8 386)	-	(8 386)	-
Samaksātais aizņēmums	16	(3 500)	(2 333)	-	-
Samaksātās nomas		(25)	-	(37)	-
Samaksātie procenti		(396)	(389)	(170)	(140)
Izmaksātās dividendes	15	(21 945)	(23 142)	(21 945)	(23 142)
Neto naudas plūsma no finanšu darbības		(34 252)	(20 839)	(30 538)	(18 257)
Neto naudas plūsma		32 715	(8 537)	33 642	(16 713)
Nauda un tās ekvivalenti pārskata perioda sākumā		16 280	24 817	4 845	21 558
Nauda un tās ekvivalenti pārskata perioda beigās		48 995	16 280	38 487	4 845

Finanšu pārskatus 2020. gada 1. aprīlī apstiprināja AS “Latvijas Gāze” Valde, un tos Valdes vārdā paraksta:

Aigars Kalvītis
Valdes priekšsēdētājs

Sebastians Grēblinghofs
Valdes priekšsēdētāja
vietnieks

Elita Dreimane
Valdes locekle

PIELIKUMI

1. Segmentu informācija

2019. un 2018. gadā Latvijas Gāze koncerns sastāvēja no diviem segmentiem – dabasgāzes pārdošanas un tirdzniecības segmenta un sadales segmenta.

Dabasgāzes pārdošanas un tirdzniecības segments nodarbojas ar dabasgāzes iepirkšanu, tirdzniecību un pārdošanu. Šo uzņēmējdarbību veic AS “Latvijas Gāze”, kas ietver dabasgāzes vairumtirdzniecību un pārdošanu rūpnieciskajiem un komerciālajiem klientiem, kā arī mājsaimniecībām.

Sadales segments sniedz dabasgāzes sadales pakalpojumus Latvijā. AS “Gasol” ir piešķirta ekskluzīva licence dabasgāzes sadalei Latvijas teritorijā. AS “Gasol” ir īpašnieks un operators visiem sadales aktīviem.

Darbības segmentos iekļautā informācija atbilst datiem, ko AS “Latvijas Gāze” Valde izmanto par dabasgāzes pārdošanas un tirdzniecības segmentu un AS “Gasol” Valde izmanto par dabasgāzes sadales segmentu, pieņemot lēmumus un piešķirot resursus. Ņemot vērā Enerģētikas likumā noteiktās prasības, segmentus pārvalda atsevišķi.

Katra uzņēmuma Valde novērtē attiecīgā segmenta sniegumu balstoties uz EBITDA (korigētā peļņa pirms procentu izdevumiem, nodokļiem, nolietojuma un amortizācijas), kā arī uzrauga peļņu pirms nodokļiem. Tā kā segmenti ir nodalīti atsevišķās juridiskās vienībās, tad savstarpējie darījumi starp segmentiem tiek izslēgti (skatīt 2. pielikumu).

Koncerns 2019	Gāzes tirdzniecība	Gāzes sadale	Kopā
	EUR'000	EUR'000	EUR'000
EBITDA	13 587	22 040	35 627
Nolietojums un amortizācija	(768)	(12 002)	(12 770)
Finanšu izdevumi	(173)	(226)	(399)
Peļņa pirms nodokļiem	12 646	9 812	22 458

Koncerns 2018	Gāzes tirdzniecība	Gāzes sadale	Kopā
	EUR'000	EUR'000	EUR'000
EBITDA	14 858	22 569	37 427
Nolietojums un amortizācija	(384)	(11 161)	(11 545)
Finanšu ieņēmumi	40	-	40
Finanšu izdevumi	(488)	(249)	(737)
Peļņa pirms nodokļiem	14 026	11 159	25 185

Sabiedrība / Gāzes tirdzniecība	2019	2018
	EUR'000	EUR'000
EBITDA	22 926	24 025
Nolietojums un amortizācija	(785)	(384)
Finanšu ieņēmumi	-	40
Finanšu izdevumi	(173)	(488)
Peļņa pirms nodokļiem	21 968	23 193

Koncerns 2019	Gāzes tirdzniecība		Gāzes sadale	Kopā
	EUR'000		EUR'000	EUR'000
Pamatlīdzekļu un nemateriālo aktīvu iegāde	4 111		10 068	14 179
Segmentu aktīvi 31.12.2019	135 676		328 562	464 238

Koncerns 2018	Gāzes tirdzniecība		Gāzes sadale	Kopā
	EUR'000		EUR'000	EUR'000
Pamatlīdzekļu un nemateriālo aktīvu iegāde	2 446		8 020	10 466
Segmentu aktīvi 31.12.2018	156 174		256 305	412 479

Sabiedrība / Gāzes tirdzniecība	2019	2018
	EUR'000	EUR'000
Pamatlīdzekļu un nemateriālo aktīvu iegāde	4 111	2 446
Segmentu aktīvi 31.12.	330 210	351 519

2. Ieņēmumi

Koncerns 2019	Gāzes tirdzniecība		Gāzes sadale	Kopā
	Latvija	Ārpus Latvijas	Latvija	
	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Segmentu ieņēmumi	242 156	21 227	49 509	312 892
Starpsegmentu ieņēmumi	(2 184)	-	-	(2 184)
Pieslīguma maksa, balansēšanas un citas pakalpojumu maksas, kas atzītas par ieņēmumiem	1 173	1 439	1 029	3 641
	241 145	22 666	50 538	314 349

Koncerns 2018	Gāzes tirdzniecība		Gāzes sadale	Kopā
	Latvija	Ārpus Latvijas	Latvija	
	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Koriģēts				
Segmentu ieņēmumi	280 767	17 009	49 160	346 936
Starpsegmentu ieņēmumi	(3 949)	-	-	(3 949)
Pieslīguma maksa un citas pakalpojumu maksas, kas atzītas par ieņēmumiem	-	-	1 002	1 002
Citi ieņēmumi	2	-	911	913
	276 820	17 009	51 073	344 902

Sabiedrība 2019	Gāzes tirdzniecība		Kopā
	Latvija	Ārpus Latvijas	
	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Segmentu ieņēmumi	242 156	21 227	263 383
Citi ieņēmumi (balansēšanas pakalpojumi)	1 173	1 439	2 612
	243 329	22 666	265 995

Sabiedrības pārdošanas ieņēmumi no juridiskajiem klientiem sastādīja 87%, bet pārdošanas ieņēmumi no māsājniecību klientiem - 13% no kopējiem pārdošanas ieņēmumiem.

Sabiedrība 2018	Gāzes tirdzniecība		
	Latvija	Ārpus Latvijas	Kopā
	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Segmentu ieņēmumi	280 767	17 009	297 776
Citi ieņēmumi	2	-	2
	280 769	17 009	297 778

Sabiedrības pārdošanas ieņēmumi no juridiskajiem klientiem sastādīja 89%, bet pārdošanas ieņēmumi no mājsaimniecību klientiem - 11% no kopējiem pārdošanas ieņēmumiem.

3. Pārējie ieņēmumi

	Koncerns 2019	Koncerns 2018	Sabiedrība 2019	Sabiedrība 2018
	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Atvasināto finanšu instrumentu neto patiesās vērtības guvums	276	3 196	276	3 196
No klientiem saņemtās soda naudas	905	627	805	590
Citi ieņēmumi	2 332	2 169	712	1 159
	3 513	5 992	1 793	4 945

Pārējie ieņēmumi iekļauj atvasināto finanšu instrumentu neto patiesās vērtības guvumu 276 tūkstošu EUR apmērā, kas veidojas no finanšu riska ierobežošanas darbībām. (5 495) tūkstoši EUR no šīs summas attiecināmi uz atvasinātajiem instrumentiem pārskata periodā (2018: 2 000 tūkstoši EUR). Pārējā daļa 5 771 tūkstotis EUR attiecināms vēl atvērtajiem atvasinātajiem instrumentiem, kas noteikts pēc tirgus vērtības bilances datumā un attiecas uz 2020. gadu.

4. Materiālu izmaksas

	Koncerns 2019	Koncerns 2018	Sabiedrība 2019	Sabiedrība 2018
	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Pārdotās dabasgāzes iegādes izmaksas	245 883	277 187	245 543	276 788
Materiālu, rezerves daļu un degvielas izmaksas	1 380	1 366	45	47
	247 263	278 553	245 588	276 835

5. Personāla izmaksas

	Koncerns 2019	Koncerns 2018	Sabiedrība 2019	Sabiedrība 2018
	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Darba alga	19 544	19 141	3 835	4 058
Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	4 675	4 641	886	904
Dzīvības, veselības un pensiju apdrošināšana	1 319	1 289	178	185
Pārējās personāla izmaksas	314	306	134	209
	25 852	25 377	5 033	5 356
Vidējais darbinieku skaits	988	996	116	117

Valdes un Padomes atalgojums	Koncerns	Koncerns	Sabiedrība	Sabiedrība
	2019	2018	2019	2018
	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Darba alga	2 642	2 754	1 232	1 623
Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	549	531	228	271
Dzīvības, veselības un pensiju apdrošināšana	129	140	46	71
Pārējās personāla izmaksas	3	13	-	-
	3 323	3 438	1 506	1 965

6. Nolietojums, amortizācija un pamatlīdzekļu, nemateriālo aktīvu un tiesību lietot aktīvus vērtības samazinājums

	Koncerns	Koncerns	Sabiedrība	Sabiedrība
	2019	2018	2019	2018
	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Nemateriālo aktīvu amortizācija	1 917	1 421	470	138
Pamatlīdzekļu nolietojums un vērtības samazinājums	11 716	10 140	290	245
Tiesību lietot aktīvus nolietojums	8	-	25	-
Ieņēmumi no pamatlīdzekļu pārvērtēšanas	(2 617)	-	-	-
Paātrinātais nolietojums pamatlīdzekļu pārvērtēšanas rezultātā	1 763	-	-	-
Kapitalizētais nolietojums	(17)	(16)	-	-
Citas izmaksas	-	-	-	1
	12 770	11 545	785	384

7. Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas

	Koncerns	Koncerns	Sabiedrība	Sabiedrība
	2019	2018	2019	2018
	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Pārdošanas un reklāmas izmaksas	820	2 192	536	2 006
Telpu un teritorijas izmaksas (noma, elektrība, apsardze un citi pakalpojumi)	1 382	1 444	331	501
Ziedojumi, finansiālais atbalsts	938	742	753	559
Biroja un citas administratīvās izmaksas	1 875	1 779	849	902
Nodokļi un nodevas	985	976	611	561
IT sistēmu uzturēšanas, sakaru un transporta izmaksas	1 738	1 354	800	576
Zaudējumi no pamatlīdzekļu pārdošanas un izslēgšanas	303	240	3	-
Uzkrājumu bezcerīgajiem debitoriem palielinājums, neto	541	321	216	300
Citas izmaksas	538	489	117	79
	9 120	9 537	4 216	5 484

8. Nemateriālie aktīvi

	Koncerns 2019	Koncerns 2018	Sabiedrība 2019	Sabiedrība 2018
	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Sākotnējā vērtība				
Perioda sākumā	17 558	13 889	3 541	1 294
Iegādāti	3 410	4 075	1 928	2 260
Norakstīti	(1)	(406)	(1)	(13)
Perioda beigās	20 967	17 558	5 468	3 541
Amortizācija				
Perioda sākumā	10 914	9 899	200	75
Amortizācija pārskata gadā	1 917	1 421	470	138
Par norakstīto	(1)	(406)	(1)	(13)
Perioda beigās	12 830	10 914	669	200
Atlikusī vērtība uz perioda beigām	8 137	6 644	4 799	3 341

Nemateriālo aktīvu sastāvā ietilpst pilnībā nolietoti nemateriālie aktīvi ar kopējo sākotnējo vērtību 5 017 tūkstoši EUR (Koncerns) un 0.2 tūkstoši EUR (Sabiedrība) (31.12.2018: 4 805 tūkstoši EUR – Koncerns, 0.8 tūkstoši EUR - Sabiedrība). Lielāko daļu Sabiedrības un Koncerna nemateriālo aktīvu veido programmatūra. 2019. gada 31. decembrī Koncernam ir parādi par nemateriālajiem aktīviem par kopējo summu 1 003 tūkstoši EUR (31.12.2018: 909 tūkstoši EUR), un Sabiedrībai ir parādi par nemateriālajiem aktīviem par kopējo summu 282 tūkst. EUR (31.12.2018: 682 tūkst. EUR). Augstāk minētajā tabulā ir iekļauta Sabiedrības jaunā norēķinu sistēma MECOMS, kas 2018. gada 31. decembrī bija izstrādes stadijā. Nepabeigto sistēmu bilances vērtība 2018. gada 31. decembrī bija 1 466 tūkstoši EUR.

9. Pamatlīdzekļi

Koncerns	Zeme, ēkas, būves	Tehnoloģiskās iekārtas un ierīces	Pārējie pamat- līdzekļi	Nepabeigto celtniecības objektu izmaksas	KOPĀ
	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Sākotnējā vai pārvērtētā vērtība					
31.12.2018	545 105	32 620	15 565	393	593 683
Iegādāts	6 325	2 236	1 490	718	10 769
Pārvērtēts	100 552	4 900	-	-	105 452
Norakstīts	(1 053)	(921)	(612)	(32)	(2 618)
31.12.2019	650 929	38 835	16 443	1 079	707 286
Nolietojums					
31.12.2018	323 273	20 697	11 248	-	355 218
Aprēķināts	7 206	2 320	1 335	-	10 861
Pārvērtēts	28 913	1 835	-	-	30 748
Norakstīts	(756)	(854)	(581)	-	(2 191)
31.12.2019	358 636	23 998	12 002	-	394 636
Atlikusī bilances vērtība 31.12.2019	292 293	14 837	4 441	1 079	312 650
Atlikusī bilances vērtība 31.12.2018	221 832	11 923	4 317	393	238 465

2019. gada 31. decembrī Koncernam ir parādi par pamatlīdzekļiem par kopējo summu 1 395 tūkstoši EUR.

Koncerns	Zeme, ēkas, būves	Tehnoloģiskās iekārtas un ierīces	Pārējie pamat- līdzekļi	Nepabeigto celtniecības objektu izmaksas	KOPĀ
	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Sākotnējā vai pārvērtētā vērtība					
31.12.2017	542 402	31 784	14 436	447	589 069
Iegādāts	3 822	1 124	1 547	(54)	6 439
Norakstīts	(1 119)	(288)	(418)	-	(1 825)
31.12.2018	545 105	32 620	15 565	393	593 683
Nolietojums					
31.12.2017	317 458	18 822	10 313	-	346 593
Aprēķināts	6 688	2 142	1 310	-	10 140
Norakstīts	(873)	(267)	(375)	-	(1 515)
31.12.2018	323 273	20 697	11 248	-	355 218
Atlikusī bilances vērtība 31.12.2018	221 832	11 923	4 317	393	238 465
Atlikusī bilances vērtība 31.12.2017	224 944	12 962	4 123	447	242 476

2018. gada 31. decembrī Koncernam ir parādi par pamatlīdzekļiem par kopējo summu 152 tūkstoši EUR.

Sabiedrība	Zeme, ēkas, būves	Tehnoloģiskās iekārtas un ierīces	Pārējie pamat- līdzekļi	Nepabeigto celtniecības objektu izmaksas	KOPĀ
	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Sākotnējā vai pārvērtētā vērtība					
31.12.2018	-	-	1 263	-	1 263
Iegādāts	1 811	-	371	1	2 183
Norakstīts	-	-	(41)	-	(41)
31.12.2019	1 811	-	1 593	1	3 405
Nolietojums					
31.12.2018	-	-	415	-	415
Aprēķināts	18	-	272	-	290
Norakstīts	-	-	(29)	-	(29)
31.12.2019	18	-	658	-	676
Atlikusī bilances vērtība 31.12.2019	1 793	-	935	1	2 729
Atlikusī bilances vērtība 31.12.2018	-	-	848	-	848

2019. gada 31. decembrī Sabiedrībai ir parādi par pamatlīdzekļiem par kopējo summu 19 tūkstoši EUR.

Sabiedrība	Zeme, ēkas, būves	Tehnoloģiskās iekārtas un ierīces	Pārējie pamat- līdzekļi	Nepabeigto celtniecības objektu izmaksas	KOPĀ
	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Sākotnējā vai pārvērtētā vērtība					
31.12.2017	-	-	1 198	-	1 198
Iegādāts	-	-	186	-	186
Norakstīts	-	-	(121)	-	(121)
31.12.2018	-	-	1 263	-	1 263
Nolietojums					
31.12.2017	-	-	272	-	272
Aprēķināts	-	-	245	-	245
Norakstīts	-	-	(102)	-	(102)
31.12.2018	-	-	415	-	415
Atlikusī bilances vērtība 31.12.2018	-	-	848	-	848
Atlikusī bilances vērtība 31.12.2017	-	-	926	-	926

2018. gada 31. decembrī Sabiedrībai ir parādi par pamatlīdzekļiem par kopējo summu 13 tūkstoši EUR.

Pamatlīdzekļu sastāvā ietilpst pilnībā nolietoti pamatlīdzekļi ar kopējo sākotnējo vērtību 8 803 tūkstoši EUR (Koncerns) un 78 tūkstoši EUR (Sabiedrība) (31.12.2018: 8 291 tūkstoši EUR (Koncerns) un 84 tūkstoši EUR (Sabiedrība)). 2019. gadā Koncerns veica ēku, būvju un tehnoloģisko iekārtu un ierīču pārvērtēšanu.

Iepriekš minētajās tabulās “Zeme, ēkas, būves” ir iekļauta Koncernam un Sabiedrībai piederošā zeme ar sākotnējo un atlikušo bilances vērtību 2019. gada 31. decembrī 1 680 tūkstoši EUR (Koncerns) un 110 tūkstoši EUR (Sabiedrība) un ar sākotnējo un atlikušo bilances vērtību 31.12.2018 1 570 tūkstoši EUR (Koncerns). Zeme netiek pārvērtēta.

Pārvērtēšanas ietekme

2019. gada laikā Koncerns veica Sadales segmenta ēku un būvju un tehnoloģisko iekārtu un ierīču, pārvērtēšanu. Ņemot vērā aktīvu unikālo būtību un pielietojumu, pārvērtēšanas veikšanai tika izmantoti trešā līmeņa dati, kas nosaka, ka dati nav brīvi novērojami attiecīgām aktīvu veidam.

Pārvērtēšanu veica ārējais eksperts, izmantojot amortizēto aizvietošanas izmaksu metodi. Saskaņā ar šo metodi, tiek noteikta aktīvu sākotnējā vērtība, saskaņā ar novērtēšanas brīža cenām un prasībām, un pielietojamiem materiāliem. Galvenie pieņēmumi pārvērtēšanas procesā saistās ar izmantoto materiālu izmaksām un vidējām celtniecības cenām pārvērtēšanas veikšanas brīdī. Vērtību noteikšanai tiek izmantoti arī Sabiedrībai pieejami dati par līdzīgu objektu izbūvēm pēdējo gadu laikā. Būtisku sadaļu no pārvērtēšanas veido sadales vadu pārvērtēšana. Ja palielinās vidējās celtniecības izmaksas valstī vai būtiski palielinās izmantoto materiālu izmaksas, arī aktīvu vērtība palielināsies. Ja attiecīgi celtniecības izmaksas krīt vai samazinās materiālu izmaksas, arī aktīvu vērtība samazināsies. Ekonomiskās novecošanās tests netika veikts, jo pakalpojumu tarifi sedz pārvērtētās vērtības.

Vērtēšanas procesā tiek pārvērtētas gan izmaksas, gan uzkrātais nolietojums. Kā galvenie faktori tiek ņemti vērā aktīva fiziskais, funkcionālais un tehniskais nolietojums.

2019. gada pārvērtēšanas rezultātā aktīvu bruto vērtība tika palielināta par 105 452 tūkstošiem EUR un uzkrātais nolietojums palielināts par 30 756 tūkstošiem EUR. Pārvērtēšanas rezultātā apvienoto ieņēmumu pārskatā atzīti ieņēmumi 74 540 tūkstošu EUR apmērā, bet peļņas vai zaudējumu aprēķinā iekļauti ieņēmumi 854 tūkstošu EUR apmērā.

Tabulā zemāk ir apkopotas atlikušās vērtības pārvērtētajām aktīvu grupām Koncernā, pieņemot, ka aktīvi būtu uzskaitīti sākotnējās izmaksās:

Koncerna pārvērtētie aktīvi neto uzskaites vērtībā	31.12.2019	31.12.2018
	EUR'000	EUR'000
Ēkām un būvēm	100 886	96 560
Tehnoloģiskām iekārtām un ierīcēm	9 604	8 648

10. Līdzdalība meitas sabiedrības pamatkapitālā

	Sabiedrība
	EUR'000
Ieguldīts reorganizācijas rezultātā 1.12.2017	194 534
Bilances vērtība 31.12.2019 un 31.12.2018	194 534

Piederošās daļas	31.12.2019	31.12.2018
AS "Gaso"	100 %	100 %

	Meitas sabiedrības pašu kapitāls 31.12.2019	Meitas sabiedrības pašu kapitāls 31.12.2018	Meitas sabiedrības peļņa 2019	Meitas sabiedrības peļņa 2018
	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
AS "Gaso"	274 067	198 501	10 465	10 970

11. Krājumi

	Koncerns 31.12.2019	Koncerns 31.12.2018	Sabiedrība 31.12.2019	Sabiedrība 31.12.2018
	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Dabasgāze un degviela	48 872	102 442	48 872	102 442
Materiāli un rezerves daļas	1 304	1 597	-	-
Uzkrājumi lēnas aprites krājumiem	(71)	(76)	-	-
	50 105	103 963	48 872	102 442

12. Debitori

Debitori	Koncerns 31.12.2019	Koncerns 31.12.2018	Sabiedrība 31.12.2019	Sabiedrība 31.12.2018
	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Ilgtermiņa debitori (nominālvērtība)	32	26	6	6
	32	26	6	6
Īstermiņa debitori (nominālvērtība)	35 321	44 303	31 833	43 071
Uzkrājumi īstermiņa debitoru vērtības samazinājumam	(8 366)	(8 128)	(8 020)	(8 107)
	26 955	36 175	23 813	34 964

Uzkrājumi sliktu un šaubīgo debitoru vērtības samazinājumam	Koncerns 2019	Koncerns 2018	Sabiedrība 2019	Sabiedrība 2018
	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Uzkrājumi gada sākumā	8 128	8 581	8 107	8 581
Izdevumi, kas iekļauti peļņas vai zaudējumu aprēķinā no turpmākās darbības	547	321	216	300
Uzkrājuma samazinājums iepriekšēji uzkrātā šaubīga debitora atgūšanas rezultātā	(6)	-	-	-
Neto izmaiņas, kas iekļautas peļņas vai zaudējumu aprēķinā	541	321	216	300
Norakstīti bezcerīgi parādi	(303)	(774)	(303)	(774)
Uzkrājumi gada beigās	8 366	8 128	8 020	8 107

Uzkrājumi parādiem tika izveidoti, balstoties uz atsevišķu klientu grupu finansiālā stāvokļa un saimnieciskās darbības novērtējumu. Galīgie zaudējumi var atšķirties no pašreizējā novērtējuma, jo konkrētās summas tiek periodiski pārskatītas un izmaiņas tiek atspoguļotas peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

13. Nodokļi

Koncerns Nodokļu kustība	Saistības* 31.12.2018	Pārmaksa 31.12.2018	Aprēķināts 2019	Samaksāts 2019	Saistības* 31.12.2019	Pārmaksa 31.12.2019
	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Pievienotās vērtības nodoklis	5 732	-	60 995	(62 888)	3 839	-
Akcīzes nodoklis	1 139	-	7 209	(7 456)	892	-
Sociālās apdrošināšanas maksājumi	620	-	6 904	(6 823)	701	-
Uzņēmumu ienākuma nodoklis	-	63	2 268	(2 205)	-	-
Iedzīvotāju ienākuma nodoklis	313	-	3 572	(3 547)	338	-
Nekustamā īpašuma nodoklis	-	-	181	(181)	-	-
Dabas resursu nodoklis	6	-	8	(8)	6	-
	7 810	63	81 137	(83 108)	5 776	-

Koncerns Nodokļu kustība	Saistības* 31.12.2017	Pārmaksa 31.12.2017	Aprēķināts 2018	Samaksāts 2018	Saistības* 31.12.2018	Pārmaksa 31.12.2018
	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Pievienotās vērtības nodoklis	4 500	-	67 518	(66 286)	5 732	-
Akcīzes nodoklis	1 267	-	8 453	(8 581)	1 139	-
Sociālās apdrošināšanas maksājumi	482	-	6 631	(6 493)	620	-
Uzņēmumu ienākuma nodoklis	279	4 101	26	3 733	-	63
Iedzīvotāju ienākuma nodoklis	310	-	3 494	(3 491)	313	-
Nekustamā īpašuma nodoklis	-	-	181	(181)	-	-
Dabas resursu nodoklis	5	-	8	(7)	6	-
	6 843	4 101	86 311	(81 306)	7 810	63

Sabiedrība Nodokļu kustība	Saistības* 31.12.2018	Pārmaksa 31.12.2018	Aprēķināts 2019	Samaksāts 2019	Saistības* 31.12.2019	Pārmaksa 31.12.2019
	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Pievienotās vērtības nodoklis	4 867	-	51 872	(53 965)	2 774	-
Akcīzes nodoklis	1 137	-	7 168	(7 418)	887	-
Sociālās apdrošināšanas maksājumi	91	-	1 339	(1 329)	101	-
Uzņēmumu ienākuma nodoklis	-	63	2 268	(2 205)	-	-
Iedzīvotāju ienākuma nodoklis	40	-	798	(805)	33	-
	6 135	63	63 445	(65 722)	3 795	-

Sabiedrība Nodokļu kustība	Saistības* 31.12.2017	Pārmaksa 31.12.2017	Aprēķināts 2018	Samaksāts 2018	Saistības* 31.12.2018	Pārmaksa 31.12.2018
	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Pievienotās vērtības nodoklis	3 495	-	58 905	(57 533)	4 867	-
Akcīzes nodoklis	1 267	-	8 425	(8 555)	1 137	-
Sociālās apdrošināšanas maksājumi	100	-	1 355	(1 364)	91	-
Uzņēmumu ienākuma nodoklis	-	4 101	26	4 012	-	63
Iedzīvotāju ienākuma nodoklis	91	-	858	(909)	40	-
Dabas resursu nodoklis	5	-	-	(5)	-	-
	4 958	4 101	69 569	(64 354)	6 135	63

* Skatīt 20. pielikumu.

14. Pārējie apgrozāmie līdzekļi

	Koncerns 31.12.2019	Koncerns 31.12.2018	Sabiedrība 31.12.2019	Sabiedrība 31.12.2018
	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Nākamo periodu izdevumi	674	535	408	288
Uzkrātie ieņēmumi	2 105	3 193	2 105	3 193
Rezervētie līdzekļi	1 145	-	1 145	-
Atvasinātie finanšu instrumenti	7 029	1 616	7 029	1 616
Citi debitori	198	483	71	354
	11 151	5 827	10 758	5 451

2019. gada 31. decembrī un 2018. gada 31. decembrī atvasinātie finanšu instrumenti sastāv no dabasgāzes mijmaiņas līgumiem.

15. Akcijas un akcionāri

	31.12.2019 % no kopējā akciju kapitāla	31.12.2019 Akciju skaits	31.12.2018 % no kopējā akciju kapitāla	31.12.2018 Akciju skaits
Akciju kapitāls				
Vārda (slēgto akciju emisiju) akcijas	36.52	14 571 480	36.52	14 571 480
Uzrādītāja (publisko akciju emisiju) akcijas	63.48	25 328 520	63.48	25 328 520
	100.00	39 900 000	100.00	39 900 000
Akcionāri				
Uniper Ruhrgas International GmbH (ietverot vārda (slēgto akciju emisiju) akcijas 7 285 740)	18.26	7 285 740	18.26	7 285 740
Marguerite Gas II S. à r.l.	28.97	11 560 645	28.97	11 560 645
Ītera Latvija SIA	16.00	6 384 001	16.00	6 384 001
PAS "Gazprom" (ietverot vārda (slēgto akciju emisiju) akcijas 7 285 740)	34.00	13 566 701	34.00	13 566 701
Uzrādītāja (publisko akciju emisiju) akcijas	2.77	1 102 913	2.77	1 102 913
	100.00	39 900 000	100.00	39 900 000

Reģistrētais, parakstītais un apmaksātais akciju kapitāls 2019. gada 31. decembrī un 2018. gada 31. decembrī sastāvēja no 39 900 000 parasto akciju, ar nominālvērtību 1.40 EUR katra. Visām akcijām ir vienādas balsošanas tiesības un tiesības uz dividendēm. Sabiedrībai nav peļņu mazinošu potenciālo parasto akciju, tādēļ mazinātā peļņa par akciju ir tāda pati kā pamatpeļņa par akciju. Pamatpeļņu par akciju aprēķina, dalot uz akcionāriem attiecināmo neto peļņu ar vidējo svērto gada laikā apgrozībā esošo parasto akciju skaitu.

Maksājamās dividendes netiek uzskaitītas, kamēr nav izziņotas ikgadējā akcionāru kopsapulcē. 2020. gada kopsapulcē vadība ierosinās par 2019. gadu izmaksāt dividendes 0.44 EUR apmērā par vienu akciju. Šajos finanšu pārskatos nākotnē maksājamās dividendes nav atspoguļotas, bet tās tiks uzskaitītas akcionāru pašu kapitālā 2020. gada finanšu pārskatos kā nesadalītās peļņas sadale par 2019. gadu. 2019. gadā tika izmaksātas kopējās dividendes 21 945 tūkstošu EUR apmērā (0.55 EUR par akciju). 2018. gadā akcionāriem izmaksātās dividendes sasniedza 23 142 tūkstošus EUR (0.58 EUR par akciju).

Peļņa par akciju / Koncerns	Peļņa par akciju	
	2019	2018
Uz akcionāriem attiecināmā neto peļņa (a) EUR tūkst.	20 190	25 185
Parastās akcijas 1. janvārī (Skaits, tūkst.)	39 900	39 900
Parastās akcijas 31. decembrī (Skaits, tūkst.)	39 900	39 900
Vidējais svērtais gada laikā apgrozībā esošo parasto akciju skaits tūkst. (b)	39 900	39 900
Pamatpeļņa par akciju gadā (a/b) EUR	0.506	0.631

Peļņa par akciju / Sabiedrība	Peļņa par akciju	
	2019	2018
Uz akcionāriem attiecināmā neto peļņa (a) EUR tūkst.	19 700	23 193
Parastās akcijas 1. janvārī (Skaits, tūkst.)	39 900	39 900
Parastās akcijas 31. decembrī (Skaits, tūkst.)	39 900	39 900
Vidējais svērtais gada laikā apgrozībā esošo parasto akciju skaits tūkst. (b)	39 900	39 900
Pamatpeļņa par akciju gadā (a/b) EUR	0.494	0.581

16. Aizņēmumi

	Koncerns 31.12.2019	Koncerns 31.12.2018	Sabiedrība 31.12.2019	Sabiedrība 31.12.2018
	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
<i>Aizņēmums no AS "SEB banka"</i>				
- aizņēmuma ilgtermiņa daļa	25 667	29 167	-	-
- aizņēmuma īstermiņa daļa	3 500	3 500	-	-
<i>Overdrafts no "OP Corporate Bank plc" filiāle Latvija</i>	-	8 386	-	8 386
	29 167	41 053	-	8 386

2017. gadā akciju sabiedrība "Latvijas Gāze" saņēma ilgtermiņa aizņēmumu 35 000 tūkstošu EUR apmērā uz 5 gadiem. Reorganizācijas rezultātā aizņēmums ir nodots jaundibinātajai akciju sabiedrībai "Gaso". Aizņēmums bija jāsāk atmaksāt, sākot ar 2018. gada aprīli. Aizņēmuma procentu likme ir fiksēti % gadā plus 6 mēnešu EURIBOR, overdrafta likme – fiksēti % gadā plus 3 mēnešu EURIBOR.

Izmaiņas aizņēmumos	Koncerns 2019	Koncerns 2018	Sabiedrība 2019	Sabiedrība 2018
	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Atlikums gada sākumā	41 053	38 361	8 386	3 361
Saņemtie aizņēmumi	-	5 025	-	5 025
Samaksātie aizņēmumi	(11 886)	(2 333)	(8 386)	-
Atlikums gada beigās	29 167	41 053	-	8 386

17. Nākamo periodu ieņēmumi

	Koncerns 31.12.2019	Koncerns 31.12.2018	Sabiedrība 31.12.2019	Sabiedrība 31.12.2018
	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Ieņēmumi no iedzīvotāju un sabiedrību līdzdalības daļas gāzes vadu celtniecībā:				
Ilgtermiņa daļa	18 434	18 658	-	-
Īstermiņa daļa	1 138	1 019	-	-
Citi nākamo periodu ieņēmumi:				
Īstermiņa daļa	-	-	92	-
	19 572	19 677	92	-

Nākamo periodu ieņēmumu izmaiņas

	Koncerns 2019	Koncerns 2018	Sabiedrība 2019	Sabiedrība 2019
	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Atlikums gada sākumā	19 677	19 916	-	-
Saņemts no iedzīvotājiem un sabiedrībām pārskata gadā	924	768	92	-
Ietverts pārskata gada ieņēmumos	(1 029)	(1 007)	-	-
Pārņemts uz nākamajiem periodiem	19 572	19 677	92	-

18. Uzkrājumi nodarbinātības un pēcnodarbinātības pabalstiem

	Koncerns 2019	Koncerns 2018	Sabiedrība 2019	Sabiedrība 2018
	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Uzkrājumi pārskata gada sākumā	2 264	3 246	125	279
Atzīti peļņas vai zaudējumu aprēķinā	80	(496)	(32)	(38)
Izmaksāti	(180)	(296)	(2)	(29)
Pārvērtējumi aktuāra pieņēmumu izmaiņu rezultātā – atzīti apvienoto ienākumu pārskatā	(407)	(190)	(34)	(87)
Uzkrājumi pārskata gada beigās	1 757	2 264	57	125

Uzkrājumu aprēķiniem izmantotie pieņēmumi	2019	2018
Diskonta likme,%	0.013-0.0845%	0.5785%
Sabiedrības darbinieku rotācijas koeficients, %	13.39%	6.96%
Koncerna darbinieku rotācijas koeficients, %	6.31%	3.82%
Darbinieku pensionēšanās vecums, gadi	63.5-65	63.3-65
Atalgojuma pieaugums, %	4.00%	4.00%
Iemaksas privātajā pensiju fondā, %	5.00%	5.00%
VSAOI (darbiniekiem),%	24.09%	24.09%
VSAOI (pensionāriem),%	21.31%	21.31%

Uzkrājumu aprēķiniem izmantotie pieņēmumi	Pieņēmumu izmaiņu ietekme uz uzkrājumu apjomu					
	Koncerns 31.12.2019	Koncerns 31.12.2018	Sabiedrība 31.12.2019	Sabiedrība 31.12.2018		
<i>Izmaiņas pieņēmumos</i>						
Diskonta likme	+ 0.5%	Uzkrājums samazinās par	0.004%	0.03%	3.38%	6.60%
Darbinieku rotācijas koeficients	+ 0.5%	Uzkrājums samazinās par	0.29%	0.19%	4.00%	0.07%
Darbinieku pensionēšanās vecums	+1 gads	Uzkrājums samazinās par	1.39%	3.26%	12.60%	1.26%
Atalgojuma pieaugums	+0.5%	Uzkrājums pieaug par	0.16%	0.18%	3.15%	6.67%
Iemaksas privātajā pensiju fondā	+0.5%	Uzkrājums pieaug par	0.02%	0.02%	0.36%	0.37%
VSAOI	+0.5%	Uzkrājums pieaug par	0.09%	0.09%	0.39%	0.39%

Uzkrājumu aprēķiniem izmantotie pieņēmumi	Pieņēmumu izmaiņu ietekme uz uzkrājumu apjomu					
	Koncerns 31.12.2019	Koncerns 31.12.2018	Sabiedrība 31.12.2019	Sabiedrība 31.12.2018		
<i>Izmaiņas pieņēmumos</i>						
Diskonta likme	-0.5%	Uzkrājums pieaug par	0.004%	0.03%	3.65%	7.35%
Darbinieku rotācijas koeficients	-0.5%	Uzkrājums pieaug par	0.29%	0.19%	4.33%	0.07%
Darbinieku pensionēšanās vecums	-1 gads	Uzkrājums pieaug par	2.89%	3.19%	2.59%	2.99%
Atalgojuma pieaugums	-0.5%	Uzkrājums samazinās par	0.16%	0.18%	2.94%	6.06%
Iemaksas privātajā pensiju fondā	-0.5%	Uzkrājums samazinās par	0.02%	0.02%	0.36%	0.37%
VSAOI	-0.5%	Uzkrājums samazinās par	0.09%	0.09%	0.39%	0.39%

Uzkrājumu aprēķiniem tika izmantots pieņēmums, ka diskonta likme 2019. gadā bija 0.0845% (Koncerns) un 0.013% (Sabiedrība) (2018. gadā 0.5785% abi), t.i., vienāda ar vidējo valsts iekšējā aizņēmuma vērtspapīru ar sākotnējo dzēšanas termiņu pieci gadi un vairāk gada peļņas likmi, kas noteikta šādu vērtspapīru divos pēdējos laidienos (avots: Valsts Kase).

Savukārt, pieņēmums par darbinieku rotācijas koeficientu 6.31% (Koncerns) un 13.39% (Sabiedrība) (2018. gadā 3.82% (Koncerns) un 6.96% (Sabiedrība)) apmērā tika iegūts, pielietojot aprēķina metodiku, kurā par pamatu tiek ņemta attiecība starp no uzņēmuma aizgājušiem darbiniekiem (pēc darbinieka iniciatīvas) un darbinieku skaitu pārskata periodā.

Pieņēmums par darbinieku pensionēšanās vecumu balstās uz 1995. gada 2. novembrī pieņemtā likuma “Par valsts pensijām” (turpmāk – Likums) Pārejas noteikumu 8.1 pantu, kas nosaka, ka Likuma 11. panta pirmajā daļā noteiktais vecuma pensijas piešķiršanai nepieciešamais vecums — no 62 līdz 65 gadiem — pieaug pakāpeniski, konkrēti nosakot, kāds tas katru gadu ir. 2019. gada 31. decembrī tie ir 63.75 gadi (2018. gada 31. decembrī - 63.5 gadi).

Aprēķinos izmantotais pieņēmums par atalgojuma pieaugumu atbilst prognozētajam inflācijas rādītājam nākamajam gadam atbilstoši Latvijas Bankas prognozēm, 2020. gadā tas būs ap 2.6%, pieņemot, ka tas var būt mainīgs tikai tuvākos sešu gadus, pēc tam konstants. Šobrīd uzņēmumā un koncernā šis pieņēmums 4% apmērā ir nemainīgs jau vairākus gadus.

Pieņēmums par iemaksām privātajā pensiju fondā 5% apmērā tika izdarīts, pamatojoties uz Koncerna koplīgumu.

Pieņēmumi par VSAOI likmēm darbiniekiem un pensionāriem ir izdarīti atbilstoši aprēķinu metodikas vispārējiem noteikumiem, kur aprēķinos tiek izmantotas nākamā gada valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu likmes, kuru lielumus nosaka 19.12.2017. Ministru kabineta (MK) sēdē apstiprinātie MK noteikumi Nr.786 "Noteikumi par valsts sociālās apdrošināšanas iemaksu likmes sadalījumu pa valsts sociālās apdrošināšanas veidiem", un tajos šīs likmes ir noteiktas attiecīgi 24.09% un 21.31% apmērā.

19. Parādi piegādātājiem un darbuzņēmējiem

	Koncerns 31.12.2019	Koncerns 31.12.2018	Sabiedrība 31.12.2019	Sabiedrība 31.12.2018
	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Parādi saistītiem uzņēmumiem (21. pielikums)	-	113	5 167	6 165
Parādi trešajām pusēm	5 489	5 468	3 082	3 763
	5 489	5 581	8 249	9 928

20. Pārējās saistības

	Koncerns 31.12.2019	Koncerns 31.12.2018	Sabiedrība 31.12.2019	Sabiedrība 31.12.2018
	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Saņemtās priekšapmaksas	10 843	18 679	10 793	18 652
Atvasinātie finanšu instrumenti	1 258	421	1 258	421
Pievienotās vērtības nodoklis	3 839	5 732	2 774	4 867
Uzkrātās izmaksas	4 431	4 302	1 081	1 159
Akcīzes nodoklis	892	1 139	887	1 137
Uzkrātās neizmantoto atvaļinājumu izmaksas	901	881	141	137
Darbinieku atalgojums	839	777	151	177
Sociālās apdrošināšanas iemaksas	701	620	101	91
Iedzīvotāju ienākuma nodoklis	338	313	33	40
Dabas resursu nodoklis	6	6	-	-
Pārējās īstermiņa saistības	109	679	31	11
	24 157	33 549	17 250	26 692

21. Saistīto personu darījumi

Neviens atsevišķs uzņēmums nekontrolē Sabiedrību. Koncernam un Sabiedrībai ir bijuši darījumi ar šādiem uzņēmumiem, kam pieder vai piederēja vairāk kā 20% akciju, kas varētu nodrošināt būtisku ietekmi Sabiedrībā - PAS “Gazprom” un tās kontrolētie uzņēmumi. No AS “Latvijas Gāze” viedokļa saistītā puse ir AS “Latvijas Gāze” jaundibinātā meitas sabiedrība AS “Gasó”, kas dibināta 2017. gada beigās.

Ieņēmumi vai izdevumi	Koncerns 2019	Koncerns 2018	Sabiedrība 2019	Sabiedrība 2018
	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Ieņēmumi no pakalpojumu sniegšanas (t.sk. balansēšanas pakalpojumi, pašpatēriņš un citi)				
AS “Gasó”	-	-	2 549	4 344
Dividenžu ieņēmumi				
AS “Gasó”	-	-	9 975	8 977
Dabaszgāzes iepirkumi				
PAS “Gazprom”	180 655	292 806	180 655	292 806
Izdevumi par dabaszgāzes sadali un citiem saistītajiem pakalpojumiem				
AS “Gasó”	-	-	35 332	36 710

Prasības un saistības pret saistītām personām	Koncerns 31.12.2019	Koncerns 31.12.2018	Sabiedrība 31.12.2019	Sabiedrība 31.12.2018
	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Saistīto uzņēmumu parādi				
AS “Gasó”	-	-	-	811
Avansa maksājumi par dabaszgāzes iegādi				
PAS “Gazprom”	5 827	5 025	5 827	5 025
Maksājumi saistītajiem uzņēmumiem par dabaszgāzi un pakalpojumiem				
AS “Gasó”	-	-	5 167	6 052
PAS “Gazprom”	-	113	-	113

22. Finanšu risku pārvaldība

Finanšu aktīvi un saistības	Līmenis	Koncerns	Koncerns	Sabiedrība	Sabiedrība
		31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
		EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Pircēju un pasūtītāju parādi	3	26 955	36 175	23 813	34 964
Uzkrātie ieņēmumi	3	2 105	3 193	2 105	3 193
Atvasinātie finanšu instrumenti	2	7 029	1 616	7 029	1 616
Rezervētie līdzekļi	2	1 145	-	1 145	-
Nauda un tās ekvivalenti	2	48 995	16 280	38 487	4 845
Finanšu aktīvi		86 229	57 264	72 579	44 618
Aizņēmumi	3	29 167	41 053	-	8 386
Nomas saistības	3	385	-	385	-
Uzkrātas izmaksas	3	4 431	4 302	1 081	1 159
Atvasinātie finanšu instrumenti	2	1 258	421	1 258	421
Parādi piegādātājiem un darbuņēmējiem	3	5 489	5 581	8 249	9 928
Finanšu saistības		40 730	51 357	10 973	19 894

Patiesās vērtības apsvērumi

Aktīvajos tirgos tirgto finanšu instrumentu patiesā vērtība balstīta uz kotētajām tirgus cenām bilances datumā. Tirgus uzskatāms par aktīvu, ja kotētās cenas ir gatavas un regulāri pieejamas no biržas, tirgotāja, māklera, nozares grupas, izcenošanas pakalpojuma vai regulatīvās iestādes un regulāri tiek pieņemtas tirgus darījumos uz nesaistītu pušu darījumu nosacījumiem atbilstoša pamata.

Lai noteiktu finanšu aktīva patieso vērtību, izmanto vairākas metodes: kotētās cenas vai vērtēšanas tehniku, kas iekļauj novērojamus tirgus datus un ir balstīta uz iekšējiem modeļiem. Balstoties uz patiesās vērtības hierarhiju, visas vērtēšanas tehnikas ir sadalītas 1.līmenī, 2.līmenī un 3.līmenī.

Finanšu aktīvu patiesās vērtības hierarhijas līmenim ir jābūt noteiktam kā zemākajam līmenim, ja to vērtības būtisko daļu sastāda zemāka līmeņa dati.

Finanšu aktīva klasificēšana patiesās vērtības hierarhijā notiek divos posmos:

1. Klasificēt katra līmeņa datus, lai noteiktu patiesās vērtības hierarhiju;
2. Klasificēt pašu finanšu aktīvu, balstoties uz zemāko līmeni, ja tā vērtības būtisko daļu sastāda zemāka līmeņa dati.

Kotētās tirgus cenas – 1. līmenis

Vērtēšanas tehnikā 1.līmenī tiek izmantotas aktīvā tirgū nekoriģētas kotācijas cenas identiskiem aktīviem vai saistībām, kad kotācijas cenas ir viegli pieejamas un cena atspoguļo faktisko tirgus situāciju darījumiem godīgas konkurences apstākļos.

Vērtēšanas tehnika, kad tiek izmantoti tirgus dati – 2. līmenis

Vērtēšanas tehnikā 2.līmenī izmantotajos modeļos visi būtiskākie dati, tieši vai netieši, ir novērojami no aktīvu vai saistību pusēs. Modeļi izmantotie tirgus dati, kas nav 1.līmenī iekļautās kotētās cenas, bet kas ir novērojami tieši (t.i. cena), vai netieši (t.i. tiek iegūti no cenas).

Attiecībā uz Koncerna turētiem atvasinātajiem finanšu aktīviem un saistībām izmantotā kotētā tirgus cena ir balstīta uz novērojamiem tirgus datiem, ieskaitot pašreizējās pirkšanas un pārdošanas cenas, ko novērtē tirdzniecības darījumu partneri.

Vērtēšanas tehnika, kad tiek izmantoti tirgus dati, kas nav balstīti uz novērojamiem tirgus datiem – 3. līmenis

Vērtēšanas tehnikā, kad tiek izmantoti tirgus dati, kas nav balstīti uz novērojamiem tirgus datiem (nenovērojamie tirgus dati) ir klasificēti 3.līmenī. Par nenovērojamiem tirgus datiem tiek uzskatīti tādi dati, kas nav viegli pieejami aktīvā tirgū nelikvīda tirgus vai finanšu aktīva sarežģītības dēļ. 3.līmeņa datus pārsvarā nosaka, balstoties uz līdzīga rakstura novērojamiem tirgus datiem, vēsturiskiem novērojumiem vai izmantojot analītiskas pieejas.

Likvidu un īstermiņa (atmaksas termiņš nepārsniedz trīs mēnešus) finanšu instrumentu, piemēram, naudas un naudas ekvivalentu, īstermiņa pircēju un pasūtītāju parādu un parādu piegādātājiem un darbuņēmējiem, un īstermiņa aizņēmumu no kredītiestādēm uzskaites vērtība aptuveni atbilst to patiesajai vērtībai.

Ilgtermiņa aizņēmumu no kredītiestādēm patiesā vērtība tiek noteikta, diskontējot nākotnes naudas plūsmas, piemērojot tirgus procentu likmes. Tā kā procentu likmes, kuras tiek piemērotas aizņēmumiem no kredītiestādēm, pārsvārā ir mainīgas, aizņēmumi saņemti nesēni un būtiski neatšķiras no tirgus procentu likmēm, ilgtermiņa saistību patiesā vērtība aptuveni atbilst to uzskaites vērtībai.

Koncerna un Sabiedrības finanšu aktīvi ietilpst 3. līmenī, izņemot naudu un naudas ekvivalentus un atvasinātos finanšu instrumentus, kas atbilst 2. līmenim.

Patiesās vērtības noteikšana ēkām, būvēm, iekārtām un ierīcēm aprakstīta 24. pielikuma sadaļā Ēku, būvju, iekārtu un ierīču pārvērtēšana.

Kreditrisks

Koncerns un Sabiedrība ir pakļauti kreditriskam, proti, riskam, ka gadījumā, ja darījuma partneris nespēs pildīt līgumsaistības pret Koncernu un Sabiedrību, radīsies materiāli zaudējumi. Kreditriski rodas no naudas un tās ekvivalentiem, kā arī no kreditriskā attiecībā ar klientiem, tostarp nenokārtotiem debitoru parādiem.

Kreditriskā koncentrācija

Pircēju un pasūtītāju parādi un uzkrātie ienākumi	Koncerns	Koncerns	Sabiedrība	Sabiedrība
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Parādi, kam atzīts vērtības samazinājums	8 281	8 013	7 935	7 998
Termiņš nav iestājies	27 132	36 927	23 741	35 739
Kavēti līdz 90 dienām, un vērtības samazinājums nav atzīts	1 958	2 251	1 921	2 222
Kavēti virs 90 dienām, un vērtības samazinājums nav atzīts	341	305	341	305
Pircēju un pasūtītāju parādi un uzkrātie ienākumi, bruto	37 712	47 496	33 938	46 264
Uzkrājumi sliktu un šaubīgo debitoru vērtības samazinājumam	(8 366)	(8 128)	(8 020)	(8 107)
Pircēju un pasūtītāju parādi un uzkrātie ienākumi, neto	29 346	39 368	25 918	38 157

Pārskata gadā Latvijas Gāzes koncerns turpināja būt pakļauts augstam klientu koncentrācijas riskam – pieci lielākie klienti kopā sastādīja 63% no 2019. gada pārdošanas apjoma (2018. gadā – 50%), no kuriem viens lielākais klients veidoja vairāk nekā 40%. Neskatoties uz šo, viena klientu koncentrācija debitoru parādos nav augsta, jo daži no lieliem klientiem veica priekšpmaksas.

Kreditriskā pārvaldības prakse

Kreditriskā mazināšanai Sabiedrība ievieša vairākas kreditriskā pārvaldības procedūras. Lielākajiem klientiem Sabiedrība izmanto individuālas kreditriskā pārvaldības politikas, kas ietver vairākas prakses, piemēram, sākotnēju kreditlīmita novērtējumu, detalizētu finanšu rādītāju novērtējumu, kā arī biežus norēķinus, lai novērstu parāda uzkrāšanos. Sākotnēju šaubu gadījumā klienti tiek regulāri uzraudzīti Valdes līmenī un, ja nepieciešams, kā nosacījums pakalpojumu sniegšanai un dabasgāzes pārdošanai tiek prasīts papildu nodrošinājums. Mazākiem klientiem Sabiedrība ir apstiprinājusi detalizētas kreditriskā pārvaldības politikas, kurās aprakstīti pamatsoļi progresa uzraudzībai un juridiski nepieciešamās saziņas ar klientiem kontrolei pirms maksātnespējas procedūras tiek uzsāktas. Ja par klientu rodas šaubas, Sabiedrība veido uzkrājumus un uzsāk tiesvedību parāda piedziņai. Meitassabiedrības kreditrisks galvenokārt saistīts ar tās lielākajiem klientiem. Vairums no tiem, kas bija meitassabiedrības debitori 2019. gada 31. decembrī, samaksāja savus parādus 2020. gada janvārī. Debitoru parādi, kam netiek individuāli vērtēta vērtības samazināšanās, tiek klasificēti grupās, apvienojot parādus pēc nokavēto dienu skaita, un kopīgi vērtēti attiecībā uz vērtības samazinājumu.

Izmantotā SVS likme	31.12.2019	31.12.2018
Debitoru parādi no dabasgāzes vairumtirdzniecības un sadales pakalpojumiem gāzes tirgotājiem	0.04%	0.04%
Mājsaimniecības	1.27%	1.14%
1–90 dienu nokavētie sadales debitoru parādi	1.25%	1.25%
Parādiem, kas nokavēti vairāk nekā 90 dienas	100%	100%
Visi pārējie drošie debitoru parādi	0.11%	0.11%

Ar naudu un tās ekvivalentiem saistītā kredītriska pārvaldībai Sabiedrība ir apstiprinājusi finanšu aktīvu pārvaldības politiku. Saskaņā ar iekšējām vadlinijām visas kredītiestādes, ar kurām Sabiedrība sadarbojas, tiek reizi ceturksnī vērtētas, ņemot vērā to finanšu un nefinanšu rādītājus. Uz novērtējuma pamata tiek noteikti un regulāri uzraudzīti ierobežojumi norēķinu kontiem vienā iestādē un depozītiem.

Sakarā ar zemām vai pat negatīvām procentu likmēm 2019. gada 31. decembrī un 2018. gada 31. decembrī naudu un tās ekvivalentus veidoja tikai norēķinu kontu atlikumi kredītiestādēs.

Iekšējā novērtējuma ietvaros Sabiedrība analizē arī katras kredītiestādes vai tās galīgā mātesuzņēmuma Moody's Investor Services kreditreitingu. Pēc šī novērtējuma Latvijas Gāze koncerna naudas un tās ekvivalentu atlikumu var raksturot šādi (grupēts pēc ilgtermiņa reitinga):

Savukārt Sabiedrības naudas un tās ekvivalentu atlikumu var raksturot šādi (grupēts pēc ilgtermiņa reitinga):

Likviditātes risks

Likviditātes risks saistīts ar Koncerna un Sabiedrības spēju izpildīt saistības noteiktajos termiņos. Sakarā ar Koncerna un Sabiedrības darbības izteikto sezonālītāti naudas ieplūšana ir pakļauta lielām svārstībām gada ietvaros un lielākā daļa ieņēmumu tiek gūti gada pirmajā un ceturtajā ceturksnī, kamēr ar uzturēšanas darbiem saistītās ekspluatācijas izmaksas pa gadu sadalās vienmērīgi, bet dividendžu izmaksa par iepriekšējo gadu parasti notiek trešajā ceturksnī.

Likviditātes riska pārvaldībai Koncerns un Sabiedrība izmanto naudas plūsmas plānošanas rīkus. Koncerns un Sabiedrība sastāda gada, ceturkšņa un mēneša naudas plūsmas, lai noteiktu operatīvās naudas plūsmas prasības. 2019. un 2018. gados Koncerns izmantoja aizņēmumu un overdraftu.

Finanšu saistību sadalījums pēc termiņa, Koncerns 2019. gada 31. decembrī:

	2020	2-5 gadi	Kopā	Bilances vērtības
	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Aizņēmumi	3 994	25 666	29 660	29 167
Nomas	89	299	388	385
Parādi piegādātājiem un uzkrātās izmaksas	9 920	-	9 920	9 920
Atvasinātās finanšu saistības	1 258	-	1 258	1 258
	15 261	25 965	41 226	40 730

Finanšu saistību sadalījums pēc termiņa, Koncerns 2018. gada 31. decembrī:

	2019	2-5 gadi	Kopā	Bilances vērtības
	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Aizņēmumi	12 406	29 371	41 777	41 053
Parādi piegādātājiem un uzkrātās izmaksas	9 883	-	9 883	9 883
Atvasinātās finanšu saistības	421	-	421	421
	22 710	29 371	52 081	51 357

Finanšu saistību sadalījums pēc termiņa, Sabiedrība 2019. gada 31. decembrī:

	2020	2-5 gadi	Kopā	Bilances vērtības
	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Nomas	89	299	388	385
Parādi piegādātājiem un uzkrātās izmaksas	9 330	-	9 330	9 330
Atvasinātās finanšu saistības	1 258	-	1 258	1 258
	10 677	299	10 976	10 973

Finanšu saistību sadalījums pēc termiņa, Sabiedrība 2018. gada 31. decembrī:

	2019	2-5 gadi	Kopā	Bilances vērtības
	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Aizņēmumi	8 386	-	8 386	8 386
Parādi piegādātājiem un uzkrātās izmaksas	11 087	-	11 087	11 087
Atvasinātās finanšu saistības	421	-	421	421
	19 894	-	19 894	19 894

Aizdevumu līgumu saistības

Saskaņā ar galveno aizņēmumu līgumu noteikumiem Koncernam un Sabiedrībai jāievēro šādas finanšu saistības:

- Sabiedrības pašu kapitāla koeficients (pašu kapitāls pret kopējiem aktīviem) nedrīkst būt mazāks par 50%;
- Ne mazāk kā 70% maksājumu par dabasgāzes nodrošinājumu Sabiedrībai būtu jāmaksā caur konkrēto banku;

- Sabiedrības meitas uzņēmuma koriģētais pašu kapitāla koeficients (koriģētais pašu kapitāls* pret kopējiem aktīviem) nedrīkst būt mazāks par 50%;
- Sabiedrības meitas uzņēmuma Saistību sloga koeficientam (neto saistības pret EBITDA) jābūt ne vairāk kā 3.

Pārskata periodā Koncerns un Sabiedrība ir izpildījuši šīs prasības.

* koriģētais pašu kapitāls nozīmē pašu kapitālu, no kura atskaitīti aizdevumi īpašniekiem, vadībai, citām saistītām personām, atskaitīti nemateriālie ieguldījumi un nemateriālā vērtība, kā arī atskaitīti subordinētie aizdevumi, par kuriem ir noslēgti subordinācijas līgumi ar SEB banku.

Kapitāla riska vadība

Koncerna un Sabiedrības mērķi attiecībā uz kapitāla riska vadību ir nodrošināt Koncerna un Sabiedrības spēju turpināt to darbību, dodot atdevi to īpašniekiem un sniedzot labumus citām ieinteresētajām pusēm, kā arī uzturēt optimālu kapitāla struktūru, tādējādi samazinot kapitāla cenu. Koncerns un Sabiedrība veic kapitāla vadību, vadoties pēc aizņemtā kapitāla attiecības pret kopējo kapitālu. Šis rādītājs tiek aprēķināts kā Koncerna un Sabiedrības kopējo saistību attiecība pret to kopējo kapitālu. Saistībās tiek iekļautas visas ilgtermiņa un īstermiņa saistības, savukārt kopējā kapitālā tiek iekļautas visas Sabiedrības vai Koncerna saistības un pašu kapitāls. Šis koeficients tiek izmantots, lai novērtētu Koncerna un Sabiedrības kapitāla struktūru, kā arī to maksātspēju.

2019. gada 31. decembrī un 2018. gada 31. decembrī aizņemtā kapitāla attiecība pret kopējo kapitālu bija šāda:

	Koncerns 31.12.2019	Koncerns 31.12.2018	Sabiedrība 31.12.2019	Sabiedrība 31.12.2018
	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Saistības kopā	80 527	102 124	26 033	45 131
(Nauda un naudas ekvivalenti)	(48 995)	(16 280)	(38 487)	(4 845)
(Rezervētie līdzekļi)	(1 145)	-	(1 145)	-
(Nākamo periodu ieņēmumi)	(19 572)	(19 677)	(92)	-
Neto saistības kopā	10 815	66 167	(13 691)	40 286
Pašu kapitāls un saistības kopā	464 238	412 479	330 210	351 519
Aizņemtā kapitāla attiecība pret kopējo kapitālu	2.33%	16.04%	(4.15%)	11.46%

Tirgus risks

Tirgus risks ir risks, ka tirgus faktoru izmaiņas, piemēram, ārvalstu valūtas kursu, procentu likmju un preču cenu izmaiņas ietekmēs Koncerna vai Sabiedrības peļņu. Koncernam un Sabiedrībai 2019. gada 31. decembrī bija naudas līdzekļu ārvalstu valūtu atlikums 8 tūkstoši USD (7 tūkstoši EUR) (2018. gada 31. decembrī bija naudas līdzekļu ārvalstu valūtu atlikums 16 tūkstoši USD (14 tūkstoši EUR)). Koncernam un Sabiedrībai nav citu aktīvu vai saistību dolāros. Visiem Koncerna un Sabiedrības aizņēmumiem ir piemērotas procentu likmes, pamatojoties uz EURIBOR likmi un fiksēto daļu.

Procentu likmju risks Koncernam un Sabiedrībai nav būtisks.

Sabiedrība savā darbībā saskaras ar tirgus risku, kas rodas iegādes un pārdošanas cenošanas modeļu starpības dēļ, iepērkot lielus dabasgāzes apjomus dabasgāzes iesūknēšanas sezonā Inčukalna pazemes gāzes krātuvē pārdošanai apkures sezonā. Sabiedrība par prioritāti izvirza iekšējos procesus tirgus riska mazināšanai, pārskatot piegāžu līgumus un savu tirdzniecības portfeli. Papildus Sabiedrība pārvalda riskus noslēdzot nākotnes darījumus.

Pārējiem finanšu aktīviem un saistībām nav noteikti procenti, vai arī procentu likmes ir fiksētas, izņemot aizņēmumus. Tā kā Koncerns un Sabiedrība uzskaita visus finanšu aktīvus un saistības amortizētajā iegādes vērtībā, tie nav pakļauti patiesās vērtības procentu likmju riskam.

23. Citu risku vadība

Darbības atbilstības risks

Darbības atbilstības risks ir risks, ka Koncernam un Sabiedrībai var rasties zaudējumi vai tai var tikt uzlikti tiesiski pienākumi, vai pret tiem var tikt piemērotas sankcijas, vai var pasliktināties to reputācija, jo Koncerns un Sabiedrība neievēro vai pārkāpj atbilstības likumus, noteikumus un standartus. Sabiedrības un tās meitas sabiedrības Valdes rūpīgi seko izmaiņām normatīvajos aktos, kā arī Sabiedrības un tās meitas sabiedrības iekšējo kontroles procesu darbībai, lai nodrošinātu darbības atbilstību esošajiem normatīvajiem aktiem un laicīgi sagatavotos nepieciešamajām darbības izmaiņām nākotnē.

Lai novērstu un samazinātu darbības atbilstības risku, Koncerns un Sabiedrība izmanto šādas metodes:

- izstrādā un aktualizē normatīvos dokumentus atbilstoši Latvijas Republikā spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem;
- nodrošina Juridisko departamentu piedalīšanos Koncerna un Sabiedrības normatīvo dokumentu izstrādāšanā;
- ja tiek konstatēta darbības neatbilstība, operatīvi veic pasākumus, kas vajadzīgi, lai novērstu neatbilstību;
- attiecībās ar klientiem vai potenciālajiem klientiem izmanto līgumu, paziņojumu, pakalpojumu sniegšanas noteikumu un citu dokumentu, kas paredzēti klientiem, standartizētas veidlapas un tekstus;
- kad nepieciešams, apmāca struktūrvienību darbiniekus par darbības atbilstības riska jautājumiem.

24. Būtiskas grāmatvedības aplēses un vērtējumi

Gatavojot finanšu pārskatus atbilstoši SFPS, jāizmanto būtiskas grāmatvedības aplēses, un vadībai, piemērojot Koncerna un Sabiedrības grāmatvedības politiku, jāizdara savi vērtējumi.

Šajā pielikumā ir sniegta informācija par jomām, kas saistītas ar augstāku sprieduma vai sarežģītības pakāpi, kas, visticamāk, tiks būtiski koriģētas aplēšu un pieņēmumu dēļ, ja tie izrādīsies nepareizi.

Pamatlīdzekļu pārvērtēšana

Ēku un būvju, un iekārtu un ierīču atlikušo lietderīgās lietošanas laiku vadība nosaka, balstoties uz neatkarīgu sertificētu vērtētāju novērtējumiem atbilstoši nekustamā īpašuma vērtēšanas standartiem un pārskata gada vidējām būvniecības izmaksām, atskaitot turpmāko nolietojumu. Koncerna iekšējā politika paredz veikt pārvērtēšanu ar pietiekamu regularitāti, kad pazīmes liecina, ka ar ēkām, gāzes sadales sistēmu un iekārtām saistītās vidējās būvniecības izmaksas un/vai iegādes cenas būtiski mainījušās, kā rezultātā šādu aktīvu uzskaites vērtība varētu būtiski atšķirties no tās, ko noteiktu, izmantojot patieso vērtību pārskata perioda beigās, bet vismaz reizi piecos gados.

Katra pārskata perioda beigās vadība aktualizē savu vērtējumu par periodiski pārvērtējamo aktīvu būvniecības izmaksām, ņemot vērā tādu pieejamo informāciju kā oficiālos statistikas datus un būvniecības uzņēmumu piedāvātās cenas iepirkumos. Vadība nosaka, vai tirgus cenas mainījušās tik ļoti, lai veidotos būtiska atšķirība starp attiecīgā aktīva uzskaites vērtību un patieso vērtību. Visas iegūtās patiesās vērtības aplēses tiek iekļautas 3. līmenī (skatīt arī 22. pielikumu). Ņemot vērā, ka 2019. gadā vidējās būvniecības izmaksas ir būtiski mainījušās, salīdzinot ar vidējām būvniecības cenām, kādas neatkarīgs sertificēts vērtētājs ņēma vērā, veicot aktīvu pārvērtēšanu 2017. gadā, Sabiedrības meitas sabiedrības vadība pieņēma lēmumu veikt aktīvu pārvērtēšanu, lai noteiktu pamatlīdzekļu aizvietošanas vērtības uz 2019. gada 1. augustu.

Pamatlīdzekļu pārvērtēšanu veica neatkarīgi sertificēti vērtētāji, nosakot katrā vērtējamā pamatlīdzekļa sākotnējo un atlikušo izmaksu, kā arī uzkrātā nolietojuma aizvietošanas vērtību uz 2019. gada 1. augustu ēkām, būvēm, tehnoloģiskām iekārtām un pamatdarbībai nepieciešamam autotransportam. No šīm kategorijām netika vērtēti: zemesgabali, zemes kompensācijas un elektroenerģijas pieslēgumi un pamatlīdzekļi, kurus bija plānots norakstīt 2019. un 2020. gadā. Pamatlīdzekļu vērtēšana tika veikta atbilstoši Starptautiskiem vērtēšanas standartiem SVS 2012 (IVS 300 Vērtējums finanšu atskaišu vajadzībām), izmantojot izmaksu pieeju.

Nekustamā īpašuma vērtēšanā izmaksu pieejas metodes pamatā bija vidējās celtniecības un iegādes izmaksas Latvijā. Izmaksu aizvietošanas vērtību noteikšanai tika analizēti Latvijas būvfirmu dati par celtniecības darbu izmaksām, analizētas gāzes vadu

vidējās caurulvadu cenas, kā arī AS “GASO” rīcībā esošā informācija par veiktajiem būvdarbiem pēdējos gados. Aprēķina pamatvienības vērtības apjoms katrai konkrētajai būvei vai ēku grupai bija atkarīgs no ēkas vai būves konstruktīvā risinājuma, veikto darbu kvalitātes, labiekārtojuma pakāpes, izmantoto būvmateriālu kvalitātes, specifisku būvniecības nosacījumu esamības, u.c. dabā konstatētiem faktoriem.

Kustamās mantas vērtēšanā tika izmantota izmaksu pieeja, t.i. kad tiek iegūts vērtības indikators, kas balstās uz ekonomikas principu, ka pircējs par aktīvu nemaksās vairāk par to, kādas ir paredzamās identiskas lietderības aktīva iegādes vai izveides izmaksas. Šī pieeja ir balstīta uz principu ka gadījumā, ja nav līdzvērtīga aktīva radīšanai nepieciešamā laika problēmas, neērtību, risku, vai citu faktoru, tad cena, ko pircējs tirgū maksātu par vērtējamo aktīvu, nebūtu lielāka par ekvivalenta aktīva iegādes vai izveides izmaksām.

Tehnoloģiskās iekārtas un aprīkojums tika vērtēti katrs atsevišķi, to atrašanās vietā un kā daļa no uzņēmējdarbības, ņemot vērā darbības nepārtrauktības principu kā mantas kopumam, kurš nesaraucjami saistīts ar nekustamo īpašumu.

Atlikušo izmaksu aizvietošanas vērtības aprēķins ēkām un būvēm tika veikts, pamatojoties uz to apsekošanas rezultātiem un būvvērtības vērtējamā brīža cenās pēc lietošanas lietderības līdzvērtīgai apbūvei, atbilstoši vērtēšanas brīža celtniecības prasībām un lietojamiem materiāliem, ņemot vērā laika gaitā radušos, apbūves tehnisko un funkcionālo vērtību zudumu. Dabā konstatētais tika analizēts saistībā ar ēkas vai būves būvēšanas laiku, nepieciešamajiem remontiem un veiktajiem remontiem.

Paralēli tika noteiktas arī katra aktīva uzkrātā nolietojuma aizvietošanas izmaksas, kā galveno faktoru ņemot vērā aktīva fizisko, funkcionālo un tehnisko nolietojumu. Ēku un būvju kopējais tehnisko vērtību zudums tika noteikts kā atsevišķu konstruktīvo elementu vērtību zuduma summa, izteikts procentos un attiecināts uz ēku vai būvi kā vienotu veselumu. Uz morāli novecojušām, nekvalitatīvām būvēm un iekārtām, kā arī uz būvēm un iekārtām, kuru praktiskā izmantošana pilnā apjomā ir problemātiska, pielietoti vērtību koriģējoši koeficienti, nosakot funkcionālo vērtību zudumu apjomu.

Fiziskais vērtību zudums atspoguļo nekustamā īpašuma novecošanos laika gaitā, kas izpaužas, piemēram, radušos konstruktīvo elementu un apdares defektu veidā vai kā konstrukciju nepabeigtība. Tas parāda būvkonstrukciju un materiālu sabrukuma vai nepabeigtības pakāpi un, līdz ar to, vērtības zudumus dažādu fizisku faktoru iedarbības rezultātā.

Funkcionālais vērtību zudums izpaužas kā nekustamā īpašuma tirgus vērtības zudums, ko rada nepiemērots apbūves plānojums vai citu tās īpašību neatbilstība mūsdienu prasībām. Tas raksturo ēku un būvju nesaderību ar pastāvošajiem nekustamo īpašumu tirgus standartiem un konjunktūru.

Pamatlīdzekļu pārvērtēšanā, nosakot aizvietošanas vērtību, tika izmantota izmaksu pieejas metode, par pamatu ņemot vidējās celtniecības un iegādes izmaksas Latvijā. Palielinoties vērtēšanā izmantotajam vidējo celtniecības un iegādes izmaksu Latvijā rādītājam par 1%, pārvērtēto aktīvu vērtība palielinātos par 6 765 tūkstošiem EUR. Savukārt, samazinoties vērtēšanā izmantotajam vidējo celtniecības un iegādes izmaksu Latvijā rādītājam par 1%, aktīvu vērtība samazinātos par 6 765 tūkstošiem EUR.

Atlikušā lietderīgā lietošanas laika noteikšana

Koncerns reizi gadā veic aplēses attiecībā uz pamatlīdzekļu lietderīgo izmantošanas laiku, kurā Koncerns paredzējis lietot aktīvu un veic izmaiņas, ja prognozes atšķiras. Šīs aplēses izriet no iepriekšējās pieredzes, kā arī no nozares prakses un tiek izvērtētas katra pārskata beigās. Iepriekšējā pieredze liecina, ka faktiskais pamatlīdzekļu lietderīgās izmantošanas laiks dažreiz ir bijis ilgāks, nekā aplēsts.

2019. gadā pārvērtēšanas rezultātā visiem vērtētiem pamatlīdzekļiem, kuriem atlikušais laiks uz 2019. gada 1. augustu bija mazāks par 18 mēnešiem, tika pārrēķināts lietderīgais lietošanas laiks proporcionāli jaunam novērtējumam un uzkrātam nolietojumam. Daļai no šiem pamatlīdzekļiem lietderīgais lietošanas laiks tika noteikts pēc individuālas izvērtēšanas.

Atgūstamā pircēju un pasūtītāju parādu un uzkrāto ieņēmumu summa

Zaudējumu uzkrājumi finanšu aktīviem, tostarp debitoru parādiem un uzkrātajiem ienākumiem, balstīti uz pieņēmumiem par neizpildes risku un paredzamajām zaudējumu likmēm. Izdarot šos pieņēmumus un izvēloties datus vērtības samazināšanās

aprēķinam, Koncerns ņem vērā savu pieredzi, esošos tirgus apstākļus, kā arī nākotnes aplēses katrā pārskata perioda beigās. Tā kā lielā atsevišķo bilanču skaita dēļ individuāls novērtējums nav iespējams, individuāli tiek vērtēti tikai būtiskie parādnieki. Parādi, kam netiek individuāli vērtēta vērtības samazināšanās, tiek klasificēti grupās, apvienojot parādus pēc nokavēto dienu skaita, un kopīgi vērtēti attiecībā uz vērtības samazināšanos. Sīkāka informācija par galvenajiem pieņēmumiem un izmantotajiem datiem, kas izmantoti, lai novērtētu sagaidāmos kredītu zaudējumus, sniegta 22. pielikumā, kredītriska sadaļā.

Lēmums par to, vai uzņēmums darbojas kā principāls, vai aģents noteiktu pakalpojumu sniegšanā

Vadība ir noteikusi, ka Grupa darbojas kā dabasgāzes pārvades pakalpojumu aģents, un Sabiedrība darbojas kā dabasgāzes pārvades un sadales pakalpojumu aģents, jo tie nekontrolē attiecīgos pakalpojumus pirms to nodošanas klientam. Tālāk minētie apsvērumi pamato iepriekš minēto secinājumu:

- Koncernam (attiecībā uz pārvades pakalpojumiem) un Sabiedrībai (attiecībā uz pārvades un sadales pakalpojumiem) nepieder un tie neizmanto nekādus aktīvus, kas nepieciešami attiecīgo pakalpojumu sniegšanai;
- Klienti neapsver pakalpojumu saņemšanu no dažādiem pakalpojumu sniedzējiem. No klienta viedokļa nav citas pievienotās vērtības, izņemot vienīgo priekšrocību, - gāzes piegādi un sadali. Nav arī alternatīvu pakalpojumu sniedzēju, un visiem gāzes tirdzniecības uzņēmumiem ir jāslēdz līgums ar pārvades un sadales operatoriem;
- Jebkādi jautājumi, kas saistīti ar dabasgāzes fizisku transportēšanu caur sadales vai pārvades tīklu, dabasgāzes transportēšana caur sistēmām, kā arī cauruļu remonts vai modernizācija, ir pilnībā sadales un pārvades operatoru kontrolē, un tos nevar ietekmēt gāzes tirdzniecības uzņēmumi;
- Pārvades un sadales brīdis, pārdošana un nodošana galalietotājam nav nodalīti uzņēmējdarbības rakstura dēļ. Tomēr tikai pārvades un sadales pakalpojumu sniedzēji spēj izsekot piegādātajiem daudzumiem, un tie savstarpēji saskaņo daudzumus, jo infrastruktūra ir pilnībā pārvades un sadales operatoru kontrolē;
- Uz pārvades un sadales pakalpojumiem attiecas regulēts, nediskriminējošs tarifs, ko apstiprinājusi vietējā regulatīvā iestāde. Par izdevumiem, kas radušies, sniedzot šos pakalpojumus, ieskaitot kapitālizdevumu apjomu, kas var ietekmēt nākotnes tarifus, ir atbildīgi pārvades un sadales operatori;
- Gala lietotājiem tiek piemērota fiksēta maksa par pārvades un sadales pakalpojumiem, kas aprēķināta pēc formulas: regulēts tarifs izplatīšanai / pārvadei x piegādātais daudzums. Sabiedrība nodod klientiem izmaksas par izplatīšanas un pārvades pakalpojumiem, nepievienojot papildu maksas.

Lēmums par to, vai uzņēmums darbojas kā principāls vai aģents akcīzes nodokļa iekasēšanā un maksāšanā

Vadība ir noteikusi, ka, attiecībā uz akcīzes nodokli, Sabiedrība darbojas kā aģents, iekasējot akcīzes nodokli valdības vārdā. Rezultātā akcīzes nodoklis tiek atskaitīts no neto ieņēmumiem (līdzīgi kā ar citiem pārdošanas nodokļiem), nevis iekļauts gan ieņēmumos, gan pārdošanas izmaksās, jo šāda informācijas atklāšana labāk atspoguļotu darījuma būtību.

Minēto vadības secinājumu pamato šādi argumenti:

- Lai gan “ražošana” un “pārdošana” (nodošana tiešajam lietotājam) uzņēmējdarbības rakstura dēļ faktiski nav nodalītas, akcīzes nodokļa maksāšanas galvenais notikums ir “piegāde” gala lietotājam. Tas norāda, ka akcīzes nodoklis tiek samaksāts tūlīt pēc nodošanas gala patērētājam, un tāpēc tas pēc būtības ir tuvāks tirdzniecības nodoklim.
- Akcīzes nodoklis ir skaidri nodalīts no pārdošanas cenas, un tas tiek atsevišķi uzrādīts rēķinos komerciāliem klientiem. Nodokļa izmaiņas radītu līdzvērtīgas izmaiņas klientam nodotajā summā. Pat netipiskā situācijā, kad gāzi tiešajam patērētājam piegādātu bez maksas, akcīzes nodoklis jāaprēķina, kā izriet no likuma prasībām. Tas tiek uzskatīts par spēcīgu rādītāju tam, ka uzņēmums nodokli iekasē valdības vārdā.
- Var strīdēties par to, ka ir rādītāji, kas var atbalstīt bruto traktējumu (piemēram, cenu noteikšana ir balstīta uz fizisku daudzumu, kas nav saistīts ar ieņēmumu vērtību / pārdošanas cenu vai klienta nesamaksa nedod tiesības pieprasīt

nodokli atpakaļ). Tomēr vadība uzskata, ka, ņemot vērā esošo situāciju, tie nav jāuzskata par augstākiem un izšķirošiem, lai izdarītu secinājumus par grāmatvedības uzskaiti attiecībā uz akcīzes nodokli.

Tomēr, uzrādīšanas nolūkos, vadība ir nolēmusi peļņas vai zaudējumu aprēķinā (primārajā pārskatā) uzrādīt ieņēmumus, ieskaitot akcīzes nodokli, bet bez PVN, akcīzes nodokļa summu, kas atskaitīta no iepriekš minētajiem ieņēmumiem, kā arī no tā izrietošo ieņēmumu summu no līgumiem ar klientiem. Vadība ir pieņēmusi lēmumu publikot ar Vispārpieņemtajiem grāmatvedības uzskaites pamatprincipiem (GAAP) nesaistītus ieņēmumu rādītājus, tostarp akcīzes nodokli un atskaitīto akcīzes nodokli peļņas un zaudējumu aprēķinā pēc nozares prakses, ko pieņēmuši vairāki vadošie starptautiskie uzņēmumi, pamatojoties uz apsvērumu, ka šāda informācijas atklāšana ir noderīga ieinteresētajām personām.

Atliktā nodokļa uzskaitē

Atliktā nodokļa saistības attiecībā uz apliekamajām pagaidu atšķirībām sakarā ar ieguldījumiem meitas sabiedrībā (ko rada neaplikta pēc 2018. gada 1. janvāra gūta nesadalīta peļņa meitassabiedrībā) netiek atzītas Koncerna konsolidētajos finanšu pārskatos, jo vadība ir noteikusi, ka meitassabiedrības pašreizējā gada peļņa pārskatāmā nākotnē netiks sadalīta. Vadība rūpīgi apdomāja perioda, kas dēvēts par “pārskatāmu nākotni”, ilguma interpretāciju. Pēc vadības domām, pašreizējā uzņēmējdarbības vidē nav iespējams izstrādāt ticamus uzņēmējdarbības plānus un prognozes laika periodam, kas pārsniedz 3-5 gadus, pat ņemot vērā, ka attiecīgā meitassabiedrība darbojas regulētā nozarē ar regulētiem tarifiem un tai ir monopols dabasgāzes sadales pakalpojumu sniegšanā Latvijā. Vadības nostāju pamato šādi apsvērumi:

- Meitassabiedrība vispirms sadalīs līdz 2017. gada 31. decembrim uzkrāto nesadalīto peļņu, lai izmantotu jauno uzņēmumu ienākuma nodokļa režīmu, kas ļauj nodokļa maksātājiem sadalīt šādu peļņu bez nodokļa piemērošanas (jo peļņa jau bija aplikta ar nodokli pēc iepriekšējā režīma);
- Tiek prognozēts, ka līdz brīdim, kad “iepriekšējā” nesadalīta peļņa būs pilnībā sadalīta, paies vairāk nekā 5 gadi;
- Tiek pieņemts, ka “iepriekšējās” nesadalītās peļņas sadalīšanai sekojošajos gados meitassabiedrība izmaksās dividendes no kārtējās peļņas, nepārsniedzot gada peļņas summu.

Kontrole par meitas uzņēmumu

Lai gan AS “Gasos” ir piešķirta ar likumu noteikta neatkarība gāzes sadales uzņēmējdarbībā, AS “Latvijas Gāze” kā mātesuzņēmuma vispārējā korporatīvā kontrole pilnībā saglabājas. Koncerna mātesuzņēmuma parastās tiesības uz korporatīvo kontroli pār sadales meitasuzņēmumu ir skaidri atzītas Latvijas Enerģētikas likuma 45. panta trešās daļas 3. punktā (kurā savukārt transponēts Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 13. jūlija Direktīvas 2009/73/EK par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz dabasgāzes iekšējo tirgu un par Direktīvas 2003/55/EK atcelšanu 26. panta 2. punkta c) apakšpunktā ietvertais noteikums). Konkrēti 10. SFPS “Konsolidētie finanšu pārskati” kontekstā kontroles kritisko aspektu nodrošina fakts, ka pilnvaras iecelt AS “Gasos” Padomi ir AS “Latvijas Gāze” Valdei (ar Sabiedrības Padomes piekrišanu), rīkojoties kā AS “Gasos” vienīgajam akcionāram. Savukārt AS “Gasos” Padome iecel AS “Gasos” Valdi, kuras pārziņā ir operatīvās darbības, kas būtiski ietekmē meitasuzņēmuma peļņu.

25. Galvenās grāmatvedības politikas

Zemāk norādītas galvenās grāmatvedības politikas, kas bijušas spēkā, gatavojot šos finanšu pārskatus. Šīs politikas konsekventi piemērotas visiem uzrādītajiem gadiem, ja vien nav norādīts citādi.

Sagatavošanas pamats

AS “Latvijas Gāze” konsolidētie un atsevišķie finanšu pārskati (finanšu pārskati) ir sagatavoti saskaņā ar Eiropas Savienībā apstiprinātajiem Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem (SFPS) un SFPS Interpretāciju komitejas (IK) izdotajām interpretācijām un apvienoti vienā dokumentā.

Finanšu pārskati sastādīti pēc sākotnējo izmaksu principa, izņemot atvasinātos finanšu instrumentus, kas tiek novērtēti patiesajā vērtībā, un atsevišķas pamatlīdzekļu grupas, kas tiek uzskaitītas pārvērtētajā vērtībā, kā izklāstīts tālāk tekstā.

Visas summas šajos finanšu pārskatos uzrādītas tūkstošos *euro* (EUR), ja vien nav īpaši apzīmētas citādi. *Euro* (EUR) ir Koncerna un Sabiedrības funkcionālā un informācijas atklāšanas valūta.

Finanšu pārskatus publicēšanai 2020. gada 1. aprīlī ir apstiprinājusi sabiedrības Valde. Saskaņā ar Komerclikuma prasībām Sabiedrība izsludina kārtējo akcionāru sapulci pēc revidenta atzinuma un padomes ziņojuma saņemšanas, vienlaikus nosūtot gada pārskatu Sabiedrības akcionāriem.

Jaunu standartu, grozījumu un interpretāciju ieviešana

16. SFPS Noma

Koncerns un Sabiedrība ieviesa 16. SFPS Noma no 2019. gada 1. janvāra, kā rezultātā ir mainītas grāmatvedības politikas.

Jaunais standarts nosaka nomas līgumu atzišanas, novērtēšanas un informācijas atklāšanas principus. Visi nomas līgumi nodrošina lizingaņēmējam tiesības izmantot aktīvu un, ja nomas maksājumi tiek veikti noteiktā laika periodā, iekļauj arī finansēšanas komponenti. Atbilstoši, 16. SFPS izslēdz iespēju klasificēt nomas līgumus kā operatīvu vai finanšu nomu, kā to noteica 17. SGS. Tā vietā, 16. SFPS ievieš vienotu nomnieka uzskaites modeli. Nomnieks savā uzskaitē atzīst: (a) aktīvus un saistības no visiem nomas līgumiem ar nomas termiņu vairāk kā 12 mēneši, izņemot zemas vērtības aktīvu nomas līgumus; un (b) nomāto aktīvu nolietojuma izmaksas atsevišķi no nomas saistību procentu izmaksām. Lizinga devēju uzskaitē saskaņā ar 16. SFPS ir lielā mērā līdzīga 17. SGS prasībām. Atbilstoši, lizinga devēji turpina klasificēt nomas līgumus kā operatīvās vai finanšu nomas, kā arī tiek saglabāta atšķirīga uzskaitē atkarībā no klasifikācijas.

Pēc 2017. gada decembrī notikušās reorganizācijas, kura notika, dibinot meitas uzņēmumu AS “Gasol” un noslēdzot virkni nomas līgumu starp AS “Latvijas Gāze” un AS “Gasol”, 16. SFPS “Noma” piemērošana varētu mainīt AS “Latvijas Gāze” aktīvu un saistību kopsummu. Taču, tā kā visi nomas līgumi bija īstermiņa, tad Sabiedrības vadība secināja, ka standartam nav ietekmes uz AS “Latvijas Gāze” finanšu pārskatiem 2018. gada 31. decembrī. No Koncerna viedokļa standartam nav būtiskās ietekmes uz finanšu pārskatiem.

2019. gada otrajā pusē Sabiedrība parakstīja grozījumus esošajos īres līgumos un secināja, ka tagad tās nomas līgumi atbilst aktīva lietošanas tiesību atzišanas kritērijiem.

Jauni grāmatvedības paziņojumi, kas stājas spēkā sākot ar 2020. gada 1. janvāri

Ir izdoti atsevišķi jauni vai pārskatīti standarti un interpretācijas, kas ir obligāti attiecībā uz periodiem, kuri sākas 2020. gada 1. janvārī vai pēc šī datuma, un ko Koncerns un Sabiedrība nav agrāk ieviesuši:

Būtiskuma definīcija – Grozījumi 1. SGS un 8. SGS

Grozījumi precizē būtiskuma definīciju un tās piemērošanu, iekļaujot norādes, kas līdz šim parādījušās citviet SFPS. Tāpat pilnveidoti definīcijai pievienotie skaidrojumi. Visbeidzot, grozījumi nodrošina būtiskuma definīcijas konsekvenci visos SFPS. Informācija ir būtiska, ja ir saprātīgs pamats uzskatīt, ka tās izlaišana, sagrozišana vai slēpšana varētu ietekmēt lēmumus, ko vispārēja mērķa finanšu pārskatu primārie lietotāji pieņem, balstoties uz šiem finanšu pārskatiem, kas sniedz finanšu informāciju par konkrētu pārskatu sniedzēju uzņēmumu. Grozījumi var ietekmēt apjomu, kādā Koncerns un Sabiedrība izpauž informāciju.

Nav citu jaunu vai pārskatītu standartu vai interpretāciju, kas vēl nav stājušies spēkā, ar paredzamu būtisku ietekmi uz Koncernu un Sabiedrību.

Finanšu instrumenti

Finanšu aktīvu klasifikācija

Koncerns un Sabiedrība klasificē savus finanšu aktīvus šādās novērtēšanas kategorijās:

- tādi, kas jānovērtē vēlāk patiesajā vērtībā (ar pārvērtēšanu vai nu peļņas vai zaudējumu aprēķinā, vai citos apvienotajos ienākumos), un

- tādi, kas jānovērtē amortizētajā iegādes vērtībā.

Klasifikācija atkarīga no Koncerna un Sabiedrības uzņēmējdarbības modeļa finanšu aktīvu pārvaldīšanā un naudas plūsmu noteikumiem līgumos.

Atzišana un atzišanas pārtraukšana

Regulāra finanšu aktīva posteņa iegāde un pārdošana tiek atzīta tirdzniecības datumā, kas ir datums, kurā Koncerns un Sabiedrība uzņemas pirkt vai pārdot aktīvu.

Finanšu aktīvu atzišana tiek pārtraukta, kad beigušās vai nodotas tiesības saņemt naudas plūsmas no šiem finanšu aktīviem un Koncerns un Sabiedrība nodevuši būtiskāko daļu visu risku un ieguvumu, kas izriet no īpašumtiesībām.

Novērtēšana

Sākotnējās atzišanas brīdī Koncerns un Sabiedrība novērtē aktīvu patiesajā vērtībā, vai, ja finanšu aktīvs nav patiesajā vērtībā to pārvērtē peļņas vai zaudējumu aprēķinā (FVPL) – pieskaitot darījuma izmaksas, kas tieši attiecināmas uz finanšu aktīva iegādi. Finanšu aktīviem, kas uzskaitīti patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu peļņas vai zaudējumu aprēķinā, darījuma izmaksas tiek ietvertas peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

Parāda instrumenti

Parāda instrumentu turpmākā vērtēšana ir atkarīga no Koncerna un Sabiedrības uzņēmējdarbības modeļa aktīva pārvaldīšanā un aktīva naudas plūsmas iezīmēm. Visi Koncerna un Sabiedrības parāda instrumenti ir klasificēti amortizētās iegādes vērtības novērtēšanas kategorijā.

Amortizētā iegādes vērtība

Aktīvi, kas tiek turēti līgumā noteikto naudas plūsmu iekasēšanai, kur šīs naudas plūsmas ir tikai pamatsummas un procentu maksājumi, tiek novērtēti amortizētajā iegādes vērtībā. Procentu ieņēmumi no šiem finanšu aktīviem tiek iekļauti finanšu ienākumos, izmantojot faktiskās procentu likmes metodi. Jebkāda peļņa vai zaudējumi, pārtraucot atzišanu, tiek atzīti tieši peļņas vai zaudējumu aprēķinā un uzrādīti pārējos ieņēmumos / (izdevumos). Peļņa no ārvalstu valūtu maiņas un zaudējumi no vērtības samazinājuma tiek atspoguļoti peļņas vai zaudējumu aprēķinā pārējos ieņēmumos / izdevumos.

2019. gada 31. decembrī un 2018. gada 31. decembrī šajā kategorijā bija klasificēti šādi Koncerna un Sabiedrības finanšu aktīvi:

- pircēju un pasūtītāju parādi;
- uzkrātie ieņēmumi;
- rezervētie līdzekļi un banku depozīti;
- nauda un naudas ekvivalenti.

Pašu kapitāla instrumenti

Koncernam un Sabiedrībai nav ieguldījumu pašu kapitāla instrumentos.

Atvasinātie finanšu instrumenti

Atvasinātie finanšu instrumenti tiek uzskaitīti patiesajā vērtībā. Visi finanšu instrumenti tiek uzskaitīti kā aktīvi, kad patiesā vērtība ir pozitīva, un kā saistības, kad patiesā vērtība ir negatīva. Atvasināto finanšu instrumentu patiesās vērtības izmaiņas tiek ietvertas gada peļņas vai zaudējumu aprēķinā. Koncerns un Sabiedrība nepielieto riska ierobežošanas uzskaiti.

Vērtības samazinājums

Koncerns un Sabiedrība nākotnes kontekstā vērtē paredzamos kredītu zaudējumus saistībā ar saviem parāda instrumentiem, kas uzskaitīti amortizētajā iegādes vērtībā. Izmantotā vērtības samazinājuma metodika atkarīga no tā, vai būtiski pieaudzis kredītrisks.

Paredzamo kredītu zaudējumu novērtēšana atspoguļo:

- objektīvu un iespējamu summu, kas noteikta, izvērtējot virkni iespējamo iznākumu,
- naudas vērtību laikā un
- visu saprātīgo un pamatojamo informāciju par pagātnes notikumiem, tagadnes apstākļiem un nākotnes apstākļu prognozēm, kas katra pārskata perioda beigās iegūstama bez nesamērīgām izmaksām un pūlēm.

Pircēju un pasūtītāju parādiem un uzkrātajiem ieņēmumiem bez ievērojamas finansēšanas komponentes Koncerns un Sabiedrība izmanto vienkāršotu pieeju, ko pieļauj 9. SFPS, un novērtē uzkrājumus zaudējumiem no vērtības samazinājuma pēc pastāvēšanas laikā paredzamajiem kredītu zaudējumiem no debitoru parādu sākotnējās atzišanas. Tā kā individuālais novērtējums nav iespējams lielā atlikumu skaita dēļ, tikai nozīmīgos debitorus novērtē atsevišķi. Debitoru parādi, kas nav novērtēti atsevišķi, tiek klasificēti debitoru parādu grupās, pamatojoties uz nokavētajām dienām un tiek kopīgi novērtēti vērtības samazinājuma noteikšanai.

Ieņēmumi no līgumiem ar klientiem

Ieņēmumi ir ienākumi, kas rodas Koncerna un Sabiedrības parastās darbības gaitā. Ieņēmumi tiek novērtēti darījuma cenas apmērā. Darījuma cena ir atlīdzības summa, kādu Koncerns un Sabiedrība uzskata par sev pienākošos apmaiņā pret kontroles pār solītajām precēm vai pakalpojumiem nodošanu klientam, neieskaitot trešo personu vārdā iekasētās summas. Koncerns un Sabiedrība atzīst ieņēmumus brīdī, kad notiek kontrole pār precī vai pakalpojumu klientam.

Dabaszāzes pārdošana – vairumtirdzniecība

Koncerns un Sabiedrība pārdod dabaszāzi vairumtirdzniecības tirgū. Ieņēmumi tiek atzīti konkrētā brīdī, kad produkts (dabaszāze) ir piegādāts vairumtirgotājam (pircējam) un tam ir pilnīga rīcības brīvība attiecībā uz produktu pārdošanas vietu un cenu, kā arī vairumtirgotājam (pircējam) nav nekādu pretenziju par līguma izpildi, kas varētu ietekmēt produktu pieņemšanu no vairumtirgotāja (pircēja) puses. Piegāde notiek, kad produkti nogādāti konkrētajā vietā, noilguma un zuduma riski nodoti vairumtirgotājam (pircējam), Koncernam un Sabiedrībai ir objektīvi pierādījumi, ka visi pieņemšanas-nodošanas kritēriji ir izpildīti.

Uzskatāms, ka šeit nav finansēšanas elementa, jo pārdošana tiek veikta ar kredīta termiņu no 10-30 dienām, kas atbilst tirgus praksei.

Debitora parāds tiek atzīts, kad preces ir piegādātas, jo tas ir brīdis, kad atlīdzība ir beznosacījumu, jo, lai iestātos maksājuma termiņš, ir tikai jāpaiet laikam.

Dabaszāzes pārdošana galalietotājiem – komerciālajiem klientiem un māsaimniecībām

Koncerns un Sabiedrība pārdod dabaszāzi galalietotājiem – korporatīvajiem klientiem un māsaimniecībām. Šī pārdošana atbilst atzišanas laika gaitā kritērijiem, jo klients saņem un izmanto labumus vienlaikus ar gāzes piegādi. Ieņēmumi tiek atzīti atbilstoši līdz pārskata perioda (parasti mēneša) beigām faktiski piegādātajiem apjomiem, jo pārdotā gāze tiek cenota, pamatojoties uz daudzumu.

Māsaimniecības veic norēķinus pēc izlīdzinātā maksājumu grafika, pamatojoties uz faktisko patēriņu iepriekšējā norēķinu gadā, kura beigu datums ne vienmēr sakrīt ar kalendārā gada beigām. Ieņēmumu prognozēšanai par piegādātajiem daudzumiem, par kuriem šiem klientiem vēl nav izrakstīti rēķini, vadība izmanto spriedumus, balstoties uz Koncernā izstrādātu metodoloģiju.

Ja līgums paredz mainīgu atlīdzību, ieņēmumi tiek atzīti vien tiktāl, ciktāl pastāv augsta ticamība, ka šī atlīdzība būtiski nemainīsies.

Akcīzes nodoklis

Akcīzes nodoklis tiek iekasēts par gala patērētājam piegādāto dabaszāzi, un to aprēķina, pamatojoties uz fiksētu likmi par piegādāto daudzumu atkarībā no gala patērētāja dabaszāzes izmantošanas mērķa. Koncerns un Sabiedrība darbojas kā

aģents akcīzes nodokļa iekasēšanā no klientiem un to tālāk maksā valdībai. Tāpēc ieņēmumi tiek atzīti bez akcīzes nodokļa, ko iekasē no klientiem.

Pakalpojumu pārdošana – dabasgāzes sadale

Koncerns sniedz dabasgāzes sadales pakalpojumus gāzes tirgotājiem, kas pārdod dabasgāzi galalietotājiem. Ieņēmumi no pakalpojumu sniegšanas tiek atzīti laika gaitā, kurā pakalpojumi sniegti. Vadība izmanto spriedumus, kas saistīti ar mājāsaimniecībām - Koncerna gala patērētājiem piegādāto dabasgāzes daudzumu, kā paskaidrots augstāk minētajā politikā “Dabasgāzes pārdošana galalietotājiem – komerciālajiem klientiem un mājāsaimniecībām”.

Piesléguma maksas

Pieslēdzoties gāzes tīklam, klientiem jāmaksā piesléguma maksa atkarībā no faktiskajām izmaksām par infrastruktūru, kas jāizbūvē, lai pieslēgtu viņus tīklam. Vadība ir secinājusi, ka piesléguma maksas nav no pastāvīgās sadales tīkla pakalpojumu sniegšanas atsevišķs izpildes pienākums, tādēļ ieņēmumi no piesléguma maksām tiek atļikti un pakāpeniski atzīti kā ieņēmumi aplēstā vidējā klientu attiecību periodā, kas ir 30 gadi, laikā. No klientiem saņemtās piesléguma maksas tiek uzskaitītas finanšu stāvokļa pārskatā kā “Nākamo periodu ieņēmumi” ilgtermiņa saistību ietvaros.

Līgumsaistības un līgumsaistības, kas saistītas ar līgumiem ar klientiem

Sakarā ar izlīdzināto rēķinu izrakstīšanas un norēķinu kārtību ar mājāsaimniecību klientiem, šie klienti bieži pārmaksā, salīdzinot ar to faktisko patēriņu. Mājāsaimniecības mēdz maksāt avansā par visu nākamo gadu, pamatojoties uz faktisko iepriekšējā norēķinu gada patēriņu. Ir arī korporatīvie klienti, kuri ir pārmaksājuši Sabiedrībai un Koncernam par saņemtajām precēm un pakalpojumiem. Pārmaksāto summu atlikumi, kas atspoguļo līgumsaistības, tiek kompensēti ar nākotnes patēriņu. Tos uzrāda citās saistībās kā saņemtos avansa maksājumus. Citu apgrozāmo līdzekļu sastāvā kā uzkrātie ieņēmumi ir iekļauti līguma aktīvi, kas saistīti ar līgumu ar dabasgāzes pārvades un uzglabāšanas operatoru, kur Koncerns un Sabiedrība ir apņēmušies uzglabāt saskaņotu dabasgāzes daudzumu pazemes krātuvē noteiktā laika periodā. Ieņēmumi ir saņemami, ja ir izpildīti visi līguma nosacījumi.

Finansēšanas komponente

Koncernam nav līgumu, kur periods starp solīto preču vai pakalpojumu nodošanu klientam un klienta maksājumu pārsniedz vienu gadu. Attiecīgi Koncerns un Sabiedrība nekorrigē darījuma vērtību par naudas vērtību laikā nevienam darījumam.

Pamatlīdzekļi

Pamatlīdzekļi ir taustāmas lietas, ko tur izmantošanai preču piegādē un pakalpojumu sniegšanā un ko paredzēts izmantot vairāk nekā vienā periodā. Koncerna un Sabiedrības galvenās pamatlīdzekļu grupas ir ēkas un būves, kas ietver sadales gāzesvadus, kā arī iekārtas un mašīnas, kas, galvenokārt, saistītas ar tehnisko gāzes sadali.

Koncerna ēkas un būves (tai skaitā gāzes sadales sistēma) un iekārtas un mašīnas uzrādītas to pārvērtētajā vērtībā, kas noteikta saskaņā ar Valdes apstiprināto pamatlīdzekļu pārvērtēšanas politiku, atskaitot uzkrāto nolietojumu un vērtības samazinājuma norakstīšanu. Pārvērtēšana jāveic regulāri, lai nodrošinātu, ka uzskaites vērtība būtiski neatšķiras no patiesās vērtības, kas tiktu noteikta pārskata perioda beigās. Pārējie pamatlīdzekļi (t.sk. zeme) ir uzrādīti iegādes vērtībā, atskaitot uzkrāto nolietojumu un vērtības samazinājuma norakstīšanu. Iegādes vērtībā ir iekļauti izdevumi, kas tieši saistīti ar pamatlīdzekļa iegādi.

Aktīvi, kas iegādes brīdī nav gatavi paredzētajam pielietojumam vai ir uzstādīšanas procesā, ir klasificēti kā “Nepabeigto celtniecības objektu izmaksas”. Turpmākās izmaksas tiek iekļautas aktīva bilances vērtībā vai atzītas kā atsevišķs aktīvs tikai tad, kad pastāv liela varbūtība, ka ar šo posteņi saistītie nākotnes saimnieciskie labumi ieplūdis Koncernā un Sabiedrībā un šī posteņa izmaksas var ticami noteikt. Pārējās pamatlīdzekļu tekošā remonta un uzturēšanas izmaksas tiek iekļautas tā perioda peļņas vai zaudējumu aprēķinā, kurā tās ir radušās.

Veicot pamatlīdzekļu pārvērtēšanu, uzkrātais nolietojums tiek izmainīts proporcionāli pārvērtēto pamatlīdzekļu bruto vērtības izmaiņām. Pārvērtēšanas rezerve tiek norakstīta uz nesadalīto peļņu pamatlīdzekļa lietošanas laikā. Ēku, sadales sistēmu un

iekārtu pārvērtēšanas rezultātā radies vērtības pieaugums tiek uzrādīts pašu kapitāla postenī “Rezerves”, bet vērtības samazinājums tiek norakstīts no iepriekšējos gados minētajā rezervē ieskaitītā attiecīgā pamatlīdzekļa vērtības pieauguma, pārsniegumu iekļaujot pārskata perioda peļņas vai zaudējumu aprēķinā. Pārvērtētā pamatlīdzekļa izslēgšanas rezultātā pārvērtēšanas rezerve, kas attiecas uz šo pamatlīdzekli, tiek izslēgta no pārvērtēšanas rezerves un iekļauta nesadalītās peļņas sastāvā.

Zeme, avansa maksājumi par pamatlīdzekļiem un nepabeigtās celtniecības izmaksas netiek pakļautas nolietojuma aprēķinam. Pārējiem aktīviem nolietojumu aprēķina pēc lineārās metodes, lai norakstītu pamatlīdzekļa iegādes vai pārvērtēšanas vērtību līdz tā aplēstajai atlikušajai vērtībai lietderīgās lietošanas perioda beigās, sākot no dienas, kad aktīvs ir gatavs lietošanai, izmantojot šādus periodus:

gadi	
Ēkas	20 - 100
Būves, ieskaitot gāzes sadales sistēmu	40 - 70
Iekārtas un mašīnas	5 - 30
Pārējie pamatlīdzekļi	3 - 10

Aktīvu lietderīgās lietošanas laiks tiek pārskatīts un pēc vajadzības koriģēts katra pārskata perioda beigās. Aktīva uzskaites vērtība tiek norakstīta līdz tā atgūstamajai vērtībai, ja aktīva uzskaites vērtība ir lielāka par paredzamo atgūstamo summu.

Peļņa vai zaudējumi no pamatlīdzekļu izslēgšanas tiek aprēķināti kā starpība starp pamatlīdzekļa bilances vērtību un pārdošanas rezultātā gūtajiem ieņēmumiem un iekļauti attiecīgā perioda peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

Nemateriālie aktīvi

Nemateriālie aktīvi galvenokārt sastāv no programmatūras licencēm un patentiem. Nemateriālajiem aktīviem ir ierobežots lietderīgās lietošanas laiks un tos uzrāda izmaksu vērtībā, atskaitot uzkrāto nolietojumu.

Amortizāciju aprēķina pēc lineārās metodes, lai izlīdzinātu nemateriālo aktīvu izmaksas to lietderīgās lietošanas laikā. Parasti nemateriālie aktīvi tiek amortizēti 5 līdz 10 gadu laikā.

Nefinanšu aktīvu vērtības samazinājums

Visiem Koncerna un Sabiedrība nefinanšu aktīviem (izņemot zemi) ir ierobežots lietderīgās lietošanas laiks. Amortizācijai vai nolietojumam pakļautiem aktīviem tiek pārbaudīts vērtības samazinājums, kad vien kādi notikumi vai apstākļu izmaiņas liecina, ka bilances vērtība var būt neatgūstama. Zaudējumi no vērtības samazināšanās tiek atzīti par summu, par kādu aktīva bilances vērtība pārsniedz atgūstamo summu.

Atgūstamā summa ir augstākā starp aktīva patieso vērtību, no kuras atņemtas pārdošanas izmaksas, un lietošanas vērtību. Vērtības samazinājuma pārbaudes nolūkiem aktīvi tiek grupēti zemākajos līmeņos, par kādiem ir atsevišķi identificējamās naudas plūsmas (naudu ienesošās vienības). Nefinanšu aktīviem, kam samazinājusies vērtība, katrā pārskata datumā izskata iespēju veikt zaudējumu no vērtības samazināšanās apvērši.

Krājumi

Krājumi bilancē norādīti zemākajā no iegādes un neto pārdošanas vērtībām. Neto pārdošanas vērtību veido normālas Sabiedrības darbības gaitā noteiktā krājumu pārdošanas cena, atskaitot krājumu pabeigšanas un pārdošanas izmaksas. Dabāsgāzes izmaksas veido gāzes iepirkšanas izmaksas pēc FiFo (pirmais iekšā, pirmais ārā) metodes. Materiāli, rezerves daļas un pārējie krājumi tiek novērtēti pēc vidējās svērtās metodes.

Nepieciešamības gadījumā novecojušo, lēna apgrozījuma vai bojāto krājumu vērtībai ir izveidoti uzkrājumi.

Noma (grāmatvedības politika, kas piemērota no 2019. gada 1. janvāra)

Sabiedrība ir nomnieks. Aktīvi un saistības, kas rodas no nomas, sākotnēji tiek novērtēti, pamatojoties uz pašreizējo vērtību. Nomā saistības ietver šādu nomas maksājumu neto pašreizējo vērtību:

- fiksēti maksājumi (ieskaitot fiksētus maksājumus pēc būtības), no kuriem atskaitīti visi saņemamie nomas maksājumu samazinājumi;
- mainīgi nomas maksājumi, kuru pamatā ir indekss vai likme, kurus sākotnēji mēra, izmantojot indeksu vai likmi sākuma datumā;
- summas, kuras grupai ir jāmaksā saskaņā ar atlikušās vērtības garantijām;
- pirkuma iespējas izpildes cenu, ja grupa ir pietiekami pārlicināta, ka izmantos šo iespēju, un
- soda naudas par nomas līguma izbeigšanu, ja nomas noteikumi paredz ka grupa izmantos šo iespēju.

Nomas maksājumi, kas jāveic saskaņā ar pamatoti noteiktām pagarināšanas iespējām, tiek iekļauti arī saistību novērtēšanā. Aprēķinā izmantotais nomas ilgums ir pamatots ar parakstītiem līgumiem ārējai nomai un uz 5 gadiem grupas iekšējai nomai.

Nomas maksājumus diskontē, izmantojot procentu likmi, kas netiešā veidā ietverta nomā. Ja šo likmi nav viegli noteikt, kā tas parasti ir nomas gadījumā grupā, tiek izmantota nomnieka aizņēmuma likme, kas ir likme, kas atsevišķam nomniekam būtu jāmaksā, lai aizņemtos līdzekļus, kas nepieciešami aktīva iegūšanai, kurš ir līdzīgā vērtībā ar tiesībām lietot aktīvu līdzīgā ekonomiskajā vidē ar līdzīgiem noteikumiem, nodrošinājumu un nosacījumiem. Nomas saistību aprēķinam uz 2019. gada 31. decembri ir izmantota 3.33% diskonta likme.

Nomas maksājumi tiek sadalīti starp pamatsummu un finanšu izmaksām. Finanšu izmaksas tiek iekļautas peļņā vai zaudējumos nomas perioda laikā, lai iegūtu nemainīgu periodisku procentu likmi par katra perioda saistību atlikumu.

Lietošanas tiesību aktīvi tiek novērtēti to izmaksās, kas sastāv no:

- nomas saistību sākotnējā novērtējuma summas;
- visiem nomas maksājumiem, kas veikti sākuma datumā vai pirms tā, atskaitot saņemtos nomas maksājumu samazinājumus;
- visas sākotnējās tiešās izmaksas un
- atjaunošanas izmaksas.

Aktīvu lietošanas tiesības parasti tiek nolietotas izmantojot lineāro metodi, īsākajā no attiecīgā aktīva lietderīgās lietošanas laika un paredzētā nomas termiņa. Ja grupa ir pamatoti pārlicināta, ka tā izmantos pirkšanas iespēju, aktīvu lietošanas tiesības tiek amortizētas bāzes aktīva lietderīgās lietošanas laikā. Kamēr grupa novērtē savu zemi un ēkas, kas tiek uzrādītas pamatlīdzekļos, tā ir izvēlējusies to nedarīt grupas īpašumā esošajām tiesībām lietot aktīvus.

Operatīvā noma (grāmatvedības politika, kas tika piemērota līdz 2018. gada 31. decembrim)

Sabiedrība ir nomnieks. Noma, kurā iznomātājs patur nozīmīgu daļu no īpašumtiesībām raksturīgajiem riskiem un atbildības, tiek klasificēta kā operatīvā noma. Nomas maksājumi un priekšapmaksas maksājumi par nomu (atskaitot no iznomātāja saņemtos finansiālos stimulus) tiek iekļauti peļņas vai zaudējumu aprēķinā pēc lineārās metodes nomas perioda laikā.

Konsolidācijas principi

Meitas sabiedrības ir tādas sabiedrības, kuras Koncerns kontrolē. Koncerns kontrolē sabiedrību, ja Koncernam ir tiesības saņemt ienākumus no tā dalības sabiedrībā un Koncerns var ietekmēt šos ienākumus, izmantojot savas tiesības vadīt šo sabiedrību. Meitassabiedrības tiek pilnībā konsolidētas no datuma, kad kontrole tiek nodota Koncernam, un dekonsolidētas no datuma, kad kontrole beidzas.

Savstarpējie darījumi, atlikumi un nerealizētā peļņa no darījumiem starp Koncerna sabiedrībām tiek izslēgti konsolidācijas procesā.

2019. gada 31. decembrī un 2018. gada 31. decembrī konsolidētajā Koncernā ir tikai viena meitas sabiedrība – AS “Gasol”, kas dibināta 2017. gada 1. decembrī reorganizācijas rezultātā, nodalot sadales uzņēmējdarbības segmentu no mātes sabiedrības

AS “Latvijas Gāze”. Reorganizācija notika kā darījums starp kopīgi kontrolētiem uzņēmumiem un tika uzskaitīta atbilstoši iepriekšējām vērtībām. Tādējādi reorganizācijas datumā aktīvi un saistības ar attiecīgajiem ierakstiem pašu kapitālā tika pārnesti uz meitas sabiedrības sākuma bilanci, atbilstoši iepriekšējām vērtībām AS “Latvijas Gāze” uzskaitē. Reorganizācija kā tāda

nietekmēja konsolidētos finanšu pārskatus pēc Koncerna izveides, jo konsolidētie finanšu pārskati turpināja sniegt informāciju par dabasgāzes tirdzniecības un sadales uzņēmējdarbību vienā konsolidētā vienībā.

Reorganizācija un ieguldījums meitassabiedrībā

Atsevišķajos mātessabiedrības finanšu pārskatos ieguldījums meitassabiedrības kapitālā tiek uzskaitīts iegādes vērtībā, no kuras atskaitīti zaudējumi no vērtības samazināšanās. Ieguldījuma izmaksas tiek noteiktas, atsaucoties uz uzskaites vērtību priekšgājēja (t. i., AS “Latvijas Gāze”) aktīvu un saistību uzskaitē, kas reorganizācijas rezultātā tika nodota meitassabiedrībai AS “Gaso”.

Reorganizācija bija paredzēta kā darījums starp kopīgas kontroles uzņēmumiem un to pamatā ir vērtības, pamatojoties uz:

- Reorganizācijas procesā AS “Latvijas Gāze” ieguva īpašumā 100% AS “Gaso” akciju apmaiņā pret AS “Gaso” nodotajiem neto aktīviem, tādējādi iegūstot nemonetārus aktīvus (akcijas) apmaiņā pret nemonetāru un monetāru aktīvu un saistību kopumu (t.i., AS “Gaso” nododamajiem aktīviem saskaņā ar mantas sadales aktu).
- Jaunā koncerna aktīvi un saistības tieši pēc reorganizācijas bija tādi paši kā AS “Latvijas Gāze” aktīvi un saistības tieši pirms reorganizācijas;
- AS “Latvijas Gāze” akcionāru absolūtā un relatīvā daļa jaunizveidotā Koncerna neto aktīvos tieši pēc reorganizācijas bija tāda pati, kā to daļa AS “Latvijas Gāze” neto aktīvos tieši pirms reorganizācijas.

Dividendes no meitassabiedrības tiek atzītas Sabiedrības atsevišķajos finanšu pārskatos, kad ir konstatētas tiesības saņemt dividendes. Dividendes tiek atzītas peļņā vai zaudējumos.

Šis reorganizācijas rezultātā Koncerns un Sabiedrība atzina reorganizācijas rezervi, kas radusies kā starpība starp saņemtajiem un pārstrukturēšanas procesā nodotajiem neto aktīviem. Šo rezervi nedrīkst izmantot sadalei, un to var kompensēt tikai tad, ja nākotnē notiek reorganizācija starp kopīgi kontrolētām vienībām, kas rada negatīvu starpību.

Ja pastāv objektīvi pierādījumi, ka ieguldījuma meitassabiedrībā uzskaites vērtība pārsniedz tā atgūstamo vērtību, zaudējumi no vērtības samazināšanās tiek rēķināti kā starpība starp šīm divām summām un uzreiz atzīti peļņā vai zaudējumos. Ieguldījuma atgūstamā vērtība ir lielākā starp tā patieso vērtību, no kuras atskaitītas pārdošanas izmaksas, un lietošanas vērtību. Lietošanas vērtība ir tās nākotnes naudas plūsmas, ko paredz atvasināt no ieguldījuma meitassabiedrībā, tagadnes vērtība. Zaudējumi no ieguldījuma vērtības samazināšanās tiek apvērsti, ja tā atgūstamā vērtība ir paaugstinājusies virs iepriekš aplēstās atgūstamās summas, kas izmantota atzīto zaudējumu no vērtības samazināšanās novērtēšanai, taču apvērse nedrīkst pārsniegt ieguldījuma sākotnējās izmaksas.

Informācijas sniegšana par segmentiem

Informācijas sniegšana par darbības segmentiem notiek konsekventi ar iekšējo ziņošanu katra Koncerna uzņēmuma (t. i., mātessabiedrības un meitassabiedrības) galvenajam darbības lēmumu pieņēmējam. Lai gan iekšējās ziņošanas formāti abiem uzņēmumiem ir līdzīgi, Koncernam nav viena galvenā darbības lēmumu pieņēmēja, ņemot vērā juridiskās prasības par dabasgāzes sadales operatora darbības neatkarību no tā vertikāli integrētās mātessabiedrības – Latvijas lielākā dabasgāzes tirgotāja. Par katra uzņēmuma galvenajiem darbības lēmumu pieņēmējiem uzskatāma tā Valde un Padome, kas atbild par resursu sadali un katra segmenta darbības rezultātu vērtēšanu.

Akciju kapitāls un apstiprinātās dividendes

Parastās akcijas tiek klasificētas kā pašu kapitāls. Priekšrocību akcijas nav izlaistas. Uz jaunu akciju emisiju tieši attiecināmas ārējas papildizmaksas tiek parādītas pašu kapitālā kā atskaitījums, bez nodokļiem, no ieņēmumiem. Dividenžu izmaksa Sabiedrības akcionāriem finanšu pārskatos tiek atzīta kā saistības periodā, kurā dividendes apstiprina Sabiedrības akcionāri.

Parādi piegādātājiem un darbuzņēmējiem un citi parādi kredītoriem

Šīs summas ir neapmaksātās saistības par Koncernam un Sabiedrībai sniegtajām precēm un pakalpojumiem pirms finanšu gada beigām. Summas nav nodrošinātas un parasti tiek apmaksātas 30 dienu laikā no atzišanas, izņemot ar personālu saistītos uzkrājumus, kuru apmaksas termiņš var sasniegt 12 mēnešus. Ja maksājuma termiņš neiestājas 12 mēnešu laikā pēc pārskata

perioda beigām, šādi parādi kreditoriem tiek uzrādīti kā ilgtermiņa. Parādi piegādātājiem un darbuzņēmējiem sākotnēji tiek atzīti patiesajā vērtībā, bet turpmāk – amortizēto izmaksu vērtībā, izmantojot faktiskās procentu likmes metodi.

Aizņēmumi un aizņēmumu izmaksas

Sākotnēji aizņēmumi tiek atzīti patiesajā vērtībā, atskaitot ar aizņēmumu saņemšanu saistītās izmaksas. Turpmākajos periodos aizņēmumi tiek atspoguļoti amortizētajā iegādes vērtībā, izmantojot efektīvo procentu likmes metodi. Maksas par aizdevumu noformēšanu tiek atzītas kā aizdevuma darījumu izmaksas, ciktāl pastāv varbūtība, ka aizdevums tiks pilnībā vai daļēji izmantots. Aizņēmumi tiek noņemti no bilances, kad līgumā norādītās saistības ir izpildītas, atceltas vai izbeigušās. Aizņēmumi tiek klasificēti kā īstermiņa saistības, ja vien Koncernam un Sabiedrībai nav beznosacījumu tiesības atlikt saistību izpildi vismaz 12 mēnešus pēc pārskata perioda beigām.

Vispārējās un konkrētās aizņēmumu izmaksas, kas ir tieši attiecināmas uz kritērijiem atbilstošu aktīvu iegādi vai izveidi, tiek pievienotas šo aktīvu izmaksām, līdz aktīvi ir sagatavoti to paredzētajam izmantošanas mērķim. Kritērijiem atbilstošie aktīvi ir aktīvi, kas obligāti aizņem ievērojamu laiku, lai tos sagatavotu paredzētajai izmantošanai vai pārdošanai. Visas pārējās aizņēmumu izmaksas tiek atzītas peļņas vai zaudējumu aprēķinā periodā, kurā tās radušās.

Uzkrājumi

Uzkrājumi juridiskām prasībām tiek atzīti, kad Koncernam un Sabiedrībai pagātnes notikumu rezultātā ir juridisks vai prakses radīts pašreizējs pienākums, pastāv varbūtība, ka pienākuma izpildei būs vajadzīga resursu aizplūde, un summa ir ticami aplēšama. Uzkrājumi netiek atzīti nākotnes darbības zaudējumiem.

Uzkrājumi tiek vērtēti pēc pašreizējās vērtības, atbilstoši vadības iespējami precīzākajai aplēsei par pašreizējā pienākuma izpildei nepieciešamajām izmaksām pārskata perioda beigās.

Darbinieku labumi

Algas, piemaksas un prēmiju plāni

Algu saistības, tostarp par nemonetāriem labumiem, ikgadējo atvaļinājumu un piemaksām, ko paredzēts pilnībā nokārtot 12 mēnešu laikā pēc perioda, kurā darbinieki sniedz saistīto pakalpojumu, beigām tiek atzītas attiecībā uz darbinieku pakalpojumiem līdz pārskata perioda beigām un novērtētas summās, kādas paredzēts maksāt, nokārtojot saistības. Koncerns un Sabiedrība atzīst saistības un izdevumus par piemaksām pēc formulas, kurā ņem vērā uz Sabiedrības akcionāriem attiecināmo peļņu pēc zināmām korekcijām. Koncerns un Sabiedrība atzīst saistības, kad to paredz līgums vai pagātnes notikumu rezultātā ir prakses radīts pienākums. Bilancē saistības tiek uzrādītas kā kārtējo darbinieku pabalstu saistības.

Sociālās apdrošināšanas un pensiju plāna iemaksas

Koncerns un Sabiedrība veic sociālās apdrošināšanas maksājumus valsts pensiju apdrošināšanai valsts fondēto pensiju shēmā saskaņā ar Latvijas normatīvajiem aktiem. Valsts fondēto pensiju shēma ir fiksētu iemaksu pensiju plāns, saskaņā ar kuru Koncernam un Sabiedrībai jāveic likumā noteikta apjoma maksājumi. Koncerns un Sabiedrība veic iemaksas arī ārējā fiksēto iemaksu privāto pensiju plānā. Koncernam un Sabiedrībai nerodas papildus juridiskas vai prakses radītas saistības veikt papildus maksājumus, ja valsts fondēto pensiju shēma vai privātais pensiju plāns nevar nokārtot savas saistības pret darbiniekiem. Sociālās apdrošināšanas un pensiju plāna iemaksas tiek atzītas kā izmaksas, izmantojot uzkrājumu principu, un ir iekļautas darbinieku izmaksās.

Uzkrātās neizmantoto atvaļinājumu izmaksas

Uzkrāto neizmantoto atvaļinājumu izmaksu summa tiek noteikta, reizinot darbinieku vidējo dienas atalgojumu pārskata gada pēdējos sešos mēnešos ar pārskata gada beigās uzkrāto neizmantoto atvaļinājumu dienu skaitu.

Pēcnodarbinātības pabalsti un citi labumi

Koncerna un Sabiedrības darbiniekiem, kuru nodarbinātības nosacījumi atbilst noteiktiem kritērijiem, saskaņā ar Koplīgumu nodrošina noteiktus labumus darba attiecību izbeigšanas gadījumā un pārējā dzīves laikā. Pabalstu saistības tiek aprēķinātas, ņemot vērā esošo algas līmeni un darbinieku skaitu, kuriem ir vai nākotnē radīsies tiesības saņemt šos maksājumus, kā arī

aktuāra pieņēmumus. Pabalstu saistības tiek aprēķinātas reizi gadā, atzīstot izmaksu tekošā perioda izdevumos. Pabalstu saistības tiek norakstītas pabalsta izmaksas brīdī.

Pabalstu saistību tagadnes vērtība tiek noteikta, diskontējot plānoto naudas plūsmu, izmantojot tirgus likmes par valdības obligācijām.

Neto procentu izmaksas tiek aprēķinātas, piemērojot definēto pabalstu saistību neto atlikumam diskonta likmi. Peļņas vai zaudējumu aprēķinā šīs izmaksas tiek ietvertas izdevumos par darbinieku pabalstiem.

Peļņa vai zaudējumi no atkārtotas novērtēšanas, kas rodas no korekcijām un aktuāra pieņēmumu izmaiņām, tiek atzīti citos apvienotajos ienākumos periodā, kurā tie radušies, iekļaujot atsevišķā rezervē “Darbinieku pabalstu pārvērtēšanas rezerve”. Pašu kapitāla izmaiņu pārskatā un bilancē tie tiek ietverti nesadalītajā peļņā.

Definēto pabalstu saistību tagadnes vērtības izmaiņas plānu grozījumu vai samazinājumu rezultātā tiek uzreiz atzītas peļņā vai zaudējumos kā iepriekšējās darba izmaksas.

Ienākuma nodoklis

Uzņēmumu ienākuma nodoklis tiek aprēķināts par sadalīto peļņu (20/80 no akcionāriem izmaksājamās neto summas). Nodoklis par sadalīto peļņu tiks atzīts brīdī, kad Sabiedrības akcionāri pieņems lēmumu par peļņas sadalīšanu. Uzņēmumu ienākuma nodoklis tiek maksāts arī par nosacīti sadalītu peļņu (ar uzņēmējdarbību nesaistītām izmaksām, izklaides un ziedojumu izdevumiem, kas pārsniedz noteiktus kritērijus, un tamlīdzīgi). Šāds nodoklis nav uzskatāms par ienākuma nodokli 12. SGS kontekstā, jo tiek rēķināts no bruto, nevis neto summas, un atzīts peļņas vai zaudējumu aprēķinā kā citas darbības izmaksas.

Koncerns atzīst atliktā nodokļa saistības ar nodokli apliekamām pagaidu atšķirībām saistībā ar ieguldījumu meitassabiedrībā (ko rada ar nodokli neaplikta nesadalītā peļņa, kas meitassabiedrībā radusies pēc 2018. gada 1. janvāra), izņemot, ciktāl pastāv liela varbūtība, ka pārskatāmā nākotnē nenotiks pagaidu starpības apvērse, proti, ar nodokli neapliktā nesadalītā peļņa netiks izmaksāta no meitassabiedrības mātes sabiedrībai. Finanšu gados, kas beidzās 2019. gada 31. decembrī un 2018. gada 31. decembrī, Koncerna vadība konsolidētajā finanšu pārskatā neatzina augstāk minētās atliktā nodokļa saistības.

Saistītās personas

Saistītās personas tiek definētas kā Sabiedrības akcionāri ar būtisku ietekmi un uzņēmumi, kurās šiem akcionāriem ir kontrole vai kopīga kontrole, kā arī Sabiedrības un tās meitas uzņēmuma Padomes un Valdes locekļi, viņu tuvākie radnieki un organizācijas, kuros viņiem ir būtiska ietekme vai kontrole.

26. Atlīdzība zvērinātu revidentu komercsabiedrībai

	Koncerns 2019	Koncerns 2018	Sabiedrība 2019	Sabiedrība 2018
	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Finanšu pārskata obligātā revīzija	41	39	26	24
Ar revīziju nesaistītu uzdevumu veikšana	1	15	1	1
	42	54	27	25

27. Iespējamās saistības

Sabiedrībai ir spēkā ilgtermiņa līgums ar PAS Gazprom uz “take or pay” noteikumiem, kas paredz minimālo apjomu, kas jāiepērk attiecīgajā periodā. Ja uzņēmums nespēj izlietot pielīgto apjomu, var rasties juridiskas saistības.

Finansiālās saistības, kas izriet no ilgtermiņa gāzes iegādēm, tiek aprēķinātas pēc tiem pašiem principiem, kas regulē iekšējo budžeta sastādīšanu. Attiecīgais ilgtermiņa saistību apmērs uz bilances datumu bija aptuveni 2.29 miljardi EUR 2019. gada 31. decembrī un 2.69 miljardi EUR 2018. gada 31. decembrī.

Atbilstoši Latvijas Republikas Komerclikumam reorganizācijas gadījumā vēsturiskais uzņēmums kopā ar jaunizveidoto uzņēmumu uzņemas solidāru atbildību par saistībām, kas radušās pirms reorganizācijas un nodotas jaunizveidotajam

uzņēmumam, un kuru norēķinu veikšanas datums ir piecu gadu laikā pēc reorganizācijas datuma. 2019. gada 31. decembrī un 2018. gada 31. decembrī Koncerns un Sabiedrība nav informēti par jebkādām saistībām, par kurām tie būtu atbildīgi saistībā ar iepriekš minēto.

SEB bankā ir rezervēti 1 166 tūkstoši EUR (31.12.2018: 251 tūkstoši EUR) un Swedbankā 30 tūkstoši EUR kā finanšu garantija.

Nākamajā tabulā apkopotas pārējās līgumsaistības pārskata gada beigās:

Saistības	Koncerns	Koncerns	Sabiedrība	Sabiedrība
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Noslēgtie un vēl nepabeigtie līgumi	686	1 335	244	845

Iespējamās saistības, kas saistītas ar uzņēmumu ienākuma nodokli no Sabiedrības sadalāmās peļņas

Kad tiek sadalīta 2019. gada tirā peļņa, radīsies uzņēmumu ienākuma nodokļa saistības (20/80 no akcionāriem sadalītās neto summas). Dividendes, kas saņemtas no meitas uzņēmuma, neradīs papildu nodokļa saistības Sabiedrībā, ja tās tiks izplatītas Sabiedrības akcionāriem. Pieņemot, ka tiek ierosināts 2019. gada peļņas sadalījums, kā norādīts 15. pielikumā (17 556 tūkstoši EUR jeb 0.44 EUR par akciju), ņemot vērā meitas sabiedrības dividendes 9 975 tūkstoši EUR būs aptuveni 1.9 miljoni EUR, kas tiks atzīti Koncerna un Sabiedrības peļņā vai zaudējumos, kad akcionāri apstiprinās lēmumu par sadali.

28. Notikumi pēc bilances datuma

2020. gada 14. martā Latvijas Republikas Ministru kabinets izdeva rīkojumu “Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu” Latvijā koronavīrusa pandēmijas dēļ. Ņemot to vērā, Latvijas Gāzes Koncerns ir veicis vairākus piesardzības pasākumus, lai aizsargātu savu klientu un darbinieku veselību un labklājību. Papildus stingriem iekšējās kārtības noteikumiem, iekļaujot ceļojumus un biznesa tikšanās, AS “Latvijas Gāze”, kā arī AS “Gasol” ir slēgusi savus klientu centrus apmeklētājiem līdz turpmākam paziņojumam. Līdz klientu centru atvēršanai, pakalpojumi klientiem būs pieejami tikai pa tālruni un elektroniskās saziņas formās. Neskatoties uz to, Latvijas Gāzes Koncerns saviem klientiem nodrošina darbības nepārtrauktību, kā arī nepārtrauktu dabasgāzes piegādi. Tomēr, atkarībā no krīzes ilguma, Koncerna vadība nevar pilnībā izslēgt turpmākus ierobežojumus Koncerna darbībā.

Tā kā situācija attiecībā uz koronavīrusu strauji attīstās, šobrīd ir ļoti grūti precīzi novērtēt tā ietekmi uz reģionālo un Eiropas ekonomiku. Marta beigās Latvijas Banka publiski paziņoja, ka sagaida, ka Latvijas IKP 2020. gadā samazināsies par 6.5%. Lai arī Koncerns vēl nevar precīzi noteikt IKP krituma ietekmi uz dabasgāzes patēriņu, ir iespējams, ka arī kopējais gāzes pieprasījums Latvijā būs mazāks, nekā sākotnēji plānots. Zemāks kopējais gāzes pieprasījums Latvijā, kā arī Baltijas reģionā, vēlāk varētu izraisīt Koncerna pārdošanas apjomu samazināšanos. Tajā pašā laikā AS “Latvijas Gāze” sagaida, ka zemo cenu dabasgāzes plašā pieejamība Eiropā, tostarp Baltijas reģionā, vismaz īstermiņā vēl vairāk pastiprinās konkurenci un radīs papildu spiedienu uz pārdošanas rentabilitāti.

Koncerns pieļauj, ka palielināsies debitoru parādi, kas saistīti ar kavētiem maksājumiem no klientiem, kuri cieš no likviditātes problēmām, kā arī palielināsies tādu klientu skaits, kuri bankrotē. Tomēr pagaidām nav iespējams ticami noteikt Koncerna klientu potenciālo likviditātes problēmu precīzu apmēru. Lai samazinātu riskus, kas rodas no klientu potenciālajām likviditātes problēmām, Koncerns pārskatīs un, ja nepieciešams, korigēs savu kredītpolitiku un veiks papildu pasākumus, lai nodrošinātu savu likviditāti. Turklāt Koncerns ņems vērā vīrusa ietekmi uz makroekonomiskajām prognozēm, aprēķinot klientu paredzamos kredīta zaudējumus 2020. gadā.

Turklāt jāpiemin, ka 2019. gadā atzīto aktīvu pārvērtēšana balstījās uz piesardzības principu. Tā rezultātā Latvijas Gāzes Koncerns uzskata, ka pat būtiskas ekonomiskās lejupslīdes gadījumā aktīvu vērtība būs tuvu to tirgus vērtībai. Koncerna vadība cieši uzrauga situāciju un vajadzības gadījumā veiks papildus darbības, lai aizsargātu darbinieku veselību un drošību, kā arī Koncerna ekonomisko integritāti. Neskatoties uz krīzi, Koncerna finansiālais stāvoklis joprojām ir stabils, ņemot vērā bilances rādītājus un likviditātes stāvokli pārskata datumā.

Izņemot augstāk minēto, no 2019. gada 31. decembra līdz šo finanšu pārskatu parakstīšanai nav bijuši notikumi, kas varētu ietekmēt Koncerna un Sabiedrības finanšu stāvokli vai finanšu rezultātus bilances datumā.

Finanšu pārskatu sagatavotājs: _____

Madara Ventere
Finanšu un grāmatvedības
daļas vadītāja

NEATKARĪGA REVIDENTA ZIŅOJUMS

Neatkarīga revidenta ziņojums

Akciju sabiedrības “Latvijas Gāze” akcionāriem

Ziņojums par atsevišķajiem un konsolidētajiem finanšu pārskatiem

Mūsu atzinums

Mūsaprāt, atsevišķie un konsolidētie finanšu pārskati sniedz patiesu un skaidru priekšstatu par akciju sabiedrības “Latvijas Gāze” (Sabiedrība) un tās meitas sabiedrības (Koncerns) atsevišķo un konsolidēto finanšu stāvokli 2019. gada 31. decembrī un par to atsevišķajiem un konsolidētajiem darbības finanšu rezultātiem un atsevišķajām un konsolidētajām naudas plūsmām gadā, kas noslēdzās 2019. gada 31. decembrī, saskaņā ar Eiropas Savienībā apstiprinātajiem Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem.

Mūsu atzinums atbilst mūsu 2020. gada 1. aprīļa papildus ziņojumam Revīzijas komitejai.

Ko mēs esam revidējuši

Finanšu pārskati, kas sastāv no Sabiedrības atsevišķajiem finanšu pārskatiem un Koncerna konsolidētajiem finanšu pārskatiem (kopā “finanšu pārskati”), ietver:

- bilanci 2019. gada 31. decembrī,
- peļņas vai zaudējumu aprēķinu par gadu, kas noslēdzās augstāk minētajā datumā,
- apvienoto ienākumu pārskatu par gadu, kas noslēdzās augstāk minētajā datumā,
- Koncerna pārskatu par izmaiņām pašu kapitālā par gadu, kas noslēdzās augstāk minētajā datumā,
- Sabiedrības pārskatu par izmaiņām pašu kapitālā par gadu, kas noslēdzās augstāk minētajā datumā,
- naudas plūsmas pārskatu par gadu, kas noslēdzās augstāk minētajā datumā, kā arī
- finanšu pārskatu pielikumu, kas ietver nozīmīgus grāmatvedības uzskaites principus un citu paskaidrojošu informāciju.

Atzinuma pamatojums

Mēs veicām revīziju saskaņā ar Latvijas Republikā atzītajiem Starptautiskajiem revīzijas standartiem (SRS). Mūsu pienākumi, kas noteikti šajos standartos, ir turpmāk aprakstīti mūsu ziņojuma sadaļā Revidenta atbildība par finanšu pārskatu revīziju.

Mēs uzskatām, ka mūsu iegūtie revīzijas pierādījumi dod pietiekošu un atbilstošu pamatojumu mūsu atzinumam.

Neatkarība

Mēs esam neatkarīgi no Sabiedrības un Koncerna saskaņā ar Starptautiskās Grāmatvežu ētikas standartu padomes izstrādātā Profesionālu grāmatvežu ētikas kodeksa (SGĒSP kodekss) prasībām un Revīzijas pakalpojumu likumā iekļautajām ētikas prasībām, kas ir spēkā attiecībā uz mūsu veikto finanšu pārskatu revīziju Latvijas Republikā. Mēs esam izpildījuši mūsu citus ētikas pienākumus saskaņā ar šīm prasībām un SGĒSP kodeksu un Revīzijas pakalpojumu likumā iekļautās ētikas prasības.

Balstoties uz mūsu zināšanām un pārliecību, mēs paziņojam, ka ar revīziju nesaistītie pakalpojumi, kurus mēs esam snieguši Sabiedrībai un tās meitas sabiedrībai, ir saskaņā ar Latvijas Republikā spēkā esošajiem likumiem un citiem normatīvajiem aktiem un ka mēs neesam snieguši ar revīziju nesaistītos pakalpojumus, kas ir aizliegti saskaņā ar Latvijas Republikas Revīzijas pakalpojumu likuma 37.⁶ pantu.

Laika periodā no 2019. gada 1. janvāra līdz 2019. gada 31. decembrim Sabiedrībai un tās meitas sabiedrībai sniegtie ar revīziju nesaistītie pakalpojumi ir uzrādīti finanšu pārskatu 26. pielikumā.

Mūsu revīzijas pieeja

Pārskats

- Kopējais būtiskums Sabiedrības revīzijā: EUR 2,634 tūkstoši.
- Kopējais būtiskums Koncerna revīzijā: EUR 3,143 tūkstoši.
- Mēs veicām Sabiedrības un tās meitas sabiedrības pilna apjoma revīziju, tās abas atrodas Latvijā.
- Mūsu revīzijas procedūras ietvēra 100% no Koncerna ieņēmumiem un 100% no Koncerna kopējiem aktīviem.
- Ieņēmumu atzišana (Koncerns un Sabiedrība)
- Pamatlīdzekļu pārvērtēšana (Koncerns)

Plānojot mūsu revīzijas procedūras mēs noteicām būtiskuma līmeni un izvērtējam finanšu pārskatiem piemītošos būtiskas neatbilstības riskus. Jo īpaši mēs izvērtējam, vai vadība ir veikusi subjektīvus pieņēmumus, piemēram, attiecībā uz nozīmīgām grāmatvedības aplēsēm, kas ietver pieņēmumus un nenoteiktību attiecībā un nākotnes notikumiem. Tāpat kā citās mūsu veiktajās revīzijās, mēs izvērtējam vadības iekšējo kontroļu pārkāpšanas risku, tajā skaitā, vai ir pierādījumi par neobjektivitāti, kas norāda uz krāpšanas izraisītu būtiskas neatbilstības risku.

Būtiskums

Revīzijas apjoms ir atkarīgs no būtiskuma piemērošanas. Revīzija tiek plānota ar mērķi iegūt pietiekamu pārliecību par to, ka finanšu pārskati nesatur būtiskas neatbilstības. Neatbilstības var rasties krāpšanas vai kļūdu rezultātā. Tās tiek uzskatītas par būtiskām, ja atsevišķi vai kopā tās varētu ietekmēt lietotāju ekonomisko lēmumu pieņemšanu, kas balstīti uz finanšu pārskatiem.

Balstoties uz mūsu profesionālo spriedumu, mēs noteicām konkrētus būtiskuma sliekšņus, tajā skaitā kopējos Sabiedrības un Koncerna būtiskuma apmērus, kas piemērojami attiecīgi atsevišķajiem un konsolidētajiem finanšu pārskatiem kopumā un ir atspoguļoti zemāk esošajā tabulā. Tie, kopā ar kvalitatīvajiem apsvērumiem, palīdzēja mums noteikt revīzijas apjomu un revīzijas procedūru veidu, veikšanas laiku un apmēru, kā arī izvērtēt gan individuālo, gan apkopoto neatbilstību ietekmi uz finanšu pārskatiem kopumā.

Kopējais Sabiedrības un Koncerna būtiskuma apmērs	Kopējais būtiskums Sabiedrības revīzijai ir noteikts EUR 2,634 tūkstošu apmērā, savukārt kopējais būtiskums Koncerna revīzijai ir noteikts EUR 3,143 tūkstošu apmērā.
Kā mēs to noteicām	1% no attiecīgi Sabiedrības un Koncerna neto apgrozījuma
Pamatojums būtiskuma kritēriju piemērošanai	Mēs izvēlējamies neto apgrozījumu, jo, mūsu prāt, šis ir kritērijs, pēc kura finanšu pārskatu lietotāji vērtē Sabiedrības un Koncerna darbības rezultātus, ņemot vērā, ka pēdējos gados Koncerna peļņa nozīmīgi svārstās un tā vairs nav noteicošais rādītājs, vērtējot finanšu rādītājus. Mēs izvēlējamies 1%, kas, atbilstoši mūsu profesionālajam spriedumam, iekļaujas pieņemamo kvantitatīvo būtiskuma robežlielumu skalā.

Mēs vienojamies ar Revīzijas komiteju, ka mēs tai ziņosim par mūsu revīzijas gaitā konstatētajām neatbilstībām, kas pārsniedz EUR 263 tūkstošus Sabiedrībai un EUR 314 tūkstošus Koncernam, kā arī par mazāka apmēra neatbilstībām, ja par tām, mūsaprāt, būtu jāziņo kvalitatīvu iemeslu dēļ.

Galvenie revīzijas jautājumi

Galvenie revīzijas jautājumi ir tie jautājumi, kuri saskaņā ar mūsu profesionālo vērtējumu mūsu šī pārskata perioda finanšu pārskatu revīzijā bija visbūtiskākie. Šie jautājumi tika risināti mūsu finanšu pārskatu revīzijas kopējā kontekstā, kā arī, veidojot mūsu revīzijas atzinumu. Mēs nesniedzam atsevišķu atzinumu par šiem jautājumiem.

Galvenie revīzijas jautājumi

Kādas revīzijas procedūras mēs veicām attiecībā uz galvenajiem revīzijas jautājumiem

Ieņēmumu atzīšana (Koncerns un Sabiedrība)

Kā norādīts 2. pielikumā, pārskata gadā Koncerns atzina ieņēmumus EUR 314 miljonu apmērā, no kuriem EUR 264 miljoni attiecas uz dabasgāzes pārdošanu, EUR 50 miljoni gūti no regulētajiem dabasgāzes sadales pakalpojumiem un EUR 1 miljons gūts no citiem ieņēmumu veidiem. Sabiedrības ieņēmumi no dabasgāzes pārdošanas sastādīja EUR 263 miljonus un EUR 3 miljoni gūti no citiem ieņēmumu veidiem. Ieņēmumu atzīšanai piemērotu grāmatvedības uzskaites politiku noteikšana iekļauj zināmu spriedumu izmantošanu, kā paskaidrots zemāk.

Kā norādīts 2. pielikumā attiecībā uz Sabiedrības ieņēmumiem no dabasgāzes pārdošanas 2019. gadā, aptuveni 87% ir pārdošana korporatīvajiem klientiem un 13% no ieņēmumiem tiek gūti no mājsaimniecībām. Kā aprakstīts 24. un 25. pielikumā, Sabiedrība kā gāzes tirgotājs uzskata sevi par aģentu attiecībā uz dabasgāzes pārvades un sadales pakalpojumu sniegšanu gala patērētājiem. Koncerns tiek uzskatīts par aģentu attiecībā uz dabasgāzes pārvades pakalpojumiem. Turklāt, balstoties uz vadības izvērtējumu, akcīzes nodoklis nav ieņēmumu sastāvdaļa, un, tā vietā, Sabiedrība un Koncerns darbojas kā iekasēšanas aģents, iekasējot akcīzes nodokli valsts vārdā. Vadības spriedumi par to, vai Sabiedrība un Koncerns darbojas kā principāls vai aģents, būtiski ietekmē ieņēmumu no līgumiem ar klientiem apmēra noteikšanu.

Vadība izmanto spriedumus, lai prognozētu dabasgāzes pārdošanas ieņēmumus par piegādātajiem daudzumiem, par kuriem vēl nav izrakstīti rēķini mājsaimniecībām, kas norēķinās pēc izlīdzinātā maksājumu grafika. Šādi ieņēmumi tiek atzīti, balstoties uz Koncernā izstrādātu metodoloģiju. Augstāk aprakstītie spriedumi attiecas

Mēs izvērtējam kontroļu attiecībā uz ieņēmumu uzskaiti būtību un to darbības efektivitāti.

Mēs esam pārbaudījuši, uz izlases pamata, atzītos ieņēmumus pret rēķiniem, kas izrakstīti korporatīvajiem klientiem, un tiem sekojošiem maksājumiem no šiem klientiem. Kā arī salīdzinājām cenu noslēgtajos līgumos ar korporatīvajiem klientiem pret izrakstītajiem rēķiniem. Attiecībā uz ieņēmumiem no vairumtirgotājiem mēs ieguvām apgrozījuma apstiprinājumus no lielākajiem klientiem rēķinu līmenī.

Attiecībā uz izvēlētiem rēķiniem, kas gada beigās bija neapmaksāti, mēs ieguvām pircēju parādu apstiprinājumus no klientu puses, un gadījumos, kad atbilde netika saņemta, pārbaudījām pret saņemtajiem sekojošiem maksājumiem.

Attiecībā uz ieņēmumiem no mājsaimniecībām, par kuriem vēl nav izrakstīti rēķini, mēs pārbaudījām vadības pieņēmumus attiecībā uz patēriņu, atsaucoties uz vēsturiskajiem datiem, kā arī konkrētiem pārskata gada faktoriem, tostarp laika apstākļiem. Mēs arī veicām salīdzināšanu, uz izlases pamata, starp rēķinos vēl neiekļautajiem atzītajiem ieņēmumiem un rēķinos iekļautajiem ieņēmumiem, un pārbaudījām rēķinos iekļautos ieņēmumus pret saņemtajiem sekojošiem maksājumiem.

Attiecībā uz nozīmīgiem vadības apsvērumiem, nosakot, vai Sabiedrība vai Koncerns darbojas kā aģents vai principāls, mēs izvērtējam pazīmes saistībā ar 15. SFPS sniegtajām vadlīnijām. Mūsu analīze ietvēra tādu faktu un apstākļu, kas saistīti ar pakalpojumu sniegšanu, izskatīšanu, kā galvenā atbildība par solītās preces vai pakalpojuma sniegšanu, krājumu riska

arī uz sadales ienākumiem, kas gūti no Koncerna mājsaimniecību klientiem.

uzņemšanās, pirms attiecīgās preces vai pakalpojumi tiek nodoti klientam; rīcības brīvība, nosakot konkrētu preču vai pakalpojumu cenas.

Mēs arī izvērtējam, vai finanšu pārskatos ir atklāta pietiekama un atbilstoša informācija par galvenajiem pieņēmumiem un apsvērumiem, kā arī cita informācija saskaņā ar 15. SFPS prasībām.

Pamatlīdzekļu pārvērtēšana (Koncerns)

2019. gada laikā Koncerns veica Sadales segmenta ēku un būvju un tehnoloģisko iekārtu un ierīču, pārvērtēšanu, kā tas atspoguļots 9. pielikumā. Pārvērtēšanu veica ārējais eksperts, izmantojot amortizēto aizvietošanas izmaksu metodi.

Galvenie pieņēmumi pārvērtēšanas procesā saistās ar izmantoto materiālu izmaksām un vidējām celtniecības cenām pārvērtēšanas veikšanas brīdī. Vērtību noteikšanai tiek izmantoti arī Sabiedrībai pieejami dati par līdzīgu objektu izbūvēm pēdējo gadu laikā.

2019. gada pārvērtēšanas rezultātā aktīvu bruto vērtība tika palielināta par 105,452 tūkstošiem EUR un uzkrātais nolietojums palielināts par 30,756 tūkstošiem EUR. Pārvērtēšanas rezultātā apvienoto ienākumu pārskatā atzīti ieņēmumi 70,540 tūkstošu EUR apmērā, bet peļņas vai zaudējumu aprēķinā iekļauti ieņēmumi 854 tūkstošu EUR apmērā.

Mēs esam izvērtējuši Koncerna pamatlīdzekļu pārvērtēšanas rezultātus un izmantotās metodes. Vērtēšanā tika piesaistīti arī PwC eksperti, kam ir pieredze līdzīgos projektos.

Esam pārliecinājušies par ārējo vērtētāju un uzņēmuma paša veiktajos aprēķinos izmantotajiem pieņēmumiem, apskatījuši aprēķinus, pārliecinājušies par to metodoloģiju un pārbaudījuši aprēķinos izmantotos izejas datus.

Esam izvērtējuši materiālu un darbaspēka izmaksu pieaugumu no 2017. gada līdz 2019. gadam, salīdzinot ar tirgus datiem, un izvērtējuši Koncerna veiktās iekšējās tirgus datu analīzes. Papildus pārliecinājāmies par pārvērtēšanas rezultātu atspoguļošanu finanšu datos.

Mēs arī izvērtējam, vai finanšu pārskatos ir atklāta pietiekama un atbilstoša informācija par galvenajiem pieņēmumiem, apsvērumiem un pārvērtēšanas rezultātiem.

Ieņēmumu atzīšana un pamatlīdzekļu pārvērtēšana prasa ievērojamu revīzijas laika un resursu patēriņu nozīmīga apjoma dēļ, tāpēc esam noteikuši tos par galvenajiem revīzijas jautājumiem.

Kā mēs noteicām Koncerna revīzijas apjomu

Mēs noteicām revīzijas apjomu, lai iegūtu pietiekamus revīzijas pierādījumus mūsu revidenta ziņojuma sniegšanai par konsolidētajiem finanšu pārskatiem kopumā. Nosakot revīzijas apjomu, mēs ņēmām vērā Koncerna struktūru, grāmatvedības uzskaites procesus un kontroles, un nozari, kurā Koncerns darbojas.

Mēs esam Sabiedrības vienīgās meitas sabiedrības AS “GASO” revidenti. Koncerna revīzijas mērķiem mēs veicām pilna apjoma Sabiedrības un AS “GASO” revīziju. Mūsu revīzijas procedūras aptvēra 100% no Koncerna ieņēmumiem un kopējiem aktīviem.

Ziņošana par citu informāciju, tai skaitā par Sabiedrības vadības ziņojumu

Sabiedrības vadība ir atbildīga par citu informāciju. Cita informācija ietver:

- Sabiedrības vadības ziņojumu, kas sniegts pievienotajā konsolidētajā un Sabiedrības gada pārskatā no 12. līdz 21. lappusei;
- paziņojumu par Valdes atbildību, kas sniegts pievienotā konsolidētā un Sabiedrības gada pārskata 22. lappusē;

- paziņojumu par korporatīvo pārvaldību, ko kā atsevišķu paziņojumu sagatavojuši Sabiedrības vadība un kas revīzijas ziņojuma datumā ir pieejams Sabiedrības mājas lapā <http://www.lg.lv/>,
- informāciju par Padomes un Valdes sastāvu, kas sniegta pievienotajā konsolidētajā un Sabiedrības gada pārskatā no 4. līdz 5. lappusei,
- konsolidēto nefinanšu ziņojumu, kas sniegts pievienotajā konsolidētajā un Sabiedrības gada pārskatā no 72. līdz 92. lappusei,
- citu atklāto informāciju, kas iekļauj informāciju par koncernu īsumā, tā stratēģiju un mērķiem, akcijām un akcionāriem, kas sniegta pievienotajā konsolidētajā un Sabiedrības gada pārskatā no 6. līdz 11. lappusei,

bet neietver finanšu pārskatus un mūsu revidenta ziņojumu par tiem.

Mūsu atzinums par finanšu pārskatiem neattiecas uz augstāk norādīto citu informāciju, tai skaitā Sabiedrības vadības ziņojumu, Paziņojumu par Valdes atbildību, paziņojumu par korporatīvo pārvaldību, informāciju par Padomes un Valdes sastāvu, konsolidēto nefinanšu paziņojumu un citu atklāto informāciju, kas iekļauj informāciju par koncernu īsumā, tā stratēģiju un mērķiem, akcijām un akcionāriem.

Saistībā ar finanšu pārskatu revīziju mūsu pienākums ir iepazīties ar augstāk norādīto citu informāciju un, to darot, izvērtēt, vai šī cita informācija būtiski neatšķiras no finanšu pārskatiem vai no mūsu zināšanām, kuras mēs ieguvām revīzijas gaitā, un vai tā nesatur cita veida būtiskas neatbilstības.

Attiecībā uz Sabiedrības vadības ziņojumu mēs arī veicām procedūras atbilstoši Revīzijas pakalpojumu likuma prasībām. Šīs procedūras ietver izvērtējumu par to, vai Sabiedrības vadības ziņojums ir sagatavots saskaņā ar attiecīgo likumdošanu.

Saskaņā ar Latvijas Republikas Revīzijas pakalpojumu likumu, attiecībā uz korporatīvās pārvaldības ziņojumu mūsu pienākums ir sniegt viedokli, vai korporatīvās pārvaldības ziņojumā ir sniegta informācija saskaņā ar Finanšu instrumentu tirgus likuma 56.¹ panta pirmās daļas 3., 4., 6., 8. un 9. punktā, kā arī 56.² panta otrās daļas 5. punktā noteiktajām prasībām un vai tajā ir iekļauta 56.² panta otrās daļas 1., 2., 3., 4., 7. un 8. punktā noteiktā informācija.

Pamatojoties uz mūsu revīzijas ietvaros veiktajām procedūrām, mūsaprāt, visos būtiskajos aspektos:

- augstāk minētajā citā informācijā par pārskata gadu, par kuru ir sagatavoti finanšu pārskati, sniegtā informācija atbilst finanšu pārskatiem,
- Sabiedrības Vadības ziņojums ir sagatavots saskaņā ar Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma prasībām, un
- paziņojumā par korporatīvo pārvaldību, kas revīzijas ziņojuma datumā ir pieejams Sabiedrības mājas lapā <http://www.lg.lv/>, ir sniegta informācija, visos būtiskajos aspektos, saskaņā ar Finanšu instrumentu tirgus likuma 56.1 panta 1. daļas 3., 4., 6., 8. un 9. punktā, kā arī 56.2 panta 2. daļas 5. punktā noteiktajām prasībām, un ir iekļauta 56.2 panta 2. daļas 1., 2., 3., 4., 7. un 8. punktā noteiktā informācija.

Papildus tam, ņemot vērā revīzijas laikā gūtās zināšanas un izpratni par Sabiedrību un Koncernu un to darbības vidi, mums ir pienākums ziņot, ja mēs esam konstatējuši būtiskas neatbilstības Sabiedrības Vadības ziņojumā vai augstāk minētajā citā informācijā, ko mēs esam saņēmuši pirms šī revidenta ziņojuma datuma. Mūsu uzmanības lokā nav nonācis nekas, par ko šai sakarā būtu jāziņo.

Turklāt, saskaņā ar Latvijas Republikas Revīzijas pakalpojumu likumu, attiecībā uz konsolidēto nefinanšu paziņojumu, mūsu pienākums ir ziņot par to, vai Koncerns ir sagatavojis konsolidēto nefinanšu paziņojumu un vai konsolidētais nefinanšu ziņojums ir iekļauts vadības ziņojumā, vai sagatavots kā gada pārskata atsevišķa sastāvdaļa.

Mēs ziņojam, ka Koncerns ir sagatavojis konsolidēto nefinanšu paziņojumu, un tas ir sagatavots kā konsolidētā un Sabiedrības gada pārskata atsevišķa sastāvdaļa.

Vadības un personu, kurām uzticēta pārvaldība, atbildība par finanšu pārskatiem

Vadība ir atbildīga par šo finanšu pārskatu, kas sniedz patiesu un skaidru priekšstatu saskaņā ar Eiropas Savienībā apstiprinātajiem Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem, sagatavošanu un par tādu iekšējo kontroli, kādu vadība uzskata par nepieciešamu, lai nodrošinātu finanšu pārskatu, kas nesatur ne krāpšanas, ne kļūdu izraisītas būtiskas neatbilstības, sagatavošanu.

Sagatavojot finanšu pārskatus, vadības pienākums ir izvērtēt Sabiedrības un Koncerna spēju turpināt darbību, pēc nepieciešamības atbilstoši skaidrot apstākļus saistībā ar Sabiedrības un Koncerna spēju turpināt darbību un piemērot darbības turpināšanas principu, ja vien vadība neplāno likvidēt Sabiedrību vai Koncernu, vai pārtraukt to darbību, vai arī tai nav citas reālas alternatīvas Sabiedrības vai Koncerna likvidēšanai vai darbības pārtraukšanai.

Personas, kurām uzticēta pārvaldība, ir atbildīgas par Sabiedrības un Koncerna finanšu pārskatu sagatavošanas pārraudzību.

Revidenta atbildība par finanšu pārskatu revīziju

Mūsu mērķis ir iegūt pietiekamu pārliecību par to, ka finanšu pārskati kopumā nesatur kļūdu vai krāpšanas izraisītas būtiskas neatbilstības, un izsniegt revidenta ziņojumu, kurā izteikts atzinums. Pietiekama pārliecība ir augsta līmeņa pārliecība, bet tā negarantē, ka revīzijā, kas veikta saskaņā ar SRS, vienmēr tiks atklāta būtiska neatbilstība, ja tāda pastāv. Neatbilstības var rasties krāpšanas vai kļūdu rezultātā, un tās ir uzskatāmas par būtiskām, ja var pamatoti paredzēt, ka tās katra atsevišķi vai visas kopā varētu ietekmēt saimnieciskos lēmumus, ko lietotāji pieņem, balstoties uz šiem finanšu pārskatiem.

Veicot revīziju saskaņā ar SRS, visa revīzijas procesa gaitā mēs izdarām profesionālus spriedumus un ievērojam profesionālo skepsi. Mēs arī:

- Identificējam un izvērtējam riskus, ka finanšu pārskatos varētu būt krāpšanas vai kļūdu dēļ radušās būtiskas neatbilstības, izstrādājam un veicam revīzijas procedūras šo risku mazināšanai, kā arī iegūstam revīzijas pierādījumus, kas sniedz pietiekamu un atbilstošu pamatojumu mūsu atzinumam. Risks, ka netiks atklātas krāpšanas rezultātā radušās būtiskas neatbilstības, ir augstāks, nekā kļūdu izraisītām būtiskām neatbilstībām, jo krāpšana var ietvert slepenas norunas, dokumentu viltošanu, ar nodomu neuzrādītu informāciju, nepatiesi uzrādītu informāciju vai iekšējās kontroles pārkāpumus.
- Iegūstam izpratni par iekšējo kontroli, kas ir būtiska revīzijas veikšanai, lai izstrādātu konkrētajiem apstākļiem atbilstošas revīzijas procedūras, bet nevis, lai sniegtu atzinumu par Sabiedrības un Koncerna iekšējās kontroles efektivitāti.
- Izvērtējam pielietoto grāmatvedības uzskaites politiku atbilstību un grāmatvedības aplēšu un attiecīgās vadības uzrādītās informācijas pamatotību.
- Izdarām secinājumu par vadības piemērotā darbības turpināšanas principa atbilstību, un, pamatojoties uz iegūtajiem revīzijas pierādījumiem, par to, vai pastāv būtiska nenoteiktība attiecībā uz notikumiem vai apstākļiem, kas var radīt nozīmīgas šaubas par Sabiedrības un Koncerna spēju turpināt darbību. Ja mēs secinām, ka būtiska nenoteiktība pastāv, revidenta ziņojumā tiek vērsta uzmanība uz finanšu pārskatos sniegto informāciju par šiem apstākļiem, vai ja šāda informācija nav sniegta, mēs sniedzam modificētu atzinumu. Mūsu secinājumi ir pamatoti ar revīzijas pierādījumiem, kas iegūti līdz revidenta ziņojuma datumam. Tomēr nākotnes notikumu vai apstākļu ietekmē Sabiedrība vai Koncerns savu darbību var pārtraukt.
- Izvērtējam vispārēju finanšu pārskatu izklāstu, struktūru un saturu, ieskaitot pielikumā atklāto informāciju, un to, vai finanšu pārskati patiesi atspoguļo pārskatu pamatā esošos darījumus un notikumus.
- Iegūstam pietiekamus un atbilstošus revīzijas pierādījumus par Koncernā iekļauto sabiedrību finanšu informāciju vai uzņēmējdarbību ar mērķi sniegt atzinumu par konsolidētajiem finanšu pārskatiem. Mēs esam atbildīgi par Koncerna revīzijas vadību, pārraudzību un veikšanu. Mēs joprojām esam pilnībā atbildīgi par mūsu revīzijas atzinumu.

Mēs ziņojam personām, kurām uzticēta pārvaldība, tostarp par plānoto revīzijas apjomu un laiku un par svarīgiem revīzijas novērojumiem, ieskaitot būtiskus iekšējās kontroles trūkumus, kurus mēs identificējam revīzijas laikā.

Personām, kurām uzticēta pārvaldība, mēs sniedzam paziņojumu par to, ka mēs esam izpildījuši saistošās ētikas prasības attiecībā uz neatkarību, kā arī sniedzam informāciju par visām attiecībām un citiem apstākļiem, kurus varētu pamatoti uzskatīt par tādiem, kas varētu ietekmēt mūsu neatkarību, un, ja nepieciešams, par pasākumiem šādas ietekmes ierobežošanai.

No visiem jautājumiem, par kuriem esam ziņojuši personām, kurām uzticēta pārvaldība, nosakām tos jautājumus, kurus uzskatām par visbūtiskākajiem finanšu pārskatu revīzijai šajā pārskata periodā un kas tādēļ uzskatāmi par galvenajiem revīzijas jautājumiem. Mēs izklāstām šos jautājumus revidenta ziņojumā, izņemot, ja tiesību aktos liegts publiskot šādu informāciju, kā arī izņemot tos ļoti retos gadījumus, kad uzskatām, ka attiecīgais jautājums nav uzrādāms mūsu ziņojumā, jo ir pamatoti paredzams, ka sabiedrības interešu ieguvums no šādas informācijas publiskošanas neatsvērtu tās izpaušanas dēļ radušās negatīvās sekas.

Ziņojums par citām normatīvo aktu prasībām

Iecelšana

Mēs pirmo reizi tikām iecelti par Sabiedrības un Koncerna revidentiem attiecībā uz pārskata gadu, kas beidzās 1997. gada 31. decembrī. Mūsu iecelšana tika ik gadu atjaunota ar akcionāru lēmumu, tādējādi esam bijuši revidenti 23 gadus pēc kārtas. Mūsu iecelšana par revidentiem pārskata gadam, kas beidzās 2019. gada 31. decembrī, apstiprināta ar akcionāru kopsapulces 2019. gada 19. jūnija lēmumu.

PricewaterhouseCoopers SIA
Zvērinātu revidentu komercsabiedrība
Licence Nr. 5

Ilandra Lejiņa
Valdes locekle

Terēze Labzova-Ceicāne
Atbildīgā zvērinātā revidente
Sertifikāts Nr. 184

Rīga, Latvija
2020. gada 1. aprīlī

KONSOLIDĒTAIS NEFINANŠU ZIŅOJUMS

AS “Latvijas Gāze”

Reģistrācijas vieta	Rīga, Latvija
Reģistrācijas numurs	40003000642
Adrese	Aristida Briāna iela 6, Rīga, Latvija, LV-1001
Interneta mājaslapa	www.lg.lv

AS “Gasol”

Reģistrācijas vieta	Rīga, Latvija
Reģistrācijas numurs	40203108921
Adrese	Vagonu iela 20, Rīga, Latvija, LV-1009
Interneta mājaslapa	www.gasol.lv

Saīsinājumi

ANO	Apvienoto Nāciju Organizācija
CNG	Saspiestā dabasgāze (<i>compressed natural gas</i>)
CSP	Centrālā statistikas pārvalde
ES	Eiropas Savienība
GRP	Gāzes regulēšanas punkts
KSA	Korporatīvā sociālā atbildība
SDO	Starptautiskā darba organizācija
SEG	Siltumnīcefekta gāzes

Kontaktinformācija

E-pasta adrese ierosinājumiem un jautājumiem par ziņojumu: investor.relations@lg.lv

VALDES PAZIŅOJUMS

AS “Latvijas Gāze” jau daudzus gadus ir nemainīgi vadošais un stabilākais dabasgāzes piegādātājs Latvijā, aktīvi paplašinot savu darbību citās reģiona valstīs, ar mērķi kļūt par klientu pirmo izvēli Baltijas un Somijas dabasgāzes tirgū. AS “Latvijas Gāze” meitas uzņēmums AS “Gasco” ir vienīgais dabasgāzes sadales sistēmas operators Latvijā.

Ar korporatīvo sociālo atbildību mēs saprotam sistemātisku procesu, kurā uzņēmums izvērtē savas darbības ietekmi uz vidi, darbiniekiem, klientiem, uzņēmējdarbību un sabiedrību, un nosaka darbības principus, kuri izriet no uzņēmuma ietekmes izvērtējuma un vērtībām. Turklāt tiek nostiprināta uzņēmuma reputācija un darbinieku apmierinātība, samazināti uzņēmējdarbības riski un attiecīgi palielināta uzņēmuma vērtība. Latvijas Gāze apņemas arī turpmāk veltīt uzmanību tam, lai uzlabotu aptverto uzņēmumu darbību ziņojumā apskatīto jautājumu ietvarā.

Ziņojums ir izskatīts un apstiprināts AS “Latvijas Gāze” Valdē 2020. gada 1. aprīlī kā konsolidētā Gada pārskata (nefinanšu ziņojuma) sastāvdaļa un tā sagatavošanu atbilstoši likumā noteiktajam ir pārbaudījis zvērināts revidents.

Ziņojumu Valdes vārdā paraksta:

Aigars Kalvītis
Valdes priekšsēdētājs

Sebastians Grēblinghofs
Valdes priekšsēdētāja
vietnieks

Elita Dreimane
Valdes locekle

IEVADS

AS “Latvijas Gāze” konsolidētais Korporatīvās sociālās atbildības ziņojums par 2019. gadu ir trešais ziņojums, un tas sagatavots, vadoties no [ANO programmas *Global Compact* vadlinijām](#), un ietver [Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2014/95/ES](#) un [Finanšu instrumentu tirgus likumā](#) noteikto nefinanšu informāciju. Šajā ziņojumā, attīstot tā sagatavošanas metodoloģiju, izmantoti vairāki jauni galvenie darbības rādītāji (indikatori), ņemot vērā arī [Nasdaq ESG Reporting Guide 2.0 \(2019\)](#) ietvertos ieteikumus sabiedrībām, kuru akcijas tiek kotētas biržā¹.

AS “Latvijas Gāze” un AS “Gasol” komercdarbības modeļa apraksts un cita vispārīga informācija par koncernu un tā darbību ir ietverta [konsolidēto finanšu pārskatu Vadības ziņojumā](#). Informācija par AS “Latvijas Gāze” korporatīvās pārvaldības modeli un tā elementiem ir atspoguļota [Korporatīvās pārvaldības ziņojumā](#). Ziņojumā tiek skaidrota koncerna politika attiecīgajā jomā, galvenie riski, pasākumi to novēršanai vai mazināšanai, un atbilstošās darbības rādītāji.

Ziņojums ir sagatavots latviešu, angļu un krievu valodās un tiek publicēts [Nasdaq Baltic](#), kā arī ir pastāvīgi pieejams [Latvijas Gāzes interneta vietnē](#). Darbības indikatori tiek sniegti par piecu vai divu gadu periodu, atkarībā no attiecīgo datu pieejamības. Datu aprēķināšanas metodes nav būtiski mainītas, salīdzinot ar iepriekšējo ziņojumu.

¹ Ziņojumā atspoguļoti šādi *Nasdaq ESG Metrics* indikatori: E3, E5, E7, S3, S4, S6 – S10, G4, G7 – G10

CILVĒKTIESĪBAS

Princips 1 Uzņēmumam ir jāatbalsta un jārespektē starptautiski pasludinātās cilvēktiesības.

Princips 2 Uzņēmumam ir jābūt drošam, ka tas nav iesaistījies cilvēktiesību ļaunprātīgā izmantošanā.

CILVĒKTIESĪBU IEVĒROŠANA UZŅĒMUMĀ POLITIKA UN RISKI

Latvijā spēkā esošais cilvēktiesību normatīvais regulējums pamatā paredz tiešu tā piemērošanu organizācijās, un gan AS “Latvijas Gāze”, gan AS “Gasco” pilnībā izpilda šīs prasības.

Uzņēmuma mērķis ir nepieļaut savā darbībā nevienu cilvēktiesību pārkāpumu, kā arī

PASĀKUMI

AS “Latvijas Gāze” un AS “Gasco” uzskata, ka cilvēktiesību ievērošana ir absolūts jebkura uzņēmuma rīcības standarta minimums. Koncerns pilnībā ievēro Latvijas, Eiropas Savienības, Eiropas Padomes un ANO (Vispārējā Cilvēktiesību deklarācijā ietvertu) regulējumu, kas atbilst visaugstākajiem cilvēktiesību standartiem. Koncerns nekādā veidā neiesaistās un ir pret jebkādiem cilvēktiesību pārkāpumiem un pauž aktīvu pozīciju par to arī klientiem, sadarbības partneriem un darbiniekiem.

AS “Latvijas Gāze” un AS “Gasco” valdes locekļu profesionālā kvalifikācija un pieredze apliecina Koncerna vadības padziļināto izpratni par cilvēktiesību lomu Koncerna darbībā. Koncerns pilnībā nodrošina gan pirmās paaudzes cilvēktiesību (tiesības uz dzīvību, veselību un

veicināt to izskaušanu jebkura sadarbības partnera darbībā.

Cilvēktiesību ievērošana ir tieši saistīta ar Koncerna efektivitāti, kā arī būtiski samazina Koncerna darbības riskus.

politiskajiem uzskatiem), gan otrās (sociālekonomiskās tiesības) un trešās paaudzes (solidaritātes, tiesības uz vidi, personas datu aizsardzību u.c.) cilvēktiesību aizsardzību gan attiecībā uz saviem darbiniekiem, gan klientiem.

Papildus normatīvajos aktos noteiktajam, AS “Latvijas Gāze” veic regulārus darba vides kvalitātes mērījumus darbinieku darba vietās. Attiecībā uz klientiem, lai veicinātu iespēju visos objektos iekļūt cilvēkiem ar īpašām vajadzībām, tiek veikti regulāri vides rekonstrukcijas un uzlabošanas darbi. Visos objektos, kuros ir veikta rekonstrukcija kopš 2016. gada, šādas piekļuves iespējas ir ieviestas.

2019. gadā tika ieviesta gan trauksmes celšanas sistēma AS “Latvijas Gāze”, gan trauksmes celšanas kārtība AS “Gasco”, kuras paredz iespēju celt trauksmi arī par cilvēktiesību pārkāpumiem.

DARBINIEKU VESELĪBA UN DROŠĪBA POLITIKA UN RISKI

Latvijas darba aizsardzības prasību normatīvais regulējums ir tieši piemērojams, un Koncerns velta ievērojamus resursus, lai pilnībā izpildītu

šīs prasības. Tā ir viena no Koncerna prioritārajām KSA jomām, ņemot vērā AS “Gasco” kā SSO darba specifiku. Proti, vairāk kā puse Gasco darbinieku ir nodarbināti ar tiešu

dabaszāzes sadales sistēmas ekspluatācijas darbu izpildi, kas ir paaugstināta riska darbi, jo saistīti ar gāzes sprādzienbīstamību un ugunsbīstamību, kā arī citu kaitīgo darba vides faktoru ietekmi uz darbinieku veselību.

PASĀKUMI

Darbiniekiem tiek nodrošināta droša un veselībai nekaitīga darba vide, tostarp piemērotas darba vietas, tehniskie resursi un individuālie aizsardzības līdzekļi. Atbilstoši normatīvo aktu prasībām Koncerns izstrādā darba aizsardzības un ugunsdrošības pasākumu plānu un veic darba vides iekšējo uzraudzību. Atbilstoši noteiktajam periodiskumam, atkarībā no darba specifikas, par darba aizsardzību un ugunsdrošību tiek veikta darbinieku instruktāža. Ne retāk kā reizi gadā tiek veiktas mācības par rīcību ugunsgrēka izcelšanās gadījumā. Reizi gadā

Koncerna mērķis ir nodrošināt drošu darba vidi, kas ļautu izvairīties no darba vides riska vai iespējami samazināt tā ietekmi.

tiek veikti darba vides un sprādzienbīstamās vides risku novērtējumi. Ņemot vērā šos novērtējumus, tiek novērsti atklātie trūkumi vai samazināta to ietekme.

Pastāvīgi tiek veikta darbā notikušo nelaimes gadījumu uzskaitē un analīze. Atbilstoši noteiktajam periodiskumam, atkarībā no darba specifikas, darbinieki veic obligātās veselības pārbaudes. Darbiniekiem ir nodrošināta veselības apdrošināšana. Tiek regulāri veiktas darba aprikojuma un iekārtu pārbaudes un apkopes atbilstoši ražotāju noteiktajām prasībām.

2019. gadā Koncernā ieviestā trauksmes celšanas sistēma paredz iespēju ziņot arī par darbinieku veselību un drošību apdraudošiem pārkāpumiem.

PERSONAS DATU AIZSARDZĪBA UN DATU DROŠĪBA

POLITIKA UN RISKI

Ņemot vērā ievērojamo darbinieku un klientu skaitu, Koncerns pievērš īpašu uzmanību privātuma un personas datu aizsardzības jautājumiem. Personas datu aizsardzības jomā Latvijā pastāv stingrs regulējums, kas balstīts uz tieši piemērojamo ES Vispārīgo datu aizsardzības regulu 2016/679. Vadoties pēc

regulā ietvertajiem principiem, Koncernā izstrādāta iekšējā Personas datu aizsardzības kārtība, kas aptver personas datu aizsardzības politiku un tās īstenošanas noteikumus.

Koncerna mērķis ir nodrošināt pilnīgu personas (gan darbinieku, gan klientu) datu aizsardzību un drošību.

PASĀKUMI

Koncernā tiek ievērotas gan normatīvo aktu prasības, gan vienlaikus tiek veikti samērīgi un proaktīvi pasākumi procesu pilnveidošanai. Īstenots visaptverošs personas datu apstrādes audits, un ieviesti tā rezultātā izvirzītie uzlabojumi. Pārstrādāti iekšējie normatīvie akti, kas regulē personu datu apstrādes procesus, un ieviesti attiecīgie procesi un to kontroles mehānismi. Liela vēriba tiek pievērsta

darbinieku apmācībām personas datu aizsardzības jomā, izskaidrojot normatīvo aktu prasības un analizējot piemērus un problēmsituācijas. Koncernā strādā personas datu aizsardzības speciālisti, kuri regulāri analizē personas datu aizsardzības un drošības sistēmu un ievieš tās uzlabošanai nepieciešamos pasākumus.

2019. gadā Koncernā pabeigta sistemātiska iepriekš noslēgto līgumsaistību analīze,

nepieciešamības gadījumā papildinot līgumslēdzēju pienākumus personas datu aizsardzības jomā. AS “Latvijas Gāze” veiktas visu darbinieku atkārtotas apmācības personas datu aizsardzības jautājumos, pārrunājot uzņēmumam aktuālos jautājumus, jo īpaši – klientu (fizisko personu) apkalpošanas segmentā. AS “Latvijas Gāze” jauno darbinieku

ievadapmācības ietvaros ieviesta katra uzņēmumā strādāt sākušā darbinieka zināšanu par personas datu aizsardzību apjoma pārbaude, nepieciešamības gadījumā, darbinieku individuāli papildus apmācot. Koncernā ieviestā trauksmes celšanas sistēma paredz iespēju ziņot arī par personas datu aizsardzības un drošības pārkāpumiem.

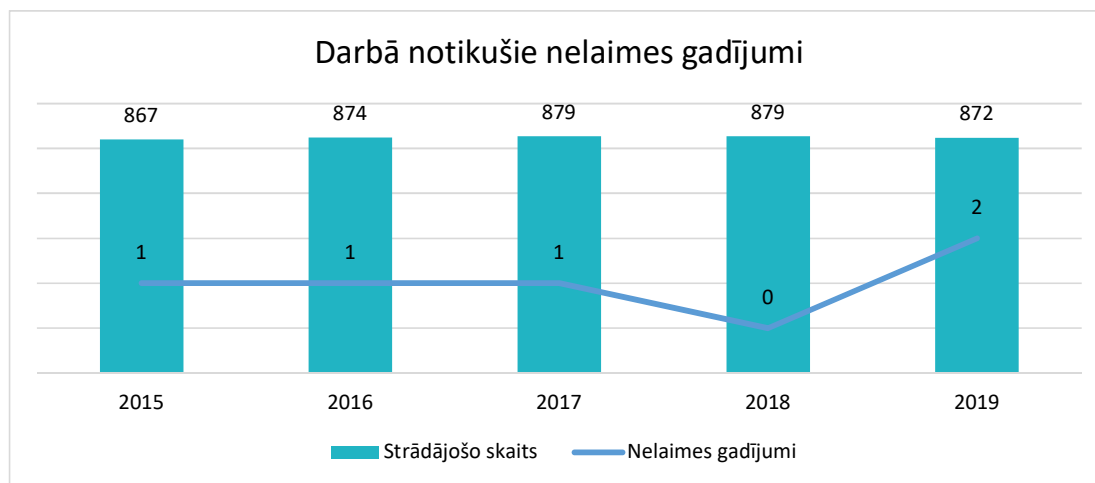
DARBĪBAS INDIKATORI

Pārkāpumi

2019. gadā nav saņemti iesniegumi, tostarp, trauksmes cēlēju, par vispārīgiem cilvēktiesību pārkāpumiem, darbinieku veselības un darba drošības vai personas datu aizsardzības un datu drošības jomā. Tāpat pārkāpumus nav konstatējušas uzraugošās iestādes.

Nelaiemes gadījumi darbā

2019. gadā darbinieki ir guvuši savainojumus ceļu satiksmes negadījumā un veicot dabasgāzes sadales tīkla ekspluatācijas darbus. Apskatītajā periodā nav bijuši letāli nelaimes gadījumi.

Sūdzības par klientu privātuma vai datu aizsardzības pārkāpumiem 2019

Pamatotas sūdzības	0
Daļēji pamatotas sūdzības	0
Nepamatotas sūdzības	8
Kopā:	8

DARBINIEKI

- Princips 3** Uzņēmumam ir jāgarantē biedrošanās brīvība un jāatzīst efektīva kolektīvo pārrunu procedūra;
- Princips 4** jāgarantē visu formu piespiedu un obligātā darba izslēgšana;
- Princips 5** jāgarantē bērnu piespiedu darba likvidēšana;
- Princips 6** jāizslēdz nodarbinātības un profesijas diskriminācija.

ARODBIEDRĪBAS

POLITIKA UN RISKI

Tiek nodrošinātas un atbalstītas darbinieku tiesības piedalīties arodbiedrībās un kolektīvi apspriest nodarbinātības jautājumus.

Koncerna mērķis – nodrošināt abpusēji izdevīgu sadarbību un kolektīvu vienošanos attiecībā uz lēmumiem par darbinieku sociālo aizsardzību.

PASĀKUMI

Tiek nodrošinātas Darba koplīguma apspriešanas sanāksmes, kurās piedalās Koncerna vadības pārstāvji, darbinieku un arodbiedrību pārstāvji. Ir izveidota darba strīdu komisijas institūcija, kurā piedalās darba devēja un arodbiedrības pārstāvji. Tiek nodrošinātas telpas arodbiedrības sapulču norisei, kā arī pastāvīgas telpas un sakaru līdzekļi

arodbiedrības vadītājam. Arodbiedrība piedalās darbinieku veselības polises izvēles procesā.

2019. gadā stājās spēkā jauns Darba koplīgums starp AS “Latvijas Gāze”, AS “Gaso” un Latvijas sabiedrisko pakalpojumu un transporta darbinieku arodbiedrību “LAKRS”, un tā pašreizējā redakcija ir spēkā divus gadus.

PIESPIEDU UN BĒRNU DARBS

POLITIKA UN RISKI

Saskaņā ar valstī noteikto nav pieļaujams piespiedu vai obligātais darbs, kā arī bērnu piespiedu darbs. Koncerns kategoriski iestājas

pret šādām nodarbinātības formām un stingri ievēro šādu politiku.

NODARBINĀTĪBAS NOSACĪJUMI

POLITIKA UN RISKI

Darbiniekiem pārsvarā ir normālais darba laiks 40 stundas nedēļā. Atbilstoši darba specifikai un nepieciešamībai atsevišķos gadījumos pastāv summētais darba laiks. Darbiniekiem ir nodrošināts apmaksāts ikgadējs atvaļinājums, papildus valsts likumdošanā noteiktajam tiek nodrošināts apmaksāts papildatvaļinājums par darba stāžu, bīstamiem darba apstākļiem,

kā arī papildu brīvdienas struktūrvienību vadītājiem.

Visiem darbiniekiem tiek sagatavoti, parakstīti un izsniegti rakstveida darba līgumi un nodrošināta valstī noteikto ar darba tiesiskajām attiecībām saistīto nodokļu nomaksa.

Darbinieku piesaistes politika tiek īstenota tādējādi, lai novērstu risku, ka kvalificētu

speciālistu trūkums varētu radīt draudus nozares standartos noteikto saistību izpildei attiecībā uz dabasgāzes sadales sistēmas drošumu un darbības nepārtrauktību.

Koncerna mērķis ir uzturēt konkurētspējīgu darbinieku motivācijas sistēmu, kuras ietvaros

tiek nodrošināts taisnīgs un atbilstošs atalgojums, darba un atpūtas līdzsvars un mērķtiecīgas sociālās garantijas.

PASĀKUMI

Virkne ar darba tiesiskajām attiecībām un darbinieku sociālajām garantijām saistītu jautājumu noregulēšana tiek veikta ar Darba koplīgumu un Iekšējās darba kārtības noteikumiem. AS “Gaso” ir izveidota un darbojas pastāvīga pensiju pārvaldības

komiteja, kurā piedalās divi valdes locekļi un divi darbinieku pārstāvji un kuras uzdevums ir kontrolēt iemaksu par darbiniekiem 3. līmeņa pensiju plānā atbilstību.

Darbinieki tiek sistemātiski novērtēti un atalgoti atbilstoši darba kvalitātei, iniciatīvai, darba intensitātei un ieguldījumam.

DISKRIMINĀCIJAS NOVĒRŠANA POLITIKA UN RISKI

Latvijas likumdošanā ir ietverts detalizēts diskriminācijas aizlieguma regulējums, un Koncerns to ievēro. Tiek nodrošināts, ka lēmumi attiecībā uz darbiniekiem tiek pieņemti, balstoties uz atbilstošiem un objektīviem kritērijiem. Diskriminācijas

aizliegums ietverts arī iekšējā Darbinieku ētikas kodeksā.

Riskus, kas būtu saistīti ar diskrimināciju, Koncerns vērtē kā zemu. Ņemot vērā AS “GASO” darbības specifiku, ir salīdzinoši neliels tajā strādājošo sieviešu īpatsvars.

PASĀKUMI

Darba sludinājumos tiek norādītas konkrētas prasības pretendentiem, kas izriet no Koncernam nepieciešamajām profesionālajām kompetencēm, un tās ir formulētas nediskriminējoši. Darbinieku atlases procesā

netiek pieprasīta sensitīva personiska informācija par pretendentu, tai skaitā par reliģisko vai politisko pārliecību, ģimenes stāvokli, seksuālo orientāciju, etnisko izcelsmi, politiskajiem uzskatiem u.c.

DARBĪBAS INDIKATORI

Arodbiedrību iesaiste

2019. gadā nav bijusi vajadzība iesaistīt arodbiedrības domstarpību risināšanā.

Darbinieku skaits darbības segmentos

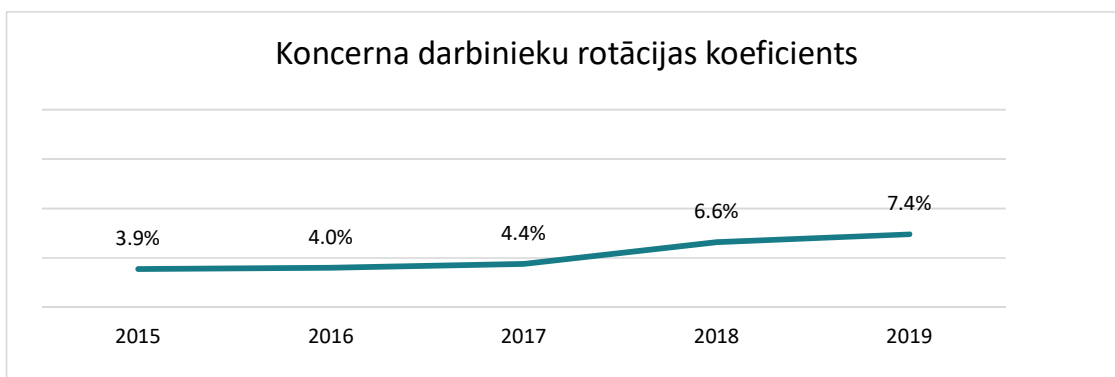
	2018	2019
Tirdzniecība (AS “Latvijas Gāze”)	117	116
Sadale (AS “Gaso”)	879	872
Kopā:	996	988

Darbinieku skaits, uz kuriem attiecas koplīgums

Darba koplīgums ir attiecināms uz visiem AS “Latvijas Gāze” un AS “Gaso” darbiniekiem. Tas nodrošina vienlīdzīgu attieksmi pret darbiniekiem sociālo garantiju jomā.

Darbinieku rotācijas koeficients

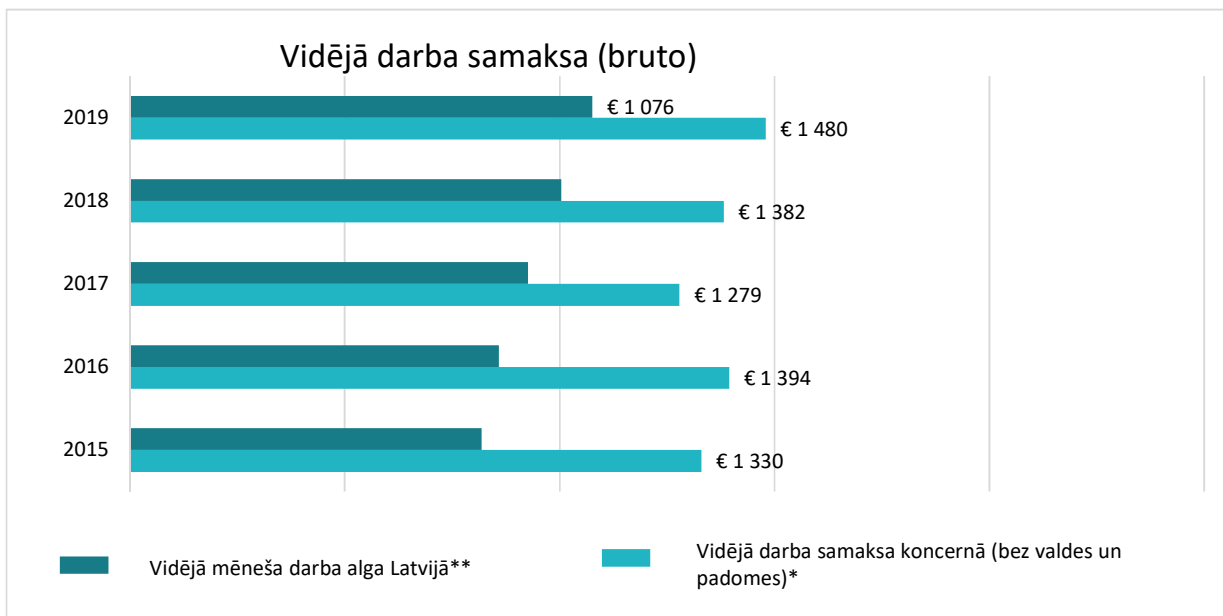
Darbinieku rotācijas koeficienta dinamika atspoguļo aktuālos notikumus Koncernā un situāciju darba tirgū. Darbinieku rotācijas palielināšanās saistīta ar Koncerna reorganizācijas procesu.

Salīdzinot ar iepriekšējo ziņojumu, ir precizēti dati par 2017. un 2018. gadu.

Vidējā darba samaksa

Vidējā darba samaksa Koncernā ir augstāka par vidējo darba samaksu valstī, un augstāka arī par vidējo darba samaksu elektroenerģijas, gāzes un siltumapgādes nozarē (2019. gadā – 1 366 EUR).

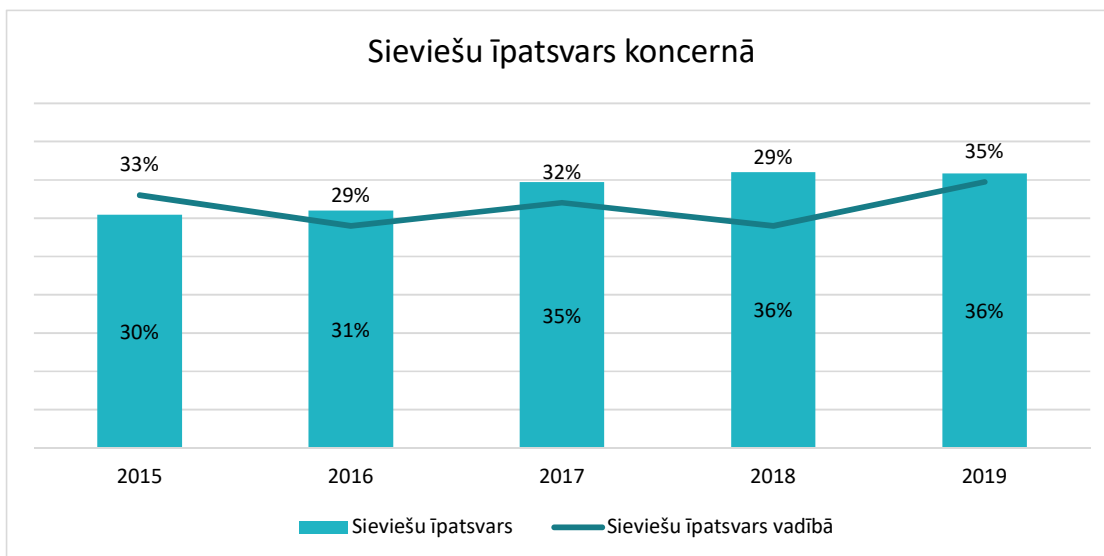

*Atbilstoši peļņas un zaudējumu aprēķinam

** avots: CSP

Dzimumu dažādība – sieviešu īpatsvars

Sieviešu īpatsvars Koncernā atbilst nozares specifikai. Sieviešu īpatsvars vadībā kopumā atbilst sieviešu īpatsvaram Koncernā.

Pārkāpumi

2019. gadā nav saņemti iesniegumi, tostarp, trauksmes cēlēju, par diskrimināciju darba vietā. Tāpat pārkāpumus nav konstatējušas uzraugošās iestādes.

VIDE

- Princips 7 Uzņēmumam ir jāatbalsta piesardzības pasākumi attiecībā uz izaicinājumiem, kas skar vidi;
- Princips 8 jāuzņemas iniciatīvas veicināt lielāku atbildību pret vidi; un
- Princips 9 jāveicina videi draudzīgu tehnoloģiju attīstība un izplatība.

DABASGĀZES IZMANTOŠANA UN ILGTSPĒJA POLITIKA UN RISKI

Koncerns gan palīdz citiem iegūt videi draudzīgu enerģijas avotu - dabasgāzi, gan pats aktīvi izmanto priekšrocības, ko sniedz videi draudzīgu tehnoloģiju attīstīšana. Dabasgāze tiek piegādāta pa cauruļvadiem, tāpēc tās piegāde nerada būtiskus enerģijas zudumus un transportēšanas procesā rodas

mazāk oglekļa dioksīda (CO₂) izmešu, salīdzinot ar citiem kurināmajiem. Arī izmantošanas procesā dabasgāze, salīdzinot ar citiem kurināmajiem, rada ievērojami mazākus CO₂ izmešus, tādējādi radot mazāku siltumnīcefektu. Proti, dabasgāze, salīdzinot ar koksnes produktiem, oglēm un šķidrājiem kurināmajiem, rada būtiski mazāku tvana

gāzes, sēra oksīdu, slāpekļa oksīdu, dūmu, kvēpu, pelnu un smago metālu pastāvīgo piesārņojumu gan izmantojot to lokālos katlos, gan lielās katlumājās un koģenerācijas stacijās.

Arī dabasgāzes izmantošana autotransportā, aizstājot benzīnu un dīzeļdegvielu, dod nozīmīgu ieguldījumu gan oglekļa dioksīda emisiju samazinājumā, gan gaisa kvalitātes uzlabošanā. Piemēram, dabasgāzes darbinātas automašīnas rada līdz pat 70%

PASĀKUMI

Atbildīgi rūpējoties par Koncerna darbības ietekmi uz vidi un lai to mazinātu, 2018. gadā tika uzsākta un 2019. gadā pabeigta AS “Gaso”, kura komercdarbība rada teju visu Koncerna ietekmi uz vidi, [Vides politikas un Vides kodeksa izstrāde](#). Vides politiku 2020. gada 11. februārī izvērtējusi un apstiprinājusi AS “GASO” valde. Tajā tiek analizēts Koncerna realizētā produkta – dabasgāzes – ietekmes uz vidi mazināšanas potenciāls un noteikti no tā izrietošie mērķi.

Visā dabasgāzes piegādes un lietošanas ķēdē dabasgāzes galalietotāji var dot būtisku ieguldījumu tās ietekmes uz vidi samazināšanā. Koncerns uzskata, ka ar izglītošanas un informēšanas pasākumiem var panākt izšķirošu sabiedrības izpratnes pieaugumu par dabasgāzes izmantošanas pozitīvo un negatīvo ietekmi jomās, kurās individuālie ieguldījumi un pūliņi var nest būtisku vides ietekmes samazinājumu.

Lai izglītotu savus klientus un citus interesentus par iespējām taupīt energoresursus, tostarp, dabasgāzi, Koncerns ir izstrādājis [Ergoefektivitātes brošūru](#) un sistemātiski informē savus sekotājus sociālajos tīklos par konkrētām energoresursu taupīšanas metodēm (“izglītošana ar komunikāciju”). Kā arī, Koncerna ieskatā būtisku efektu var dot mazefektīvu

mazākus slāpekļa oksīdu izmešus, kas ir būtiski cilvēka plaušu veselībai². Tādējādi Koncerna darbībai ir ilgtspējīgi pamati un ar to tiek sniegts būtisks ieguldījums vides aizsardzībā.

Ņemot vērā iepriekšminēto politiku, Koncerna mērķis ir iespējami palielināt dabasgāzes izmantošanu jomās, kurās šobrīd tiek izmantoti citi fosīlie energoresursi.

dabasgāzes iekārtu nomaiņa uz efektīvākām iekārtām, turklāt - gan mājāsaimniecību, gan komerciālajā, gan ražošanas un enerģētikas sektoros, tādēļ klienti tiek regulāri informēti par jaunumiem gāzesvadu un gāzes saimniecību projektēšanā un būvniecībā. Tāpat klienti tiek mudināti veikt regulāru dabasgāzes iekšvadu un iekārtu apkopi, lai samazinātu dabasgāzes zudumus neblīvējumos.

CO₂ un cita veida emisiju samazinājumu var sasniegt arī aizvietojošot benzīna un dīzeļa automašīnas ar dabasgāzes automašīnām. Transportā, izmantojot CNG, CO₂ izmešu daudzums ir līdz 30% mazāks nekā dīzeļdegvielai vai benzīnam, savukārt, citu kaitīgo izmešu apjoms - līdz pat 90% zemāks. Tādēļ viens no Koncerna pašreizējiem mērķiem ir aktīvi veicināt CNG infrastruktūras attīstību Latvijā, nodrošinot tehnisko atbalstu un citas kompetences uzņēmumiem, kuri investē CNG uzpildes staciju izveidē.

2019. gadā Koncerns sadarbībā ar vairākiem citiem enerģētikas un transporta uzņēmumiem izveidoja iniciatīvu “Vide rītdienai!”, lai kopīgi runātu par ekonomiski efektīvākas un videi draudzīgākas enerģijas izmantošanu transportā, kā arī, lai meklētu risinājumus globālās klimata politikas mērķu sasniegšanai. 2019. gada maijā ar Koncerna tiešu iesaisti, piegādājot CNG, Latvijā pēc 14 gadu pārtraukuma atkal tika atvērta pirmā publiski

² Avots: NGVA Europe: <https://www.ngva.eu/policy-priorities/air-quality/>.

pieejamā CNG uzpildes stacija (Jēkabpili). 2020. gada janvārī otrā šāda uzpildes stacija tika atvērta Rīgā, tādējādi mērķtiecīgi īstenojot CNG uzpildes iespēju Latvijā paplašināšanu.

DABAS RESURSU PATĒRIŅŠ UN SEG POLITIKA UN RISKI

Koncernā enerģija un ūdens tiek izmantoti pamatā ikdienas vajadzību nodrošināšanai. Ņemot vērā Koncerna darbības specifiku – dabasgāzes sadale un tirdzniecība – uzņēmumam nav nepieciešami ievērojami dabas resursi, lai nodrošinātu savu saimniecisko darbību.

Būtiska nozīme kopējā energoresursu patēriņā ir ēku energoefektivitātei, jo apkure veido aptuveni 50% no visa Koncerna energopatēriņa. Elektroenerģiju patērējošās iekārtas ir iedalāmas vairākās kategorijās – apgaismojums, datortehnika, sadzīves iekārtas, klimata kontroles iekārtas, tehniskās saimniecības iekārtas (dabasgāzes uzpildes iekārtas, kompresori, instrumenti u.c.),

PASĀKUMI

Siltumapgādē tiek izmantota videi draudzīgā dabasgāze – Koncerns nodrošina gandrīz visa pašiem nepieciešamā siltuma ražošanu no dabasgāzes, kā arī savā koģenerācijas stacijā saražo vēl aptuveni 30% no pašpatēriņam nepieciešamās elektroenerģijas. Gan Rīgā, Vagonu ielā 20 un Aristida Briāna ielā 6, gan lielākajā daļā AS “Gasol” iecirkņi ir savas individuālās apkures katlumājas, kurās veikta pakāpeniska modernizācija vairāku gadu garumā, tādējādi nodrošinot energoapgādes energoefektivitāti.

Koncerns rūpējas par ēku tehnisko stāvokli, kopumā nodrošinot normatīvajiem aktiem atbilstošu ēku energoefektivitāti. Koncerns iesaka arī ar ēku uzturēšanu un apkalpošanu saistītajiem ārējiem sadarbības partneriem pakalpojumu sniegšanā un preču piegādē

Koncerna saimniecībā ir kopumā vairāk kā 70 dažāda pielietojuma un ražotāju CNG transportlīdzekļi, kurus izmanto Koncerna darbinieki, un arī sava CNG uzpildes stacija.

gāzesvadu katodaizsardzība. Atsevišķās kategorijās, piemēram, gāzesvadu katodaizsardzībā, būtisku energoefektivitātes paaugstinājumu nav iespējams sasniegt, bet citās - piemēram, iegādājoties datortehnikas iekārtas un sadzīves elektroiekārtas, sistemātiska to izvēle ļauj samazināt elektroenerģijas patēriņu.

Koncerna autoparks tiek regulāri atjaunināts, un tas nodrošina autoparka atbilstību Eiropas Savienības autotransporta vides prasībām vidējā termiņā.

Koncerna riski SEG jomā kopumā ir vērtējami kā zemi, jo uzņēmumam nav industriālu piesārņošanas avotu - lieljaudu ražošanas iekārtu un jaudīgu katlumāju.

izvēlēties iespējami energoefektīvus risinājumus.

Koncernā ir ieviesta energopārvaldības sistēma atbilstoši LVS EN ISO 5001 standartam, un Koncerns turpina šī standarta piemērošanu. Reizi gadā tiek veikts iekšējais energoaudits un pastāvīgi darbojas par energoefektivitāti atbildīgā darba grupa. Ir iecelta atbildīgā persona par vides jautājumu monitoringu. Katru ceturksni tiek sagatavots pārskats par dabasgāzē esošo SEG, galvenokārt, metāna izplūdi atmosfērā.

2019. gadā Koncerns iegādājās un gada nogalē sāka ekspluatēt biroja vajadzībām arī administratīvo ēku Rīgā, Aristida Briāna ielā 6. Ēkai ir veikts energoefektivitātes novērtējums un ir derīgs ēkas energosertifikāts.

Sistemātiski katru gadu tiek atjaunota daļa no uzņēmuma autoparka, tādējādi nodrošinot, ka kopumā autoparks atbilst mūsdienu prasībām pret vidi. Dabaszgāze kā degviela tiek izmantota aptuveni ceturtajai daļai no Koncerna

automašīnām. Koncerns arī izmanto viedās sistēmas autotransporta degvielas patēriņa monitoringam.

BIOLOĢISKĀ DAUDZVEIDĪBA POLITIKA UN RISKI

Dabaszgāzes sadales infrastruktūras attīstības joma ir plaši regulēta, un AS “Gasco” ievēro visas normatīvās prasības gan projektu sagatavošanas, gan būvniecības fāzē. AS “Gasco” savā ikdienā komunicē ar plašu attīstības projektos iesaistīto personu loku, tādējādi gūstot atbalstu un nodrošinot projektu realizāciju.

Izbūvējot infrastruktūru (dabaszgāzes sadales tīklus), AS “Gasco” saskaras ar privātpašnieku tiesībām uz īpašumu un īpašuma lietošanas tiesībām, kā arī var skart aizsargājamas dabas teritorijas. Tādēļ projektu veiksmīgai realizēšanai ir būtiska sadarbība ar iedzīvotājiem, pašvaldībām un valsts institūcijām, kas atbild par vides jautājumiem.

Jaunu rajonu gazifikācijai nereti ir nepieciešams izbūvēt gāzesvadus pa

teritorijām, kurās iepriekš nav pastāvējuši lietošanas ierobežojumi, tādējādi īpašniekiem radot zemes apgrūtinājumus, kas savukārt varētu radīt iedzīvotāju neapmierinātību. Tādēļ, jo īpaši svarīgi ir procesos iesaistīt visus zemes īpašniekus, informējot par kopīgajiem praktiskajiem ieguvumiem no infrastruktūras izbūves. Savukārt riski saistībā ar būtisku infrastruktūras izbūves ietekmi uz dzīvnieku sugām ir nebūtiski.

Koncerna mērķi - iesaistot iedzīvotājus, uzņēmējus, pašvaldības un atbildīgās valsts institūcijas, gūt plašu atbalstu realizētajiem infrastruktūras attīstības projektiem un nodrošināt vides ietekmes prasību izpildi, tādējādi nodrošinot veiksmīgu projektu gaitu, kā arī veikt dabaszgāzes sistēmu izbūves darbus līdz apkures sezonas sākumam, tādējādi nodrošinot cilvēku primāro vajadzību pēc apkures.

PASĀKUMI

Sadales sistēmas perspektīvo attīstības plānu izstrādē tiek ņemti vērā pašvaldību teritoriālie plānojumi, pašvaldību, to iedzīvotāju un uzņēmumu vēlnes, valsts un pašvaldību

noteiktie ierobežojumi aizsargājamām teritorijām. Lai mazinātu infrastruktūras ietekmi uz vietējo ekosistēmu, uzņēmums ir apņēmis veicināt teritoriju apmežošanu.

DABASGĀZES SADALES TĪKLU EKSPLOATĀCIJA UN PIESĀRŅOJUMS POLITIKA UN RISKI

Dabaszgāzes sadales sistēmas ekspluatācijā netiek izmantotas kaitīgas ķīmiskās vielas, netiek izmantoti dabas resursi un nerodas nozīmīgs atkritumu daudzums. Gāzesvadu hermētiskuma pārbaudēs tiek izmantots slāpekļis, kas ir vieglāks par gaisu un tādēļ izvēdinās.

Taču dabaszgāze, to lietojot nepareizi, ir bīstams produkts - dabaszgāzes potenciālā bīstamība ir viens no svarīgākajiem aspektiem AS “Gasco” darbībā. Tādēļ viens no AS “Gasco” pamatuzdevumiem ir iedzīvotāju informēšana par rīcību avārijas vai tās draudu gadījumā. Zināšanu trūkums par dabaszgāzes fizikālajām īpašībām un tās lietošanu var radīt negatīvas sekas pašiem patērētājiem un to īpašumam,

savukārt AS “Gaso” - neatliekamo izsaukumu un avāriju skaita pieaugumu. Dabasgāze ir ugunsbīstama, sprādzienbīstama un smacējoša slēgtās telpās. Dabasgāzes noplūdes gadījumā notiek metāna emisija.

PASĀKUMI

Tiek sniegta informācija AS “Gaso” interneta mājaslapā un lielākajos Latvijas medijos, kā arī izplatīti bukleti par drošības pasākumiem, kuri jāievēro lietojot dabasgāzi, sniegti norādījumi, kā pareizi lietojamas gāzes iekārtas un instrukcijas avārijas situācijām. AS “Gaso” piedalās pašvaldību, sabiedrisko organizāciju un operatīvo dienestu rīkotos pasākumos, informējot iedzīvotājus par drošu dabasgāzes lietošanu. Notiek regulāri informatīvi izglītojoši pasākumi skolās, kā arī dažādos forumos. Dabasgāzes bīstamība, sastāvs, rīcība incidentu gadījumā un cita izšķiroša informācija publicēta [Dabasgāzes Drošības datu lapā](#).

2019. gadā izveidota “Gaso gāzes skola” – trīs dažādām bērnu vecuma grupām sagatavotas lekcijas par dabasgāzes izcelsmi, lietošanu, iekārtām un bīstamību, informatīvi interaktīvs mobilais stends un informatīvi materiāli. Dalība ikgadējā skolu konkursā “Esi drošs, neesi pārdrošs” un vēl divdesmit līdzīgos pasākumos visā Latvijā.

Uzņēmums jau daudzus gadus savā darbā izmanto tādas tehnoloģijas, kas ļauj veikt gāzesvadu pieslēgumu izbūvi un remontdarbus ar nebūtisku dabasgāzes izplūdi atmosfērā. Regulāri tiek veikti dabasgāzes sadales sistēmas tehniskās uzraudzības darbi, kā arī iekšējo gāzesvadu revīziju un hermētiskuma pārbaudes darbi.

KĪMISKĀS VIELAS UN ATKRITUMI POLITIKA UN RISKI

Koncerns savā darbībā rada dažāda veida atkritumus – sadzīves, būvniecības,

Dabasgāzes sadales sistēmas ekspluatācija likuma “Par piesārņojumu” izpratnē nav piesārņojoša darbība, un tai nav nepieciešams saņemt A, B, vai C kategorijas piesārņošanas atļauju vai SEG emisijas atļauju.

AS “Gaso” Rīgas iecirknī, kurš apkalpo vairāk nekā pusi dabasgāzes galalietotāju, ir atsevišķs Avārijas dienests, savukārt pārējos iecirkņos ir atsevišķas avārijas brigādes. Papildus vienotajam neatliekamajam telefona numuram 112 Latvijā pastāv dabasgāzes sistēmas neatliekamais numurs 114, zvanot uz kuru cilvēki tiek savienoti ar AS “Gaso” Avārijas dienesta zvanu pieņēmējiem.

Avārijas un neatliekamie izsaukumi un avārijas situāciju novēršana klientiem ir bezmaksas.

AS “Gaso” Avārijas dienestam un vietējiem dabasgāzes piegādes iecirkņiem ir noslēgtas vienošanās ar operatīvajiem dienestiem un komunikāciju turētājiem par sadarbību ārkārtas situācijās. Gadījumos, kad ir traucēta centralizēta dabasgāzes padeve vairākiem lietotājiem vienlaikus, AS “Gaso” veic klientu apziņošanu.

Avārijas dienesta un brigāžu darbinieki veic regulāru atestāciju. Ik gadu tiek veikti aptuveni 400 mācību izsaukumi, kas ietver mācības kopā ar citiem operatīvajiem dienestiem. Dienesta darbinieku rīcībā ir modernas ierīces gāzes noplūžu konstatēšanai un seku novēršanai.

bioloģiskos, bīstamos un videi kaitīgos. Vienlaikus jāatzīmē, ka uzņēmuma bīstamie atkritumi ir tādi, kas saistīti ar saimniecībā

izmantojamu preču lietošanu – baterijas, motoreļļas, bīstamās elektroiekārtas u.tml., bet tiešās uzņēmējdarbības - dabasgāzes sadales sistēmas būvniecības un ekspluatācijas gaitā Koncerns bīstamos atkritumus nerada.

AS “GasO” ir trīs C kategorijas vides piesārņošanas atļaujas - uzņēmuma iecirkņu ēku apsildes katlumājām Rīgā, Bauskā un

Ogrē, AS “Latvijas Gāze” viena – katlumājai Aristīda Briāna ielā 6, Rīgā.

Atkritumu apsaimniekošanā tiek ievērotas normatīvā regulējuma prasības, bet atsevišķās jomās ir izvirzīts mērķis samazināt atkritumu daudzumu, piemēram, samazinot papīra aprites uzņēmumā (elektroniskās dokumentu aprites sistēmas ieviešana).

PASĀKUMI

Katru gadu Valsts vides dienestam tiek sniegti dati par katlumāju radīto C kategorijas piesārņojuma daudzumu. Katru ceturksni tiek sagatavoti pārskati par saimniecībā izmantotajiem bīstamajiem atkritumiem (piemēram, akumulatoriem) un iepakojumu, par ko Koncerns maksā dabas resursu nodokli.

Tiek šķiroti un atsevišķi nodoti pārstrādei arī šādi bīstamie atkritumi: datortehnika, metāllūžņi, celtniecības materiāli, riepas un baterijas. Tiek šķiroti un pārstrādei nodoti arī papīrs un plastmasa.

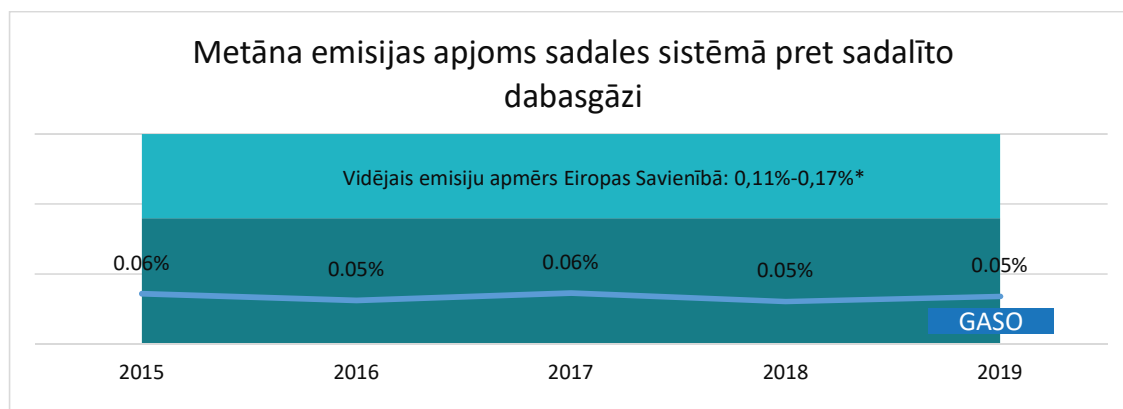
DARBĪBAS INDIKATORI

Pārkāpumi

2019. gadā nav saņemti iesniegumi, tostarp, trauksmes cēlēju, par pārkāpumiem vides jomā. Tāpat pārkāpumus nav konstatējušas uzraugošās iestādes. Sadales sistēmas būvniecības un ekspluatācijas gaitā nav nodarīts būtisks kaitējums videi, kā arī nav veikta platību atmežošana.

Metāna zudumi sadales sistēmā (salīdzinājums nozares ietvaros)

Latvijas dabasgāzes sadales sistēmā aprēķinātais metāna emisijas apjoms ir aptuveni 2-3 reizu mazāks nekā vidēji Eiropas Savienībā. Dabasgāzes emisija no sadales sistēmas ir neizbēgama, tādēļ kā negatīvu rezultātu varētu vērtēt emisiju apjomu virs vidējā Eiropas Savienības rādītāja.

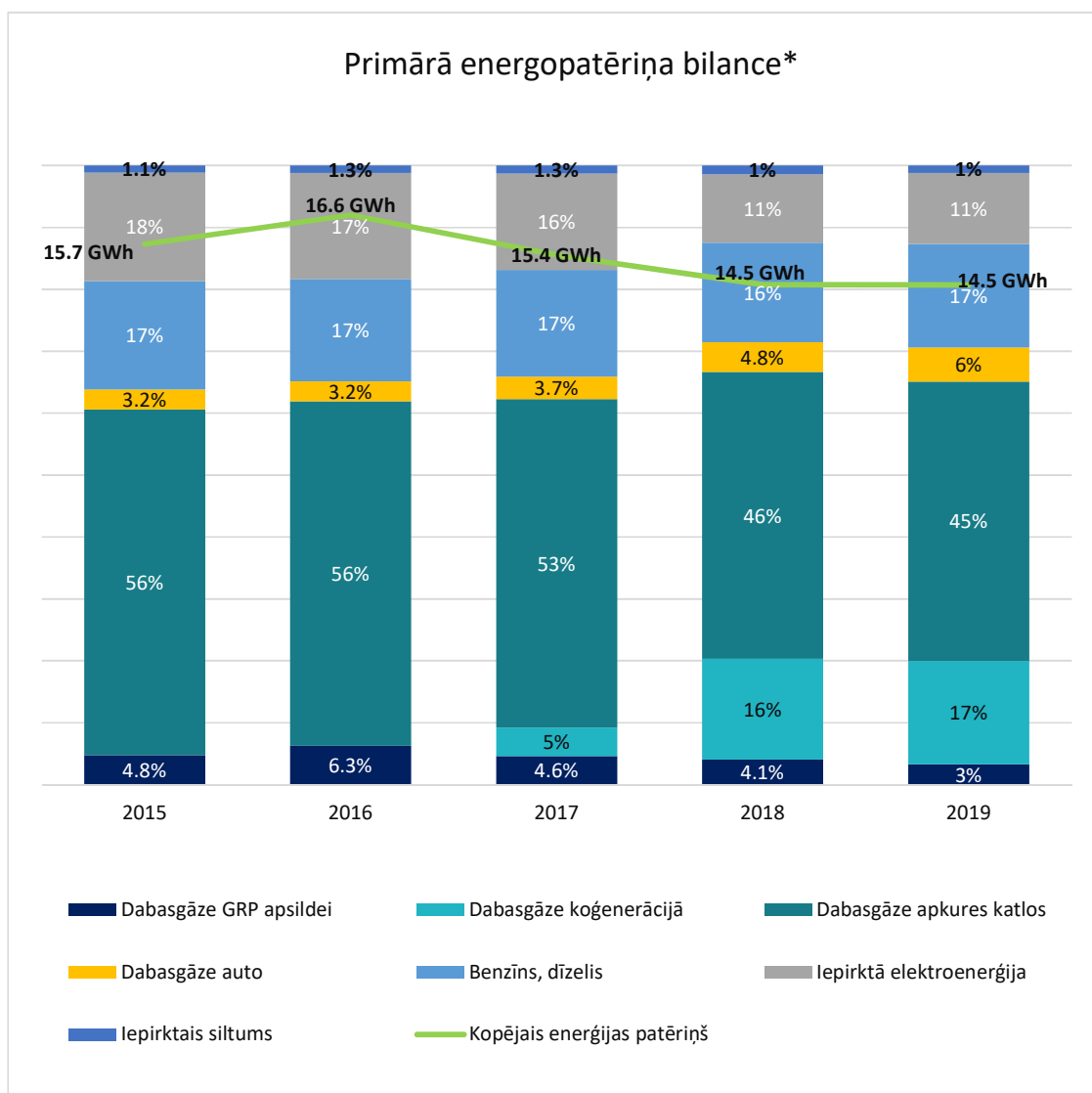

*Eiropas dabasgāzes industrijas tehniskā asociācija MARCOGAZ; *Survey methane emissions for gas distribution in Europe, Update 2017, 2018*

Primārā energopatēriņa bilance

Koncerns redz dabasgāzi kā resursu zaļai un finansiāli efektīvai saimniekošanai, tādēļ mērķtiecīgi palielina dabasgāzes izmantošanu pašpatēriņam. Dabasgāzes īpatsvars primārajā energopatēriņā grozā kopš 2015. gada ir pieaudzis no 64% līdz 71%.

Vienlaikus tiek veikti ieguldījumi arī ēku un iekārtu energoefektivitātē, kas savukārt veicina kopējā energopatēriņa samazināšanos. Kopējais enerģijas patēriņš kopš 2015. gada ir samazinājies par 8%, lai arī jāņem vērā, ka to ietekmē laikapstākļi (gaisa temperatūra).

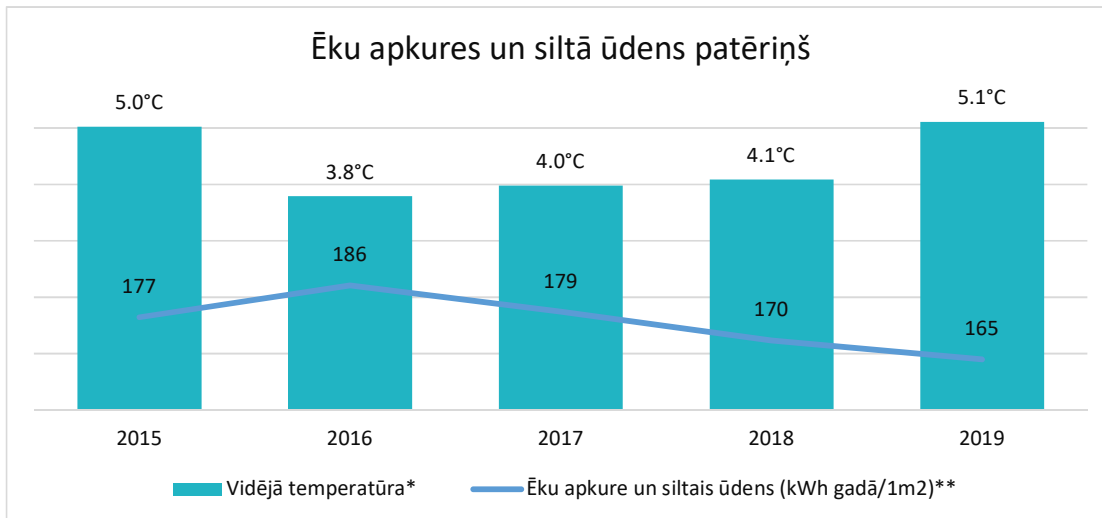

*Primārā energopatēriņa bilancē tiek aprēķināts patērētās enerģijas apjoms, tādēļ koģenerācijas stacijā saražoto elektroenerģiju un siltumenerģiju reprezentē koģenerācijas stacijā patērētais dabasgāzes daudzums.

Salīdzinot ar iepriekšējo ziņojumu, precizēti atsevišķi rādītāji ("Dabaspāze koģenerācijā", "Dabaspāze apkures katlos", "Iepirkta elektroenerģija") par 2017. un 2018. gadu, tādejādi ietekmējot arī citus datus par šo periodu.

Ēku apkures un siltā ūdens patēriņš

Ēku apkures un siltā ūdens patēriņā būtiska loma ir siltumenerģijai apkures sezonā. Dati liecina, ka kopumā pastāv saistība starp gaisa temperatūru un kopējo patēriņu.

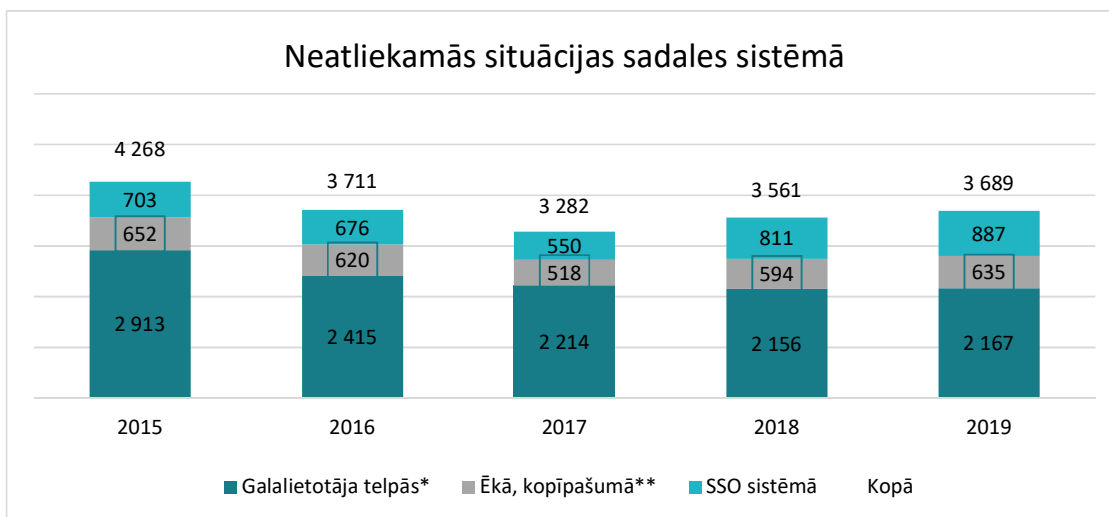

*Vidējā gaisa temperatūra Latvijā apkures sezonā (jan.-mai. un sep.-dec.); avots: CSP

**Iepirktais siltums 2015. gadā aprēķināts, balstoties uz 2016.-2019. gada vidējiem patēriņiem.

Neatliekamās situācijas dabasgāzes sadales sistēmā

Kopš 2015. gada nav būtiski mainījies dabasgāzes galalietotāju skaits, tomēr neatliekamo izsaukumu skaits ir samazinājies. Būtiskāko daļu neatliekamo situāciju veido galalietotāju īpašumā esošo iekārtu bojājumi. 2019. gadā dienā vidēji saņemti 10 neatliekamie izsaukumi.

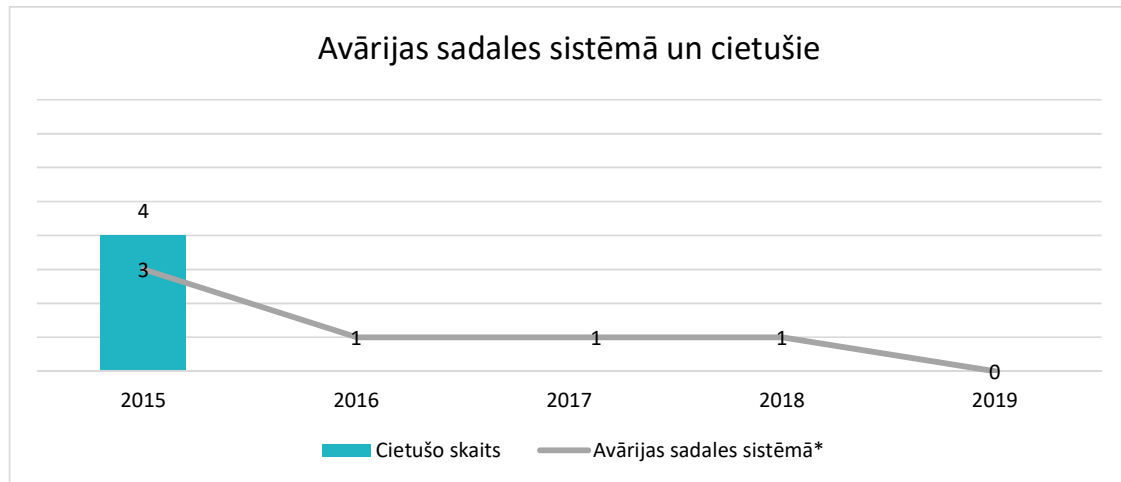

*Ietver iekārtas, par kuru ekspluatāciju ir atbildīgs galalietotājs – dabasgāzes patēriņa skaitītājs, noslēgierīces, dabasgāzes aparātūra un gāzesvadi, kas atrodas galalietotāja telpās

**Ietver fasādes gāzesvadus individuālās un daudzdzīvokļu ēkās, kā arī stāvvadus un iekšējos gāzesvadus līdz skaitītajam daudzdzīvokļu ēkās

Avārijas sadales sistēmā un cietušie

Avāriju (neatliekamās situācijas ar nopietnām sekām) kopumā sadales sistēmā ir ļoti maz. 2019. gadā Latvijā nebija nevienas neatliekamās situācijas, kas būtu klasificējama kā avārija.

*Ar avārijām tiek saprastas situācijas, kad dabasgāze ir izraisījusi ugunsgrēku, sprādzienu, kad ir bijuši būtiski piegādes pārtraukumi, būtisks kaitējums videi, sagāzējums telpās ir pārsniedzis sprādzienbīstamības apakšējo robežu vai avārijas rezultātā ir cietuši cilvēki

Incidenti ar bīstamajiem atkritumiem

Pārskata periodā, veicot augstspiediena noslēgierīces nomaiņu, dabasgāzes sadales sistēmas cauruļvadā tika konstatētas naftas produktus saturošas nogulsnes (23m³), kuras tika utilizētas. Citu incidentu ar bīstamajiem atkritumiem nav bijis.

ATBILSTĪBA

Principi 10 Uzņēmumam ir jāveic pasākumi pret visām korupcijas formām, tai skaitā pret izspiešanu un kukuļdošanu.

KUKUĻOŠANA, IEPIRKUMI, INTEREŠU KONFLIKTI, ĒTIKA, SANKCIJAS UN CĪŅA AR NAUDAS ATMAZGĀŠANU, GODĪGA KONKURENCE

POLITIKA UN RISKI

Atbilstība normatīvo aktu prasībām ir viens no Koncerna korporatīvās pārvaldības stūrakmeņiem. Koncerns neiesaistās kukuļošanā vai komerciālā uzpirkšanā, pilnībā tādus nosoda un pauž aktīvu pozīciju klientiem, sadarbības partneriem un darbiniekiem ar šī KSA ziņojuma un [Darbinieku ētikas kodeksa](#) un [Uzņēmējdarbības ētikas kodeksa](#) starpniecību. Koncerns aicina sadarbības partnerus ievērot līdzvērtīgus ētikas principus.

Gan AS “Latvijas Gāze”, gan AS “Gasol” ir sabiedrisko pakalpojumu sniedzēji un attiecībā uz publiskiem iepirkumiem ievēro Sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju iepirkumu likuma prasības, kas paredz iepirkumu izsludināšanas un uzvarētāju izvēles procedūras. Iepirkumi, kuru apmērs ir zemāks par likumā noteikto, tiek organizēti saskaņā ar detalizēti izstrādātu iekšējo regulējumu.

Koncerna vispārējā pieeja paredz starpnieku kompāniju pakalpojumu neizmantošanu gadījumos, kad Koncernam ir attiecīgā kompetence. Savukārt aģentu un konsultantu palīdzība tiek izmantota skaidriem mērķiem, kas ir definēti savstarpēji noslēgtos līgumos (parādu piedziņa u.tml.).

Tiek piemērots iekšējais normatīvais regulējums, kas paredz vairāku cilvēku iesaisti lēmumu pieņemšanā, tādējādi samazinot

korupcijas riskus iepirkumos un pakalpojumu sniegšanas jomā. AS “Gasol” kā pašreiz vienīgais dabasgāzes sadales sistēmas pakalpojumu sniedzējs apzinās riskus, kas ir saistīti ar lēmumiem attiecībā uz klientiem nepieciešamās infrastruktūras izbūvi, atļauju došanu u.tml.

Kopumā potenciālie komerciālās uzpirkšanas riski ir identificējami divās jomās – sniegtajos pakalpojumos un iepirkumos. Attiecībā uz dabasgāzes sadales pakalpojumu jomu un dabasgāzes tirdzniecību mājsaimniecībām ir jāņem vērā apstākļi, ka šie pakalpojumi no valsts puses ir pilnībā regulēti, t.sk. nosakot vienotus pakalpojumu tarifus. Līdz ar to pastāv ļoti zemi riski saistībā ar koruptīviem darījumiem šo pakalpojumu sniegšanas jomā.

Vienlaikus pastāv riski dabasgāzes sadales sistēmas tehnisko pakalpojumu sniegšanā, tomēr arī šajā jomā būtiskos lēmumos nav vienpersonisku lēmumu, ir konkrētas pakalpojumu sniegšanas un izmaksu noteikšanas procedūras un dokumentācija, un pastāv iekšējie kontroles mehānismi. Lai negodprātīga uzvarētāja izvēle iepirkumos neatstātu negatīvas sekas uz uzņēmuma reputāciju, efektivitāti un pakalpojumu cenām, iepirkumu joma vienmēr ir bijusi detalizēti regulēta, t.sk. statūtos, un ieviestie pasākumi ievērojami samazina komerciālās uzpirkšanas riskus.

PASĀKUMI

Ir ieviestas konkrētas iekšējās procedūras un prasības, kas būtiski samazina kukuļošanas un komerciālās uzpirkšanas riskus. Labas korporatīvās pārvaldības ietvaros tiek īstenotas īpašas rūpes par to, lai jebkurā saimnieciskās darbības izpausmē tiktu novērsta kukuļošanas vai komerciālās uzpirkšanas iespēja, gan attiecībā uz sniegtajiem, gan saņemtajiem pakalpojumiem.

Saskaņā ar AS “Latvijas Gāze” statūtiem uzņēmumu pārstāv valdes priekšsēdētājs vai vismaz divi valdes locekļi kopā. Savukārt AS “Gasol” valdes locekļiem pārstāvības tiesības ir tikai vismaz diviem kopā.

AS “Gasol” ir izveidotas un darbojas pastāvīgas un *ad hoc* iepirkumu komisijas. Iepirkumu atklātos konkursus publicē attiecīgā uzņēmuma interneta mājaslapā un Iepirkumu uzraudzības biroja sistēmā. Ir uzsākts lietot ārpakalpojuma elektronisko iepirkumu sistēmu, to izmantojot lielākajai daļai iepirkumu. Sistēmas izmantošana nodrošina gan iepirkumu papildus caurspīdīgumu, gan konkursa etapu un informācijas aprites elektronisko kontroli, samazinot riskus nelikumīgi iejaukties iepirkuma procesos.

Lai nodrošinātu Koncerna darbības atbilstību normatīvo aktu prasībām un mazinātu neatbilstības risku iestāšanās varbūtību, tiek atvēlēti gan finanšu, gan cilvēkresursi. Koncerns regulāri un aktīvi seko līdzi tiesību aktu izmaiņām, izmantojot sabiedrības līdzdalības iespējas normatīvo aktu sagatavošanas procesos, piedalās publiskajās

apspriedēs un sadarbojas ar atbildīgajām institūcijām. Koncerns aktīvi piedalās abu lielāko Latvijas uzņēmēju organizāciju - Latvijas Darba devēju konfederācijas un Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameras – darbā. Tiek izstrādāti un uzturēti arī iekšējie normatīvie dokumenti darbības atbilstības nodrošināšanai.

AS “Latvijas Gāze” kā publiskā apgrozībā esošu akciju emitentam ir saistoši, un tas strikti ievēro virkni nosacījumu attiecībā uz korporatīvās pārvaldības caurspīdīgumu un atklātumu, un [iekšējās informācijas apriti un publiskošanu](#).

Nemot vērā 2019. gadā Latvijā pastiprināti pievērsto uzmanību globālo ekonomisko sankciju ievērošanas un naudas atmazgāšanas novēršanas jomai, Koncerns ir normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā atklājis informāciju par patiesā labuma guvējiem, kā arī novērtējis sankciju un naudas atmazgāšanas riskus un izstrādājis sankciju ievērošanas politiku. AS “Latvijas Gāze” kā uzņēmumu, kura akcijas tiek kotētas biržā (finanšu tirgus dalībnieku), sankciju kontroles jomā uzrauga Finanšu un kapitāla tirgus komisija.

2019. gadā AS “Latvijas Gāze” izstrādāta un 2020. gada sākumā apstiprināta atjaunotā vispārējā Risku pārvaldības politika, kurā kā uzņēmumam būtiskus definējot dažādus stratēģiskos, operatīvās darbības un atbilstības riskus.

Koncerns 2019. gadā ir ieviesis trauksmes celšanas mehānismu, tādējādi dodot iespēju ikvienam, nebaidoties par identifikācijas draudiem, ziņot par iespējamiem atbilstības pārkāpumiem uzņēmumā.

DARBĪBAS INDIKATORI

Pārkāpumi

2019. gadā nav saņemti iesniegumi, tostarp, trauksmes cēlēju, par iespējamiem pārkāpumiem kukuļošanas, komerciālās uzpirkšanas, iepirkumu, interešu konfliktu, sankciju un naudas atmazgāšanas vai konkurences jomā, vai par manipulācijām dabasgāzes vairumtirgū, kā arī šādi gadījumi kopumā nav konstatēti. Pret AS “Latvijas Gāze” un AS “Gasol” nav 2019. gadā izskatītu vai šobrīd izskatīšanā esošu lietu par darbībām, kas vērstas pret konkurenci vai tās ierobežošanu.

Apmācības

2019. gadā visiem AS “Latvijas Gāze” darbiniekiem nodrošinātas klātienes apmācības par trauksmes celšanas sistēmu un iespējām, kā arī par uzņēmuma kā publiskā apgrozībā esošu akciju emitenta darbinieku galvenajiem pienākumiem. Sankciju ievērošanas uzraudzībā iesaistītajiem AS “Latvijas Gāze” darbiniekiem nodrošināta virkne apmācību par sankciju un naudas atmazgāšanas novēršanas sistēmu un veicamajiem pasākumiem un darbībām.